POSTER: DRAKEN EN FABELACHTIGE MONSTERS

N° 21
43e jaarg
17-5-8

kuifje

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TO

een nieuw verhaal JOE CORK HEEFT PECH

MAAR WAT DOET DOMMEL IN TOKIO ?

0 F — NEDERLAND f 2,65

NU BIJ CRISPY CHIPS: JE EIGEN VIDEOBAND VOOR 2,50.

Zet je favoriete clips op je eigen videoband van Smiths. Dit is je kans om je eigen verzameling Crispy clips aan te leggen.

Voor f 2,50 en 3 aktiezegels kan je nu deze onbespeelde videoband (type VHS, speelduur 1 uur) afhalen bij één van de 70 Videolandspeciaalzaken. Kijk op de speciale aktieverpakking voor meer informatie. Crispy Chips ze smaken zoals ze kraken.

Videoland-speciaalzaken vind je in: Aalst-Waalre, Alkmaar-Centrum, Alkmaar-de Mare, Almelo, Almere, Alphen aan de Rijn, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Baarn, Berkel en Rodenrijs, Breda, Bussum, Castricum, Den Haag, Dieren, Doetinchem, Dordrecht, Drachten, Eindhoven, Emmen, Enschede, Ermelo, Etten-Leur, Gorinchem, Gouda, Groningen, Haarlem, Haarlem-Schalkwijk, Heemskerk, Heemstede, Heerenveen, Heerhugowaard, Hellevoetsluis, Hengelo, Hoofddorp, Katwijk, Leeuwarden-Ruiterskwartier, Leeuwarden-Voorstreek, Leiden, Leidschendam, Lelystad, Lisse, Maarssenbroek, Maastricht, Mechelen, Naaldwijk, Nieuwegein, Noordwijk, Nuenen, Oisterwijk, Oosterhout, Rijswijk, Roosendaal, Rotterdam-Oosterhof, Rotterdam-Pendrecht, Schiedam, Spijkenisse, Tilburg-Koningsplein, Tilburg-Wagnerplein, Utrecht-Overvecht, Veldhoven, Venray, Weert, Weesp, IJmuiden, Zaandam, Zwijndrecht, Zwolle.

DOMMEL

DUPA

"DOMMEL, JE BENT ONWEERSTAANBAAR" EN LAAT ONS GIEREN! (Nr 17 - LOMBARD UITG.)

DOMMEL

Wie kon zich, nog maar enkele maanden geleden, serieus indenken, dat Dommel, Semafoor en Balthasar de vedetten zouden worden in een televisieserie, die geproduceerd wordt in Japan? En toch... Dankzij producent M. Tabata, heeft het wonder alle kans binnenkort de hele wereld te verbazen. Op initiatief van TeleCable, hun filiaal in Amsterdam, bewerken op dit moment de Japanse studio's van de multinational TeleScreen in Tokio, een serie van 52 tekenfilms, ieder van 26 minuten, waarin de geliefde personages van Dupa de helden zullen zijn. In de lente van 1989 zullen de eerste afleveringen hier moeten verschijnen. Hoewel Dupa nauwelijks enig enthousiasme kan opbrengen voor het reizen per vliegtuig, dwong dit perspectief hem toch de oversteek te maken, zogezegd om zich ervan te verzekeren, dat zijn «kinderen» niet zouden lijden onder een te slechte behandeling. Je kunt maar nooit voorzichtig genoeg zijn! Wie weet of die Kamikaze-types...
Aan U dus, gelukkige lezers, de kroniek van dit gedenkwaardige moment!

DAAR, WAAR MEN BIJNA EEN ONGELUK KRIJGT

«De commandant heet U welkom aan boord van dit vliegtuig van Japan Airlines met bestemming Tokio, waar we over zo'n twintig uur zullen aankomen.» De zacht vriendelijke stem had meer effect dan het beste kalmeringsmiddel. «Die Oosterlingen bezitten absoluut een bijzonder raffinement», dacht Dupa al wat opgevrolijkt en de vriendelijke belangstelling van de glimlachende stewardesses lieten hem niet onverschillig. De tocht leek zeer aangenaam te beginnen. De zorgen van deze luchtgeisha's waren evenwel niet voldoende om hem te laten vergeten dat hij voor zo'n 20 uur tussen hemel en aarde zou verblijven. Hij, zó verknocht aan zijn tuintje! Twee korte tussenstops, één in Kopenhagen en één in Anchorage in Alaska, zouden hem weer even met de voeten op de grond zetten! In de tussentijd... Zeker, afleiding genoeg. Niets originelers dan ergens boven de Noord-Pool de avonturen van James Bond te volgen! En niets helpt beter om je ongerustheid te verdrijven dan op het scherm geconfronteerd te worden met Timothy Dalton, die het opneemt tegen de boze soldaten van het Rode Leger... De voorstelling vrolijkte je beslist op. Minder verheugd evenwel, waren de passagiers die achterin het toestel zaten. Deze groep militairen had inderdaad prima redenen om de film niet leuk te vinden. Onderweg naar Japan, waar ze een serie concerten zouden geven waren deze beroemde zangers van het Russische leger niet erg blij met het recreatieve programma van Japan Airlines. Dupa moet er nog om lachen. Zo'n gag kun je niet zomaar verzinnen. De ontvangst op het vliegveld van Tokio ging boven zijn stoutste verwachtingen. «Die Oosterlingen, wat een raffinement», dacht Dupa nogmaals. Het leek wel een wedloop in buigingen en beleefdheidsfrases. Maar voordat het gesprek op gang komt, worden er kaartjes uitgewisseld teneinde elkaar te herkennen. Dan kunnen de echte onderhandelingen beginnen...

Eén enkele dag toerisme in de Vallei van Kamakura...

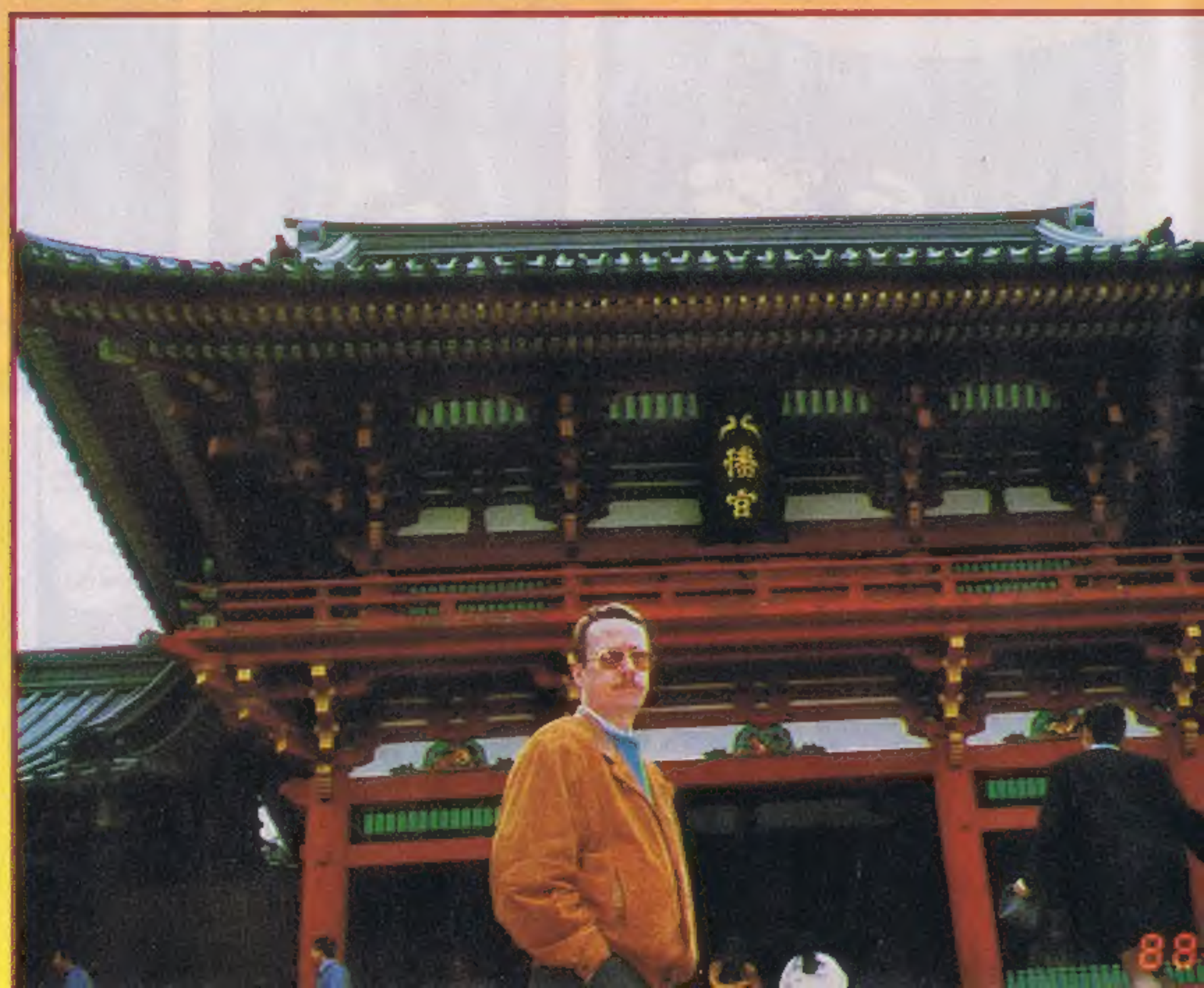

, in TOKIO

VAN «CHIC» NAAR «SCHOK»

«Wat het eerst grote indruk op me maakte», herinnert Dupa zich, «is de intensiteit van het autoverkeer. De auto's rijden er bumper aan bumper, zonder evenwel ooit de geringste verkeersopstopping te veroorzaken. Ik heb zelfs geen enkele keer horen toeteren! Je vraagt je bijna af of de Japanse auto's wel voorzien zijn van een claxon... binnen dit zo gedisciplineerde gekrioel rijden de taxi's onophoudelijk op en neer.

Vooral verbijsterend is het overdreven modernisme dat wedijvert met de traditie. «Overdag heb je de indruk in New York te zijn, of in een andere grote westerse wereldstad, voor wat betreft drukte, gebouwen, luxe winkels, enz... En dan, zodra de avond valt, word je ondergedompeld in een totaal andere wereld, die typisch Oosters is. Zodra de mensen van hun werk thuiskomen, worden ze buitengewoon Japans. De bedienden uit ons hotel, die overdag zeer functioneel en westers gekleed waren, zagen wij 's avonds terug in kimono, lopend met kleine pasjes, alsof ze in een hele andere tijd thuishoorden. Ze veranderden compleet van wereld.»

Dupa heeft niet nagelaten zich goed te documenteren omtrent de zeden en gewoontes van de omgeving. Zo ook, in de loop van een gesprek, verbaasde hij zich te horen spreken over een huis, dat berekend werd in m2. Bij ons wordt een appartement bepaald door het aantal vertrekken, in Tokio woon je op zoveel m2! Die meters worden trouwens zeer duur betaald. Een studio van 45 m2 wordt bij voorbeeld verhuurd voor 60.000 BF per maand! Alles is buitengewoon prijzig, maar ik neem aan dat de salarissen evenredig zijn...» Eén enkele touristische dag in de loop van die week, zo dringend voorbehouden aan «Dommelse» zaken. Eén dag in de beroemde vallei van Kamakura, waar je de mooiste boeddhistische tempels kunt bewonderen. De beroemde Fuji-berg zal tot een volgende keer moeten wachten. Dupa heeft zich daarover weten te troosten door zich de diverse gastronomische specialiteiten goed te laten smaken. «Over het algemeen» zegt hij, «heeft men een verkeerd idee over de Japanse keuken. Men denkt dat die zich beperkt tot een schaal rijst met rauwe vis. De fijnproever in mij was dan ook bijzonder aangenaam verrast te constateren dat die bestaat uit een verscheidenheid aan bijzonder smakelijke schotels. Daarbij worden ze geserveerd met een estetische zorg, dat je al trek krijgt door er alleen maar naar te kijken.» Dit verblijf kon niet anders ten einde lopen dan zoals het was begonnen... met een gag! «De directie van het hotel» vertelt Dupa, «had ons gewaarschuwd, dat er werk in uitvoering was, dat mogelijk de rust van de gasten wat zou kunnen verstoren. De laatste nacht, rond 3 uur in de ochtend, werd ik wakker van een soort gerommel, gevolgd door een licht trillen! Mijn eerste reactie was te denken, dat die Japanners wel dapper waren zo 's nachts te werken. Ik ben dus weer in slaap gevallen... Toen ik 's morgens aan het ontbijt kwam, keek iedereen me vragend aan: «Wel, was U dan niet bang?» Bang? Voor wat? Zonder het te weten had ik

Niet makkelijk om «miljoenen» in het Japans te schrijven!

«In het algemeen vormen we ons een volledig verkeerd beeld van de Japanse keuken».

Voor de camera's van de Japanse televisie!

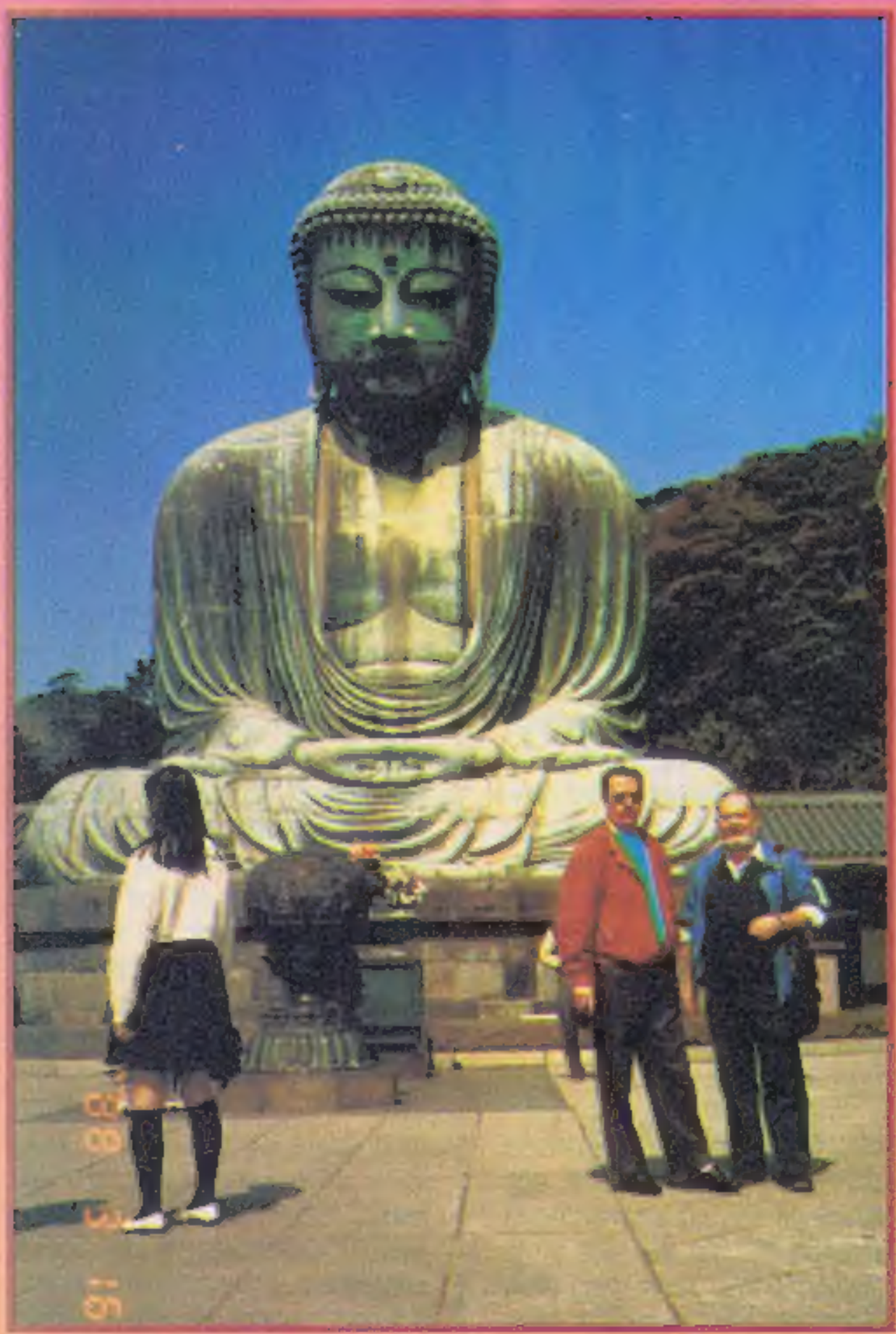

Ziehier Boeddha!

Groepsportret met dame! De verantwoordelijken van Télé-Screen omringen Dupa en Lucien Lottefier, administrateur van de Lombard Uitgaven.

«Wat een raffinement, die Oosterlingen»!

een aardschok gevoeld van kracht 6 op de schaal van Richter! De Japanners, die gewend zijn aan dit soort fenomeen, leken het nogal leuk te vinden...»

NIEUWE FIGUURTJES

Het doel van de reis was het produceren van animatiefilms voor televisie.

«Het is zo'n tien jaar geleden, dat de studio's in Brussel van Belvision al een kleine tekenfilm hadden gemaakt, waarin Dommel de held was», vertelt Dupa. Mijn tekeningetjes te zien leven was niet echt een ontdekking. Wat mij hogelijk verbaasd heeft, is dat ze perfect de geest van deze serie hebben weergegeven. Ik heb er precies mijn helden in kunnen ontdekken! Een weergave die zo perfect is, is bijna verontrustend. Ik had het gevoel dat ze me een beetje mijn kinderen hadden ontnomen. Anderen konden hen net zo laten leven als ik dat kon! Het resultaat is er niet minder om... Die Japanners hebben echt heel mooi werk gedaan. Het zijn hele mooie animaties! Natuurlijk, het is geen Walt Disney. Disney maakte 1400 beeldjes per minuut en hier hebben we ons beperkt tot 800 beeldjes per minuut. Maar hoewel de ondersteuning niet dezelfde is, is de animatie toch prachtig en héél soepeltjes... Wat me bijzonder in dit werk fascineert is de continuiteit van één scène naar een andere. In een stripalbum wordt het verband slechts gesuggereerd. Je gaat van één plaatje naar een ander en de lezer moet ze in gedachten met elkaar verbinden. Hier zijn geen korte stukjes. De actie ontrolt zich in zijn totaliteit en je volgt de bewegingen van de personages van A tot Z. Om afwisseling te brengen in de episodes en ze ook levendiger te maken, hebben ze heel soepel nieuwe figuurtjes ingelast die zij hebben gemaakt, maar exact in de lijn liggen zoals ik ze teken. Zo kun je de buren ontdekken van Semafoor, de vriendin van Balthasar, de wijkagent... die hele kleine wereld, die ik nooit heb laten zien. Wonderlijk genoeg had ik het gevoel, dat — toen ik ze zag — ze uit mijn eigen potloden tevoorschijn waren gekomen!

Dupa zal uiteindelijk één van de zeldzame europese auteurs van de STRIP zijn geweest die geïnterviewd werd door één van de 12 grote televisieketens die in Tokio in de lucht zijn. «Stel je TF1, de NOS of de RTBF voor, en dan vijf keer zo groot,» zegt hij. «Nogal indrukwekkend! Maar het verbazingwekkendste was nog wel de leeftijd van de groep. De aflevering waar ik aan heb meegedaan, werd getekend door hele jonge mensen, maar met een verbluffend professionalisme.»

Opgetekend door Jean-Louis Lechat
Foto's: Dennis Livson

RIK RINGERS

SAMENVATTING: Wie zit er achter al die aanslagen ? Nogmaals had Brunet een alibi... Rik besluit alle getuigen tegen Lucia te ondervragen, te beginnen met M. Bertheau, de oom van Gérard. Al heel vlug loopt het gesprek in 't honderd...

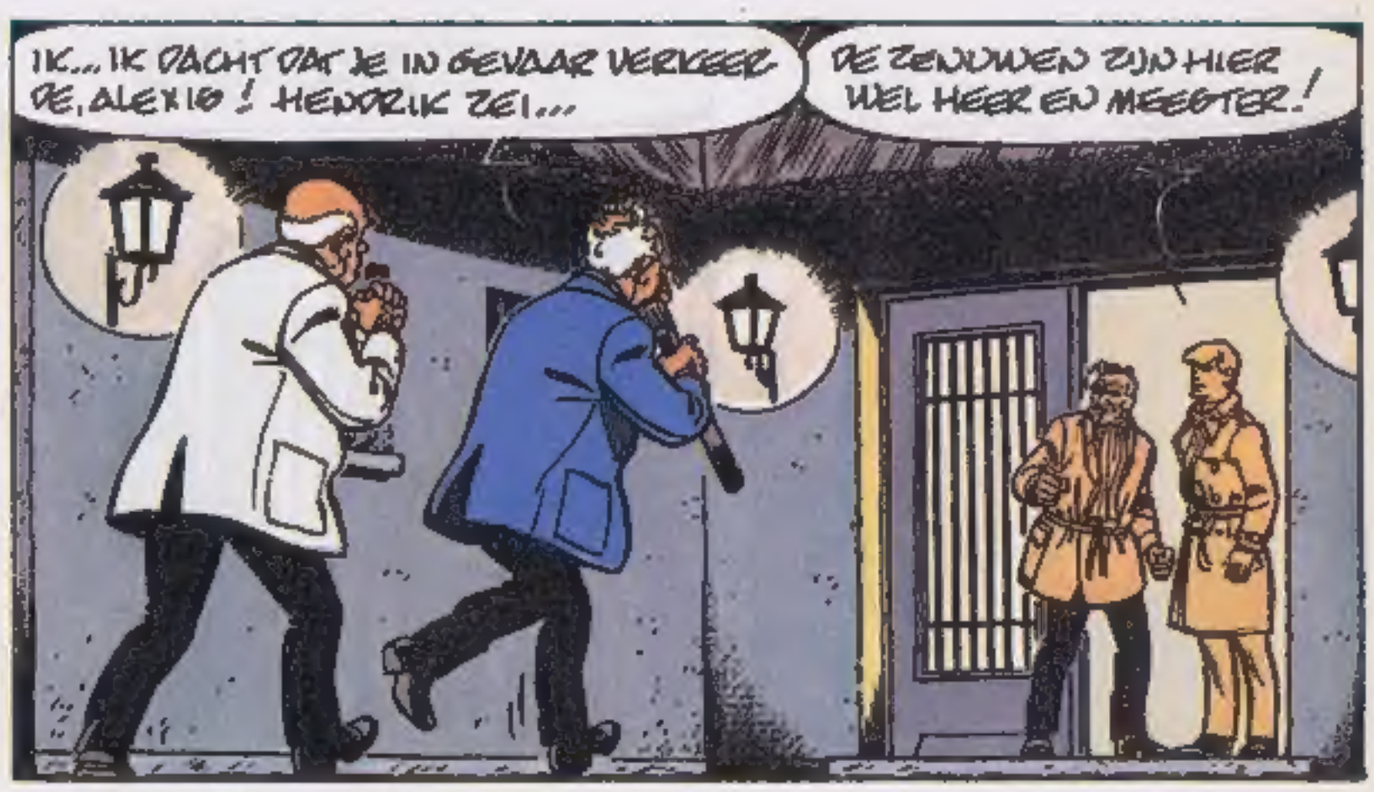

SLA OM

RIK RINGERS

TIBET
A.-P. DUCHATEAU

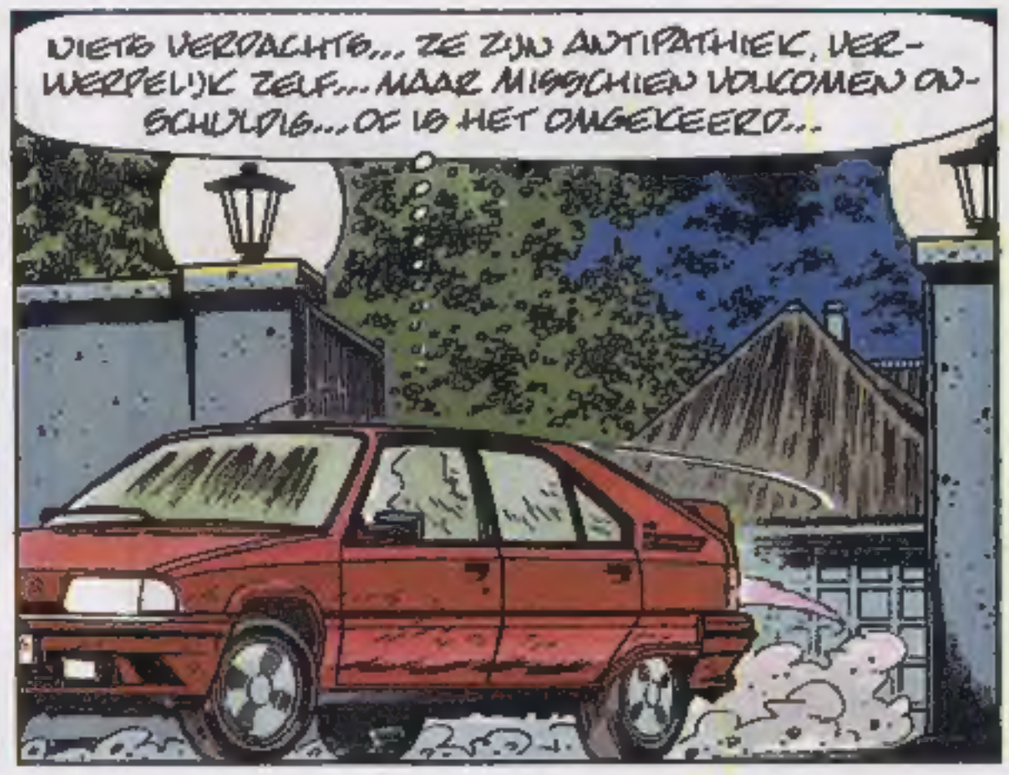

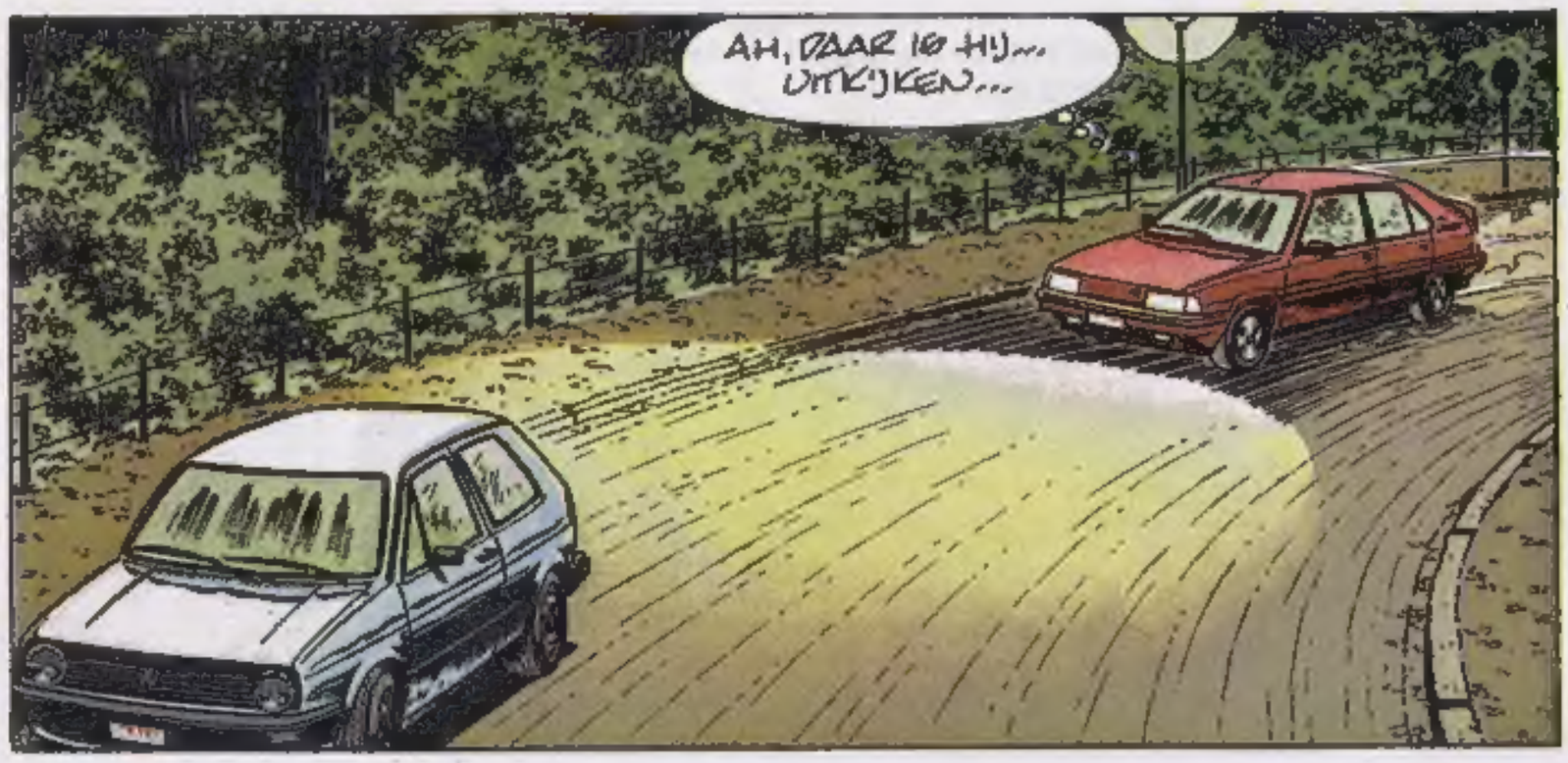

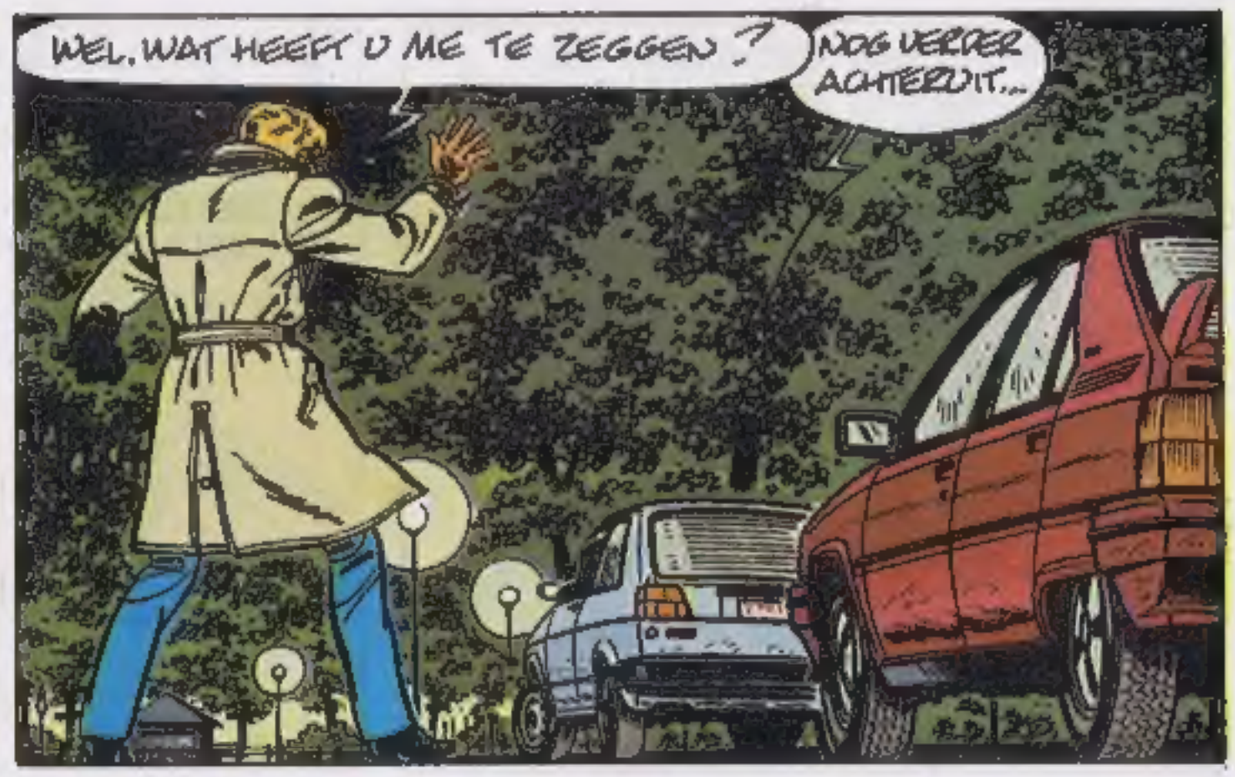

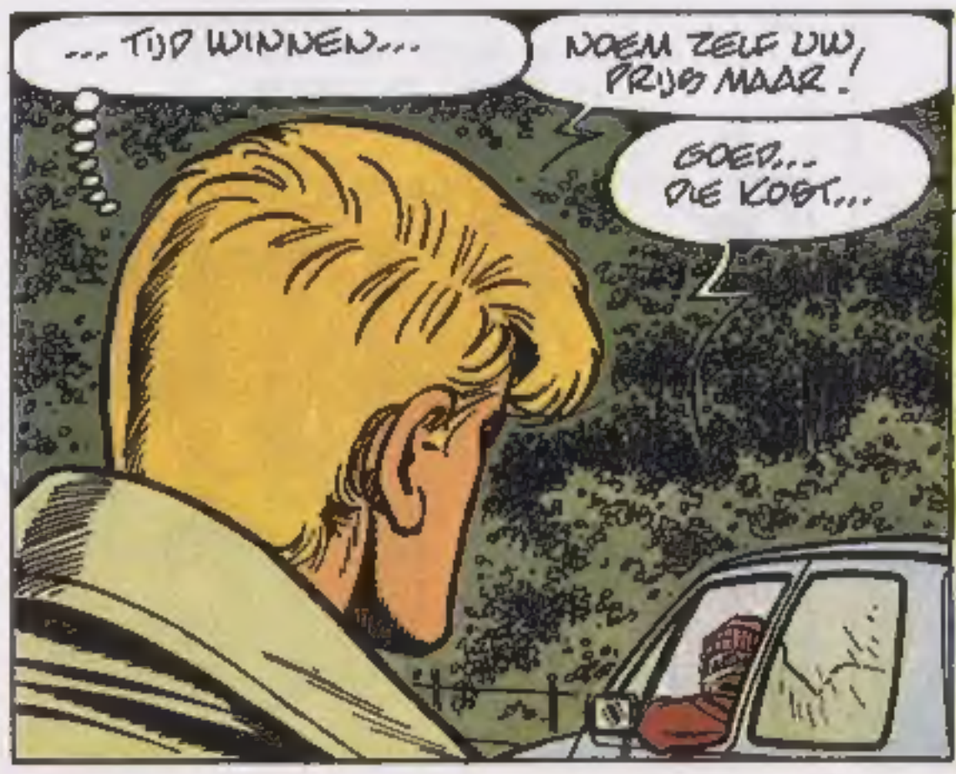

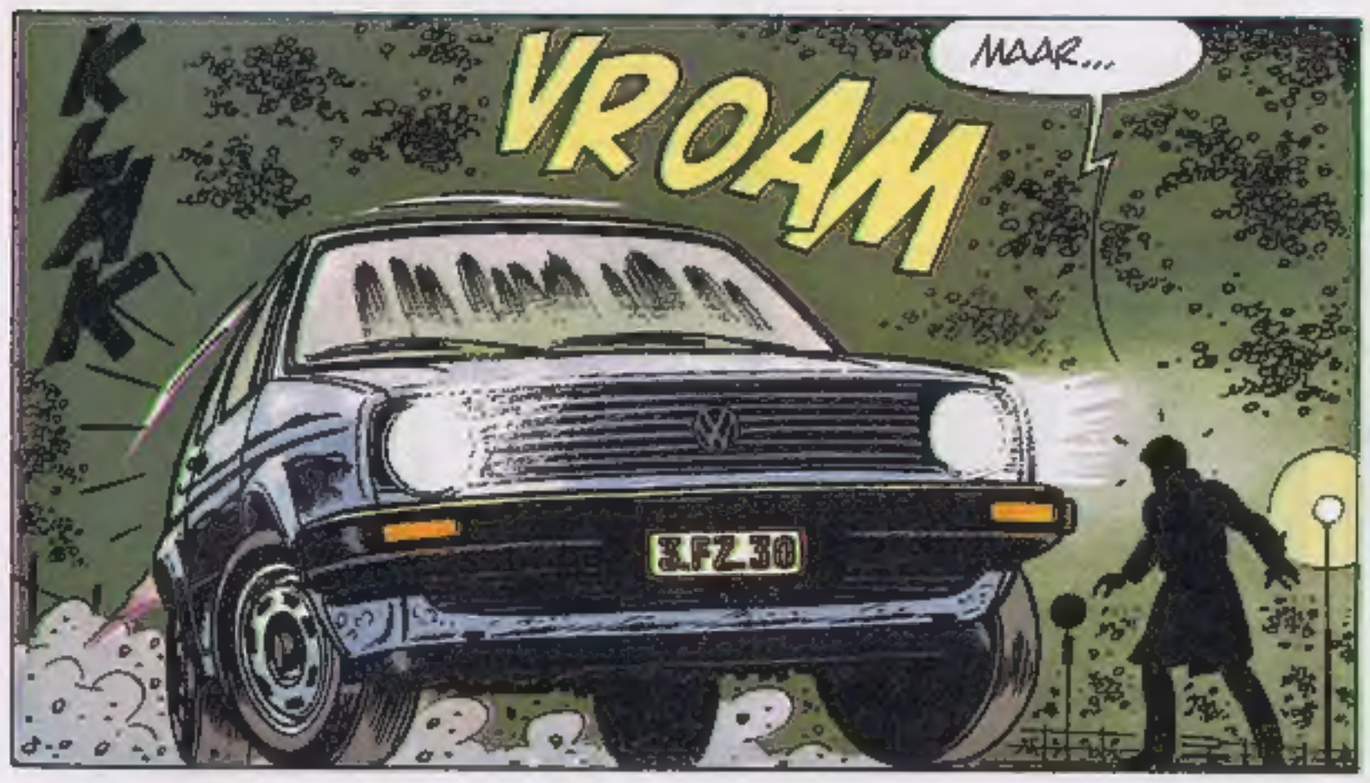
KKK
VROAM
MAAR...
3.FZ.30

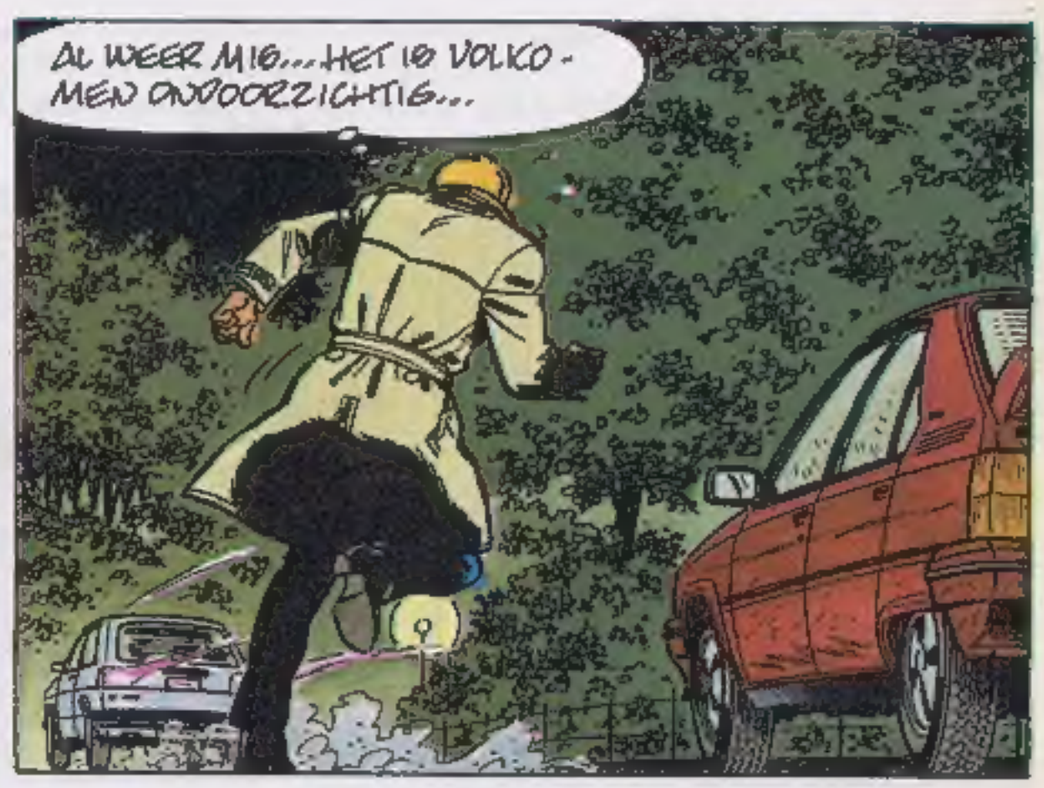
AL WEER MIS... HET IS VOLKOMEN ONVOORZICHTIG...

WEER EEN KOMEDIE? OM ME TE BEWIJZEN DAT DIE ACTEUR ECHT DE ROL VAN BRUNET GESPEELD HEEFT?

IK KAN ALLEEN NOG MAAR MARK DROUITCH OPZOEKEN... DE DERDE GETUIGE... DAT DOEN WE MORGEN.

GERARD WAS AL MIJN VRIEND SINDS ONZE SCHOOLTIJD... WE WAREN ALS BROERS...
BROERS DIE TOCH GESCHEIDEN WERDEN DOOR LUCIA DE SLEGTE...

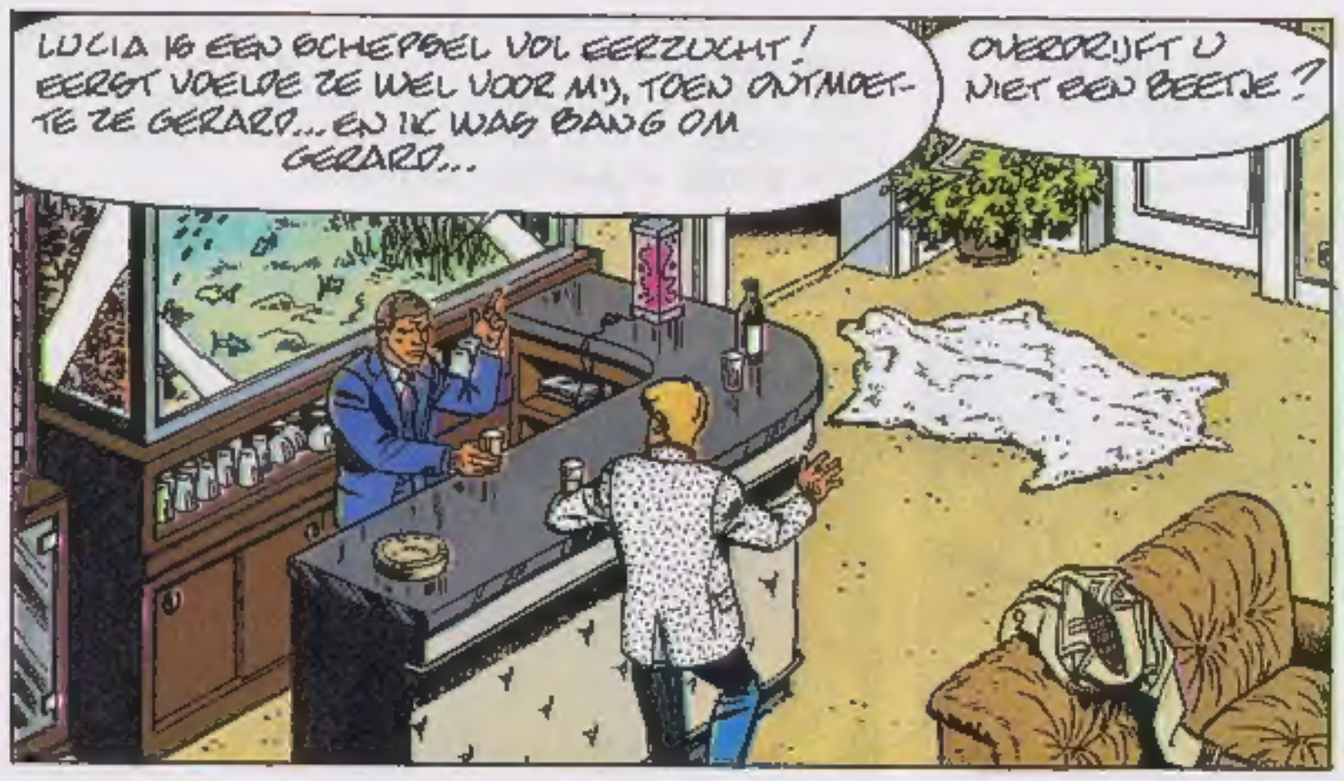
LUCIA IS EEN SCHEPSEL VOL EERZUCHT! EERST VOELDE ZE WEL VOOR MIJ, TOEN ONTMOETTE ZE GERARD... EN IK WAS BANG OM GERARD...
OVERDRIJFT U NIET EEN BEETJE?

U BEGRIJPT ME NIET! IK WAS GEWOON BANG DAT ZE HEM ZOU LATEN LIJDEN ZOALS ZE DAT MET MIJ HAD GEDAAN!
KORTOM: U HAATTE HAAR!

EN TOEN U HAAR DE AUDIO BIJ DE RYTHMO AAN ZAG KOMEN, VOND U TOEN DAT ZE "DUIDELIJK IN EEN STAAT VAN CRISIS WAS"?
IK HEB ER GENOEG VAN! GAAT U WEG! VERDWIJN!
ASJEBLIEFT, MARC, RUSTIG NOU...

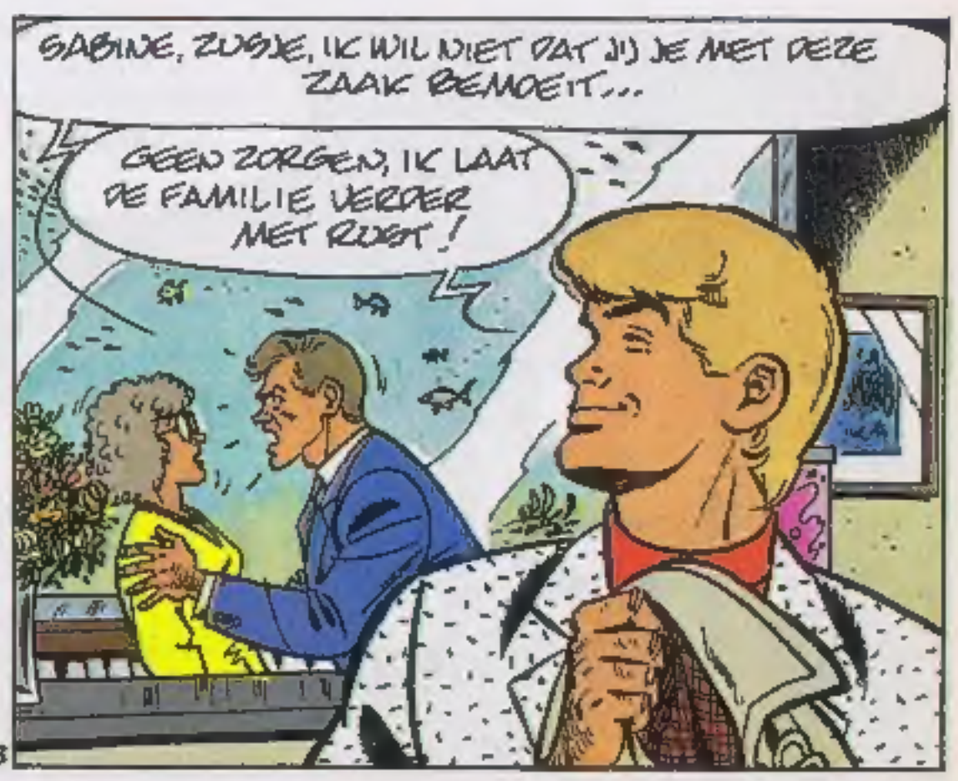
SABINE, ZUSJE, IK WIL NIET DAT JIJ JE MET DEZE ZAAK BEMOEIT...
GEEN ZORGEN, IK LAAT DE FAMILIE VERDER MET RUST!

SLA OM

RIK RINGERS

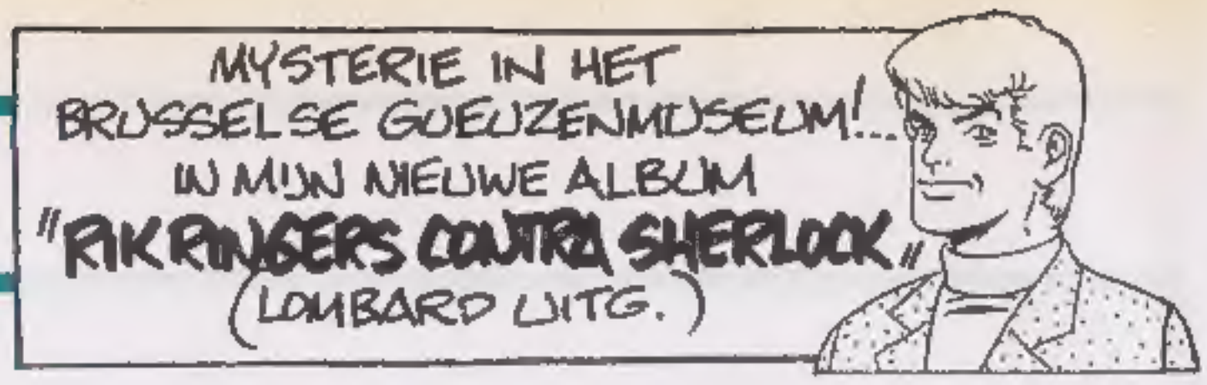

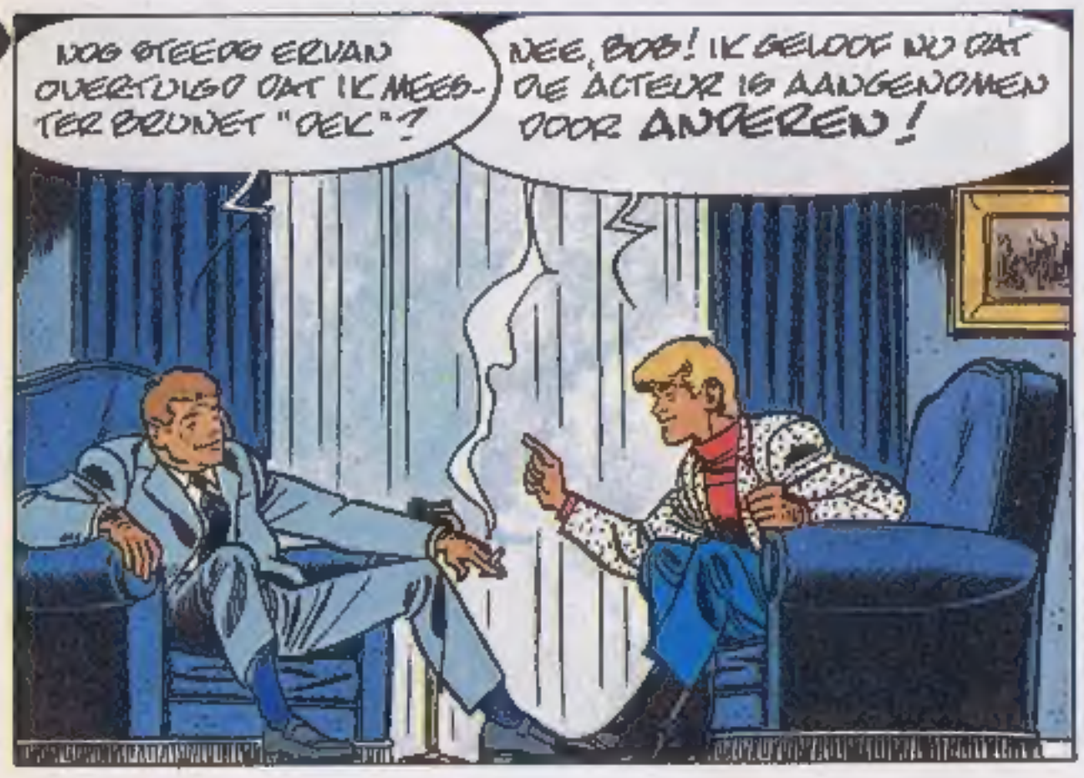

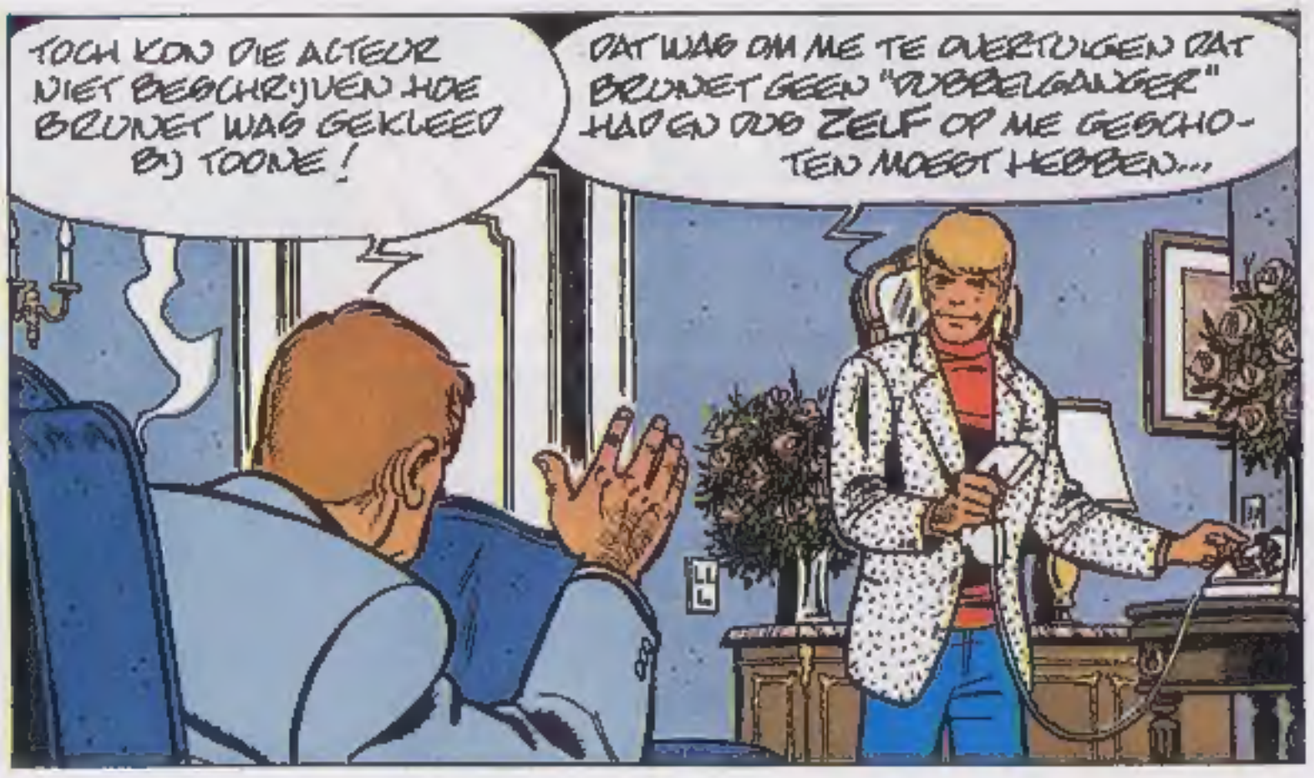

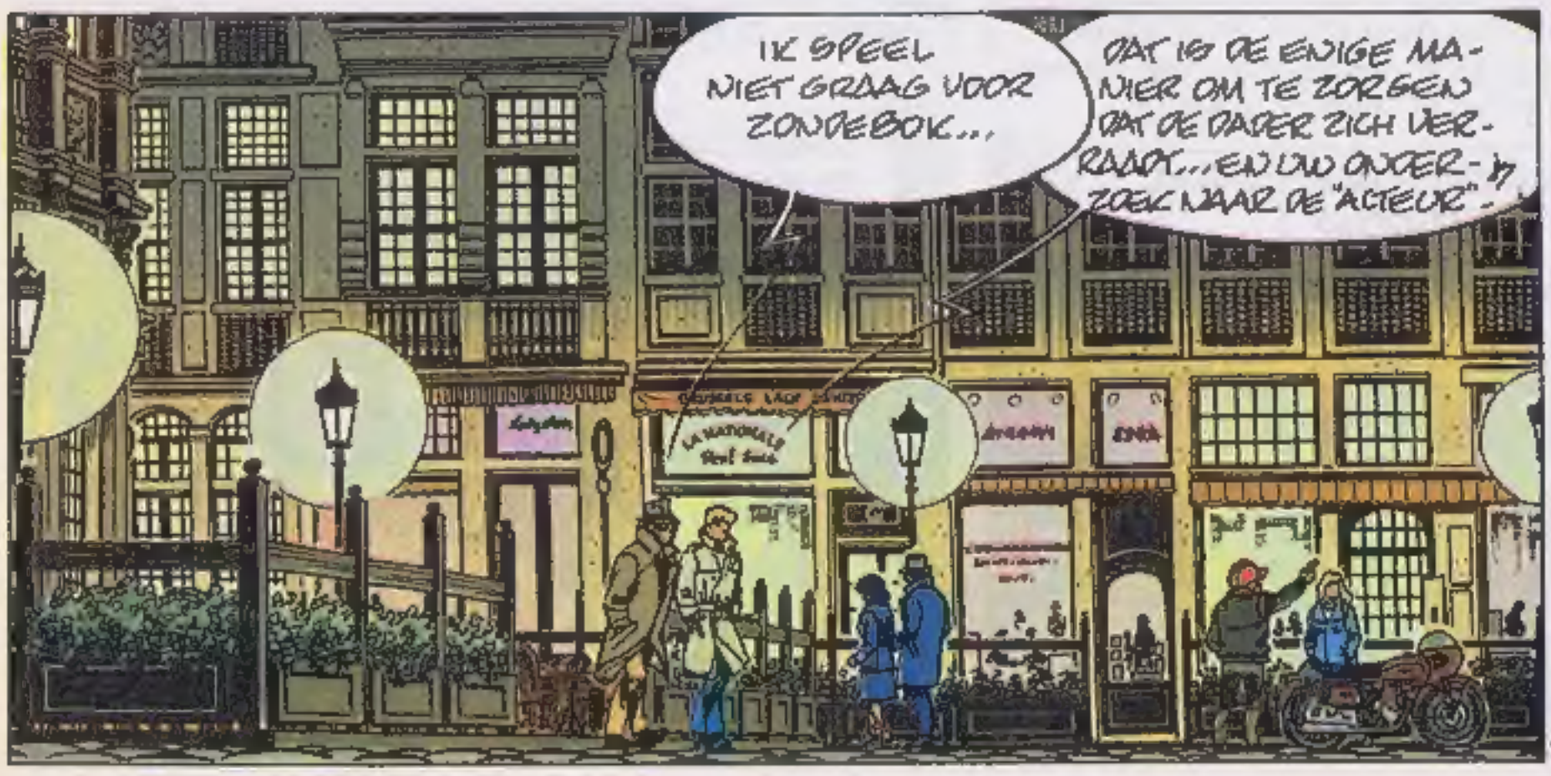

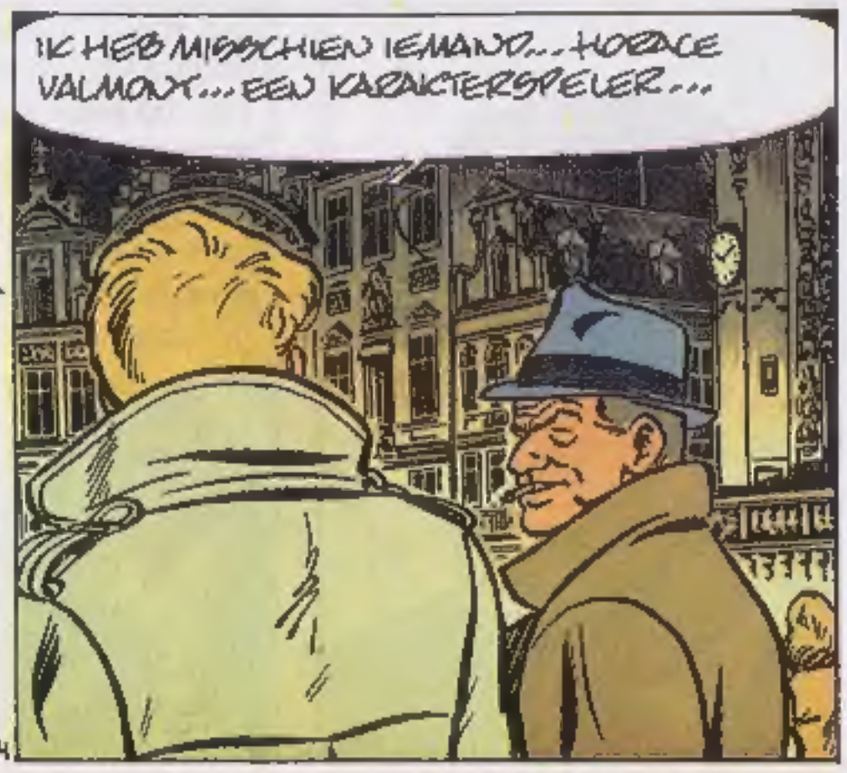

wordt vervolgd

Licht van je verbeelding.

Clic . en een ideetje. Zomaar eentje. Een klein lichtpuntje ergens achter in je hoofd, zoals een droom. Een droom die stilaan duidelijker wordt en dan plots begint te groeien... Clic, clic, clic... Het ene idee hecht zich aan het andere en je verbeelding gaat de vrije loop.

Je bouwt met blauwe blokjes, staafjes, tandwieltjes, katrolletjes,... je plaatst er motortjes, 'n cockpit en lichtjes op... en je idee groeit en groeit, in 'n handomdraai.

Tot het verlicht en in al z'n glorie voor je staat. Indrukwekkend echt!

Een droom die werkelijkheid is geworden. Construx. Een eenvoudig idee, om echt te spelen.

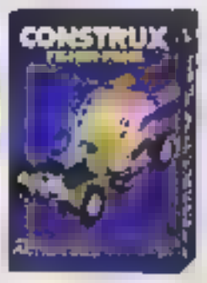

SPELEND BOUWEN, MET DE SNELHEID VAN JE VERBEELDING.

CONSTRUX
FISHER-PRICE

U ZULT ZEGGEN : GISTERAVOND VÓÓR ZONSONDERGANG.

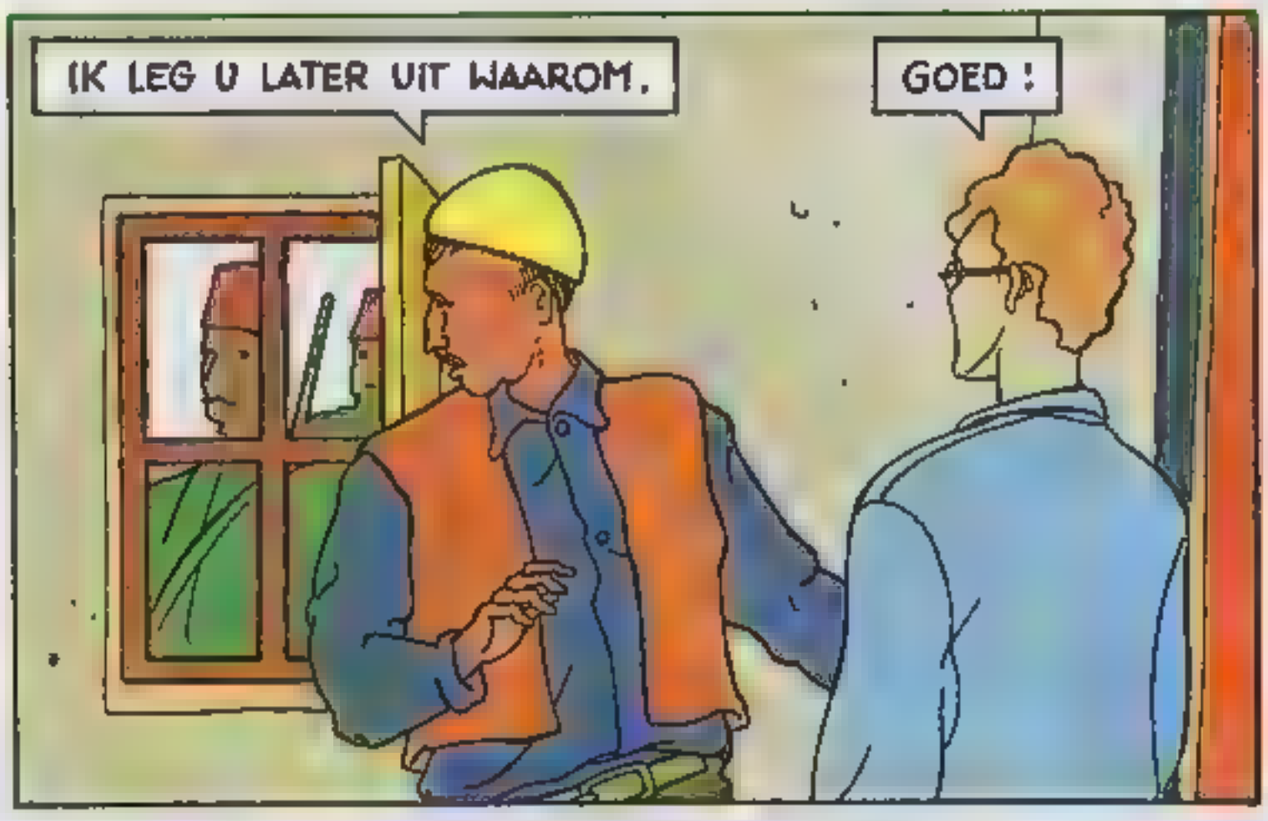
IK LEG U LATER UIT WAAROM.
GOED !

IK HAD HET KUNNEN DENKEN ! ZE WAREN DUS AL HIER TOEN U AANKWAM EN ZE ZIJN HIER DE HELE NACHT RUSTIG BLIJVEN ZITTEN , NEEM IK AAN ?
ZO IS HET, JA .
HET LIJKT WEL OF U ER ZELF BIJZAT , SERGEANT.

IK BEGRIJP NIET WAAROM U PARTIJ KIEST VOOR STRUIKROVERS , MAAR BEDENK DAT U HIER REIST DANK ZIJ DE HOGE BESCHERMING VAN DE SULTAN . . .

IK HOOP DAT U ZIJN VERTROUWEN NIET BESCHAAMT.

WE KUNNEN OOK MAAR BEST OPSTAPPEN .

MOGEN DE GODEN VAN DE BERG U BEWAREN BAY !

SAMENVATTING: De vrienden van Ali leggen een hinderlaag voor de politie-patrouille tenende de jonge man te bevrijden. Terwijl deze zich naar de stad begeeft, komen zijn vrienden in Eski-Kahta aan, bij de weduwe van de «Raaf» waar Otto de nacht doorbrengt...

LUDY SELS

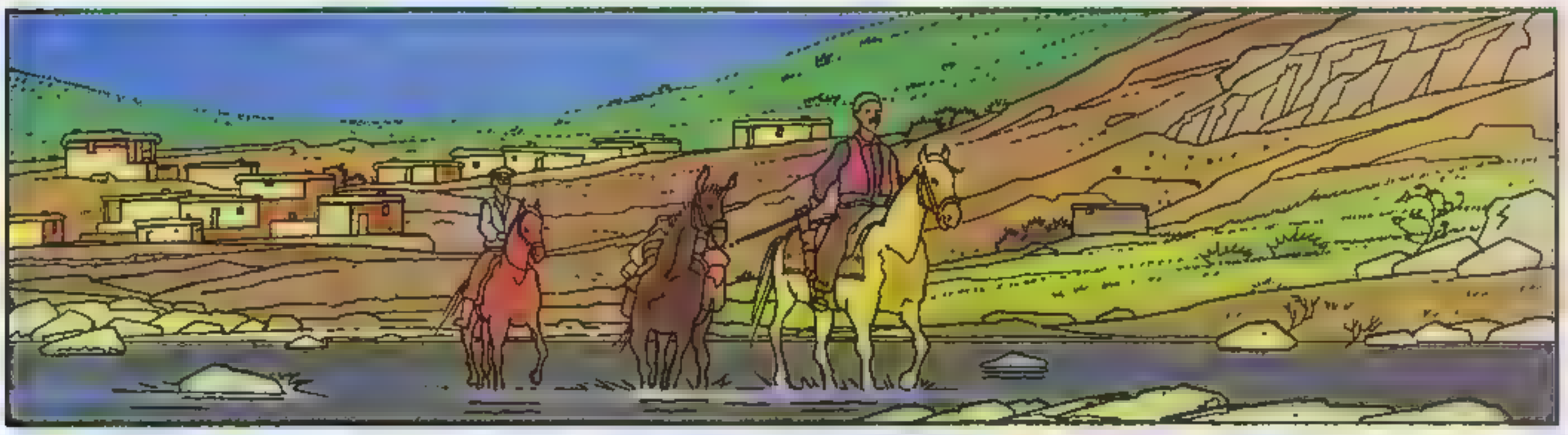

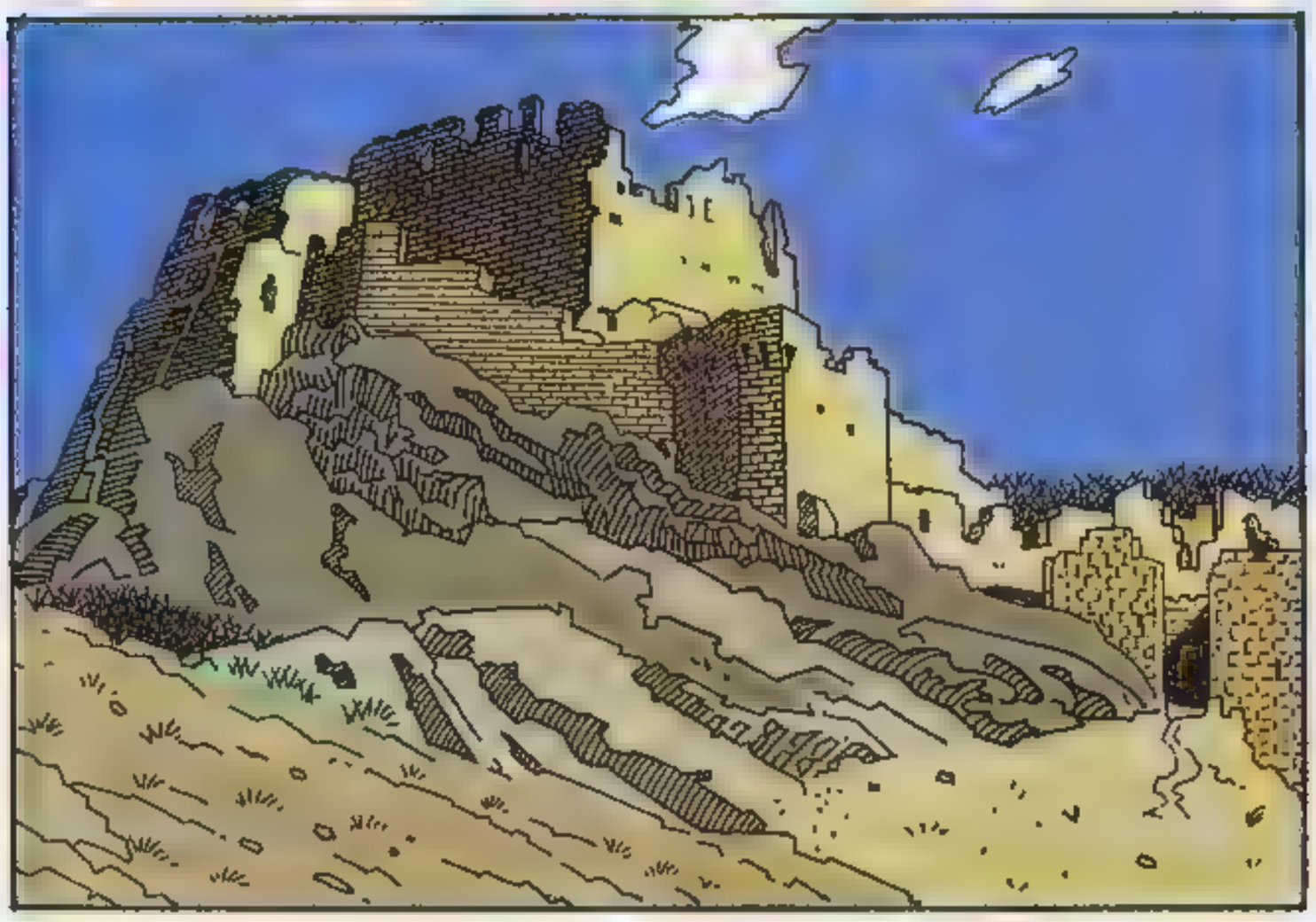

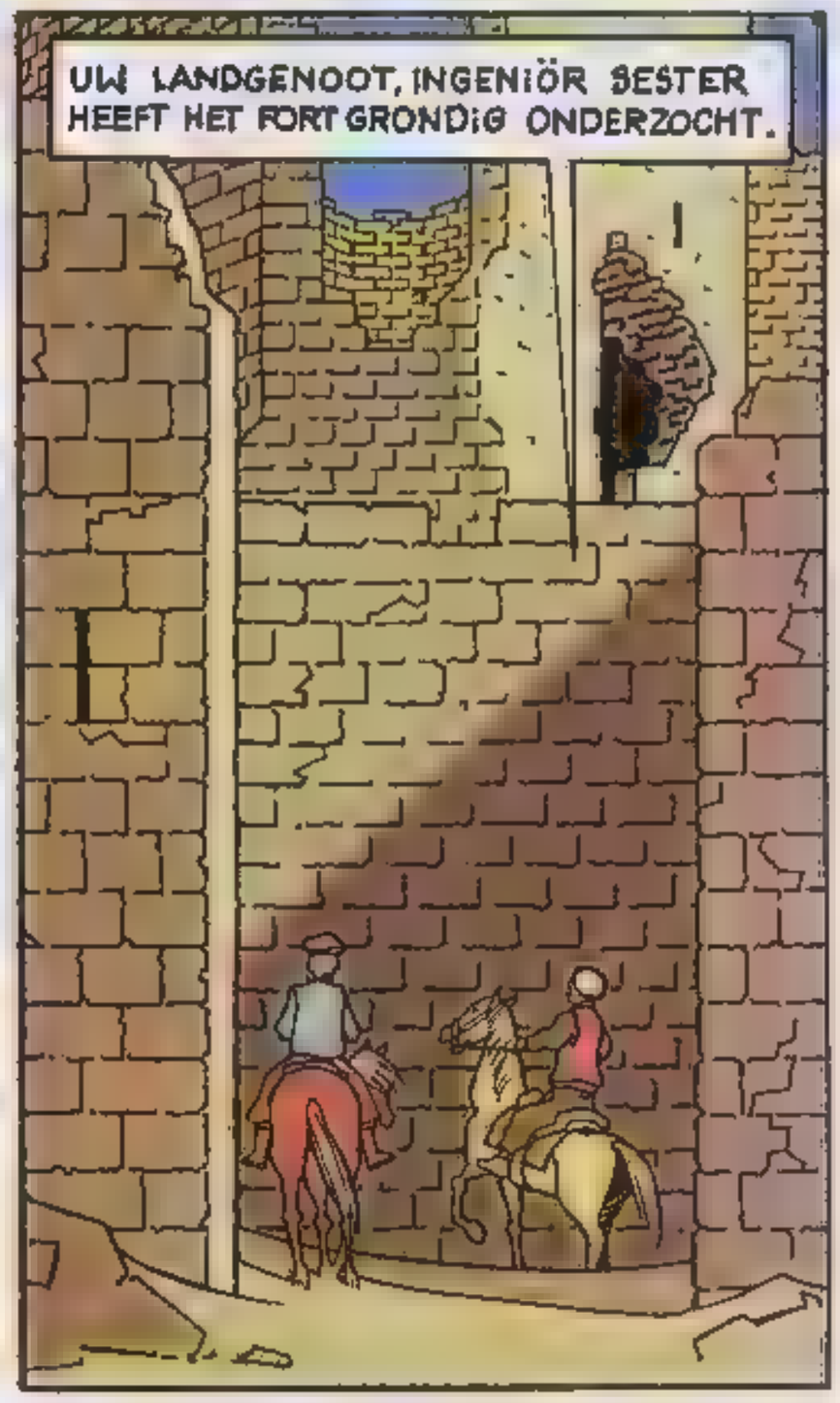

SLA OM

EN DIE LATE THUISKOMERS VAN DEZE NACHT HEBBEN DAAR IETS MEE TE MAKEN.
GEDULD, EFFENDI, ONDERBREEK MIJ NIET.

ALVORENS TE VERTREKKEN HAD HASSAN ZIJN VROUW EN ZIJN HUIS TOEVERTROUWD AAN ZIJN JONGERE BROER.
!

TOEN DIE ONTDEKTE DAT DE VROUW EEN MINNAAR HAD GENOMEN, BESLOOT HIJ DE EER VAN ZIJN BROER TE WREKEN.

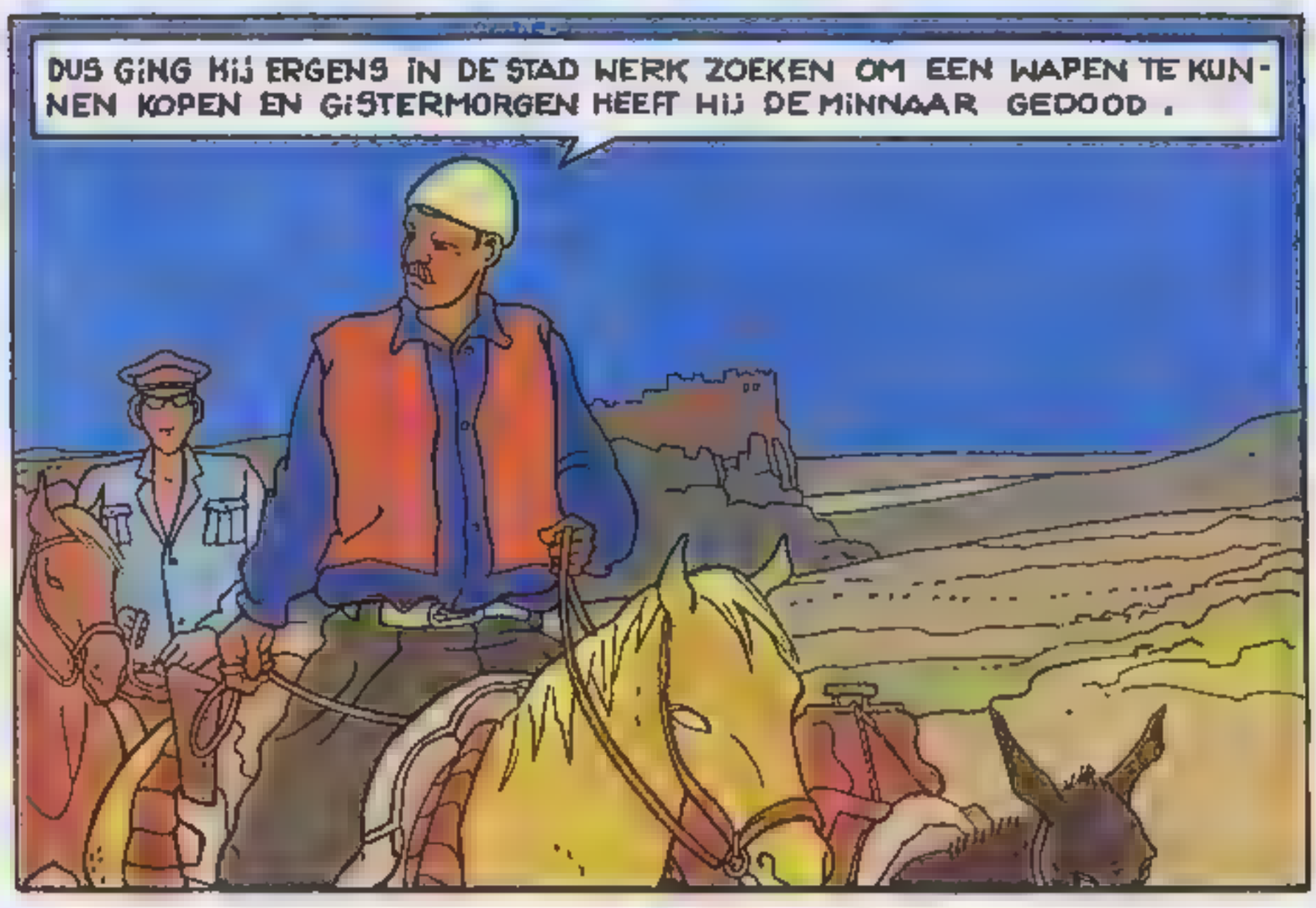
DUS GING HIJ ERGENS IN DE STAD WERK ZOEKEN OM EEN WAPEN TE KUNNEN KOPEN EN GISTERMORGEN HEEFT HIJ DE MINNAAR GEDOOD.

HEET DIE JONGERE BROER NIET TOEVALLIG ALI, EN GEBRUIKTE HIJ GEEN DUITS LEGERPISTOOL ALS WAPEN ?
DE EFFENDI KAN GOED RADEN !

HIJ HEEFT DIE VAN MIJ GESTOLEN IN KAHTA-HOTEL ! NIET DAT IK DE MOORD GOEDKEUR, MAAR IK ZAL HEM NIET VERKLIKKEN.

UW EER IS DE ONZE NIET, MAAR MIJN STAM IS U DANKBAAR VOOR WAT U GEDAAN HEBT WEGENS ALI.

WAAR IS HIJ NU, KASSIM ?
EEN BOER UIT KAHTA HEEFT HEM VERRADEN, MAAR DE DRIE VAN DEZE MORGEN HEBBEN HEM WEER BEVRIJD.

MAAR WAAROM HEEFT ALI ZIJN BROER NIET VERWITTIGD ?

HA! OMDAT NIEMAND WEET WAAR HASSAN IS.. MISSCHIEN PLUKT HIJ KATOEN IN ALANYA, MISSCHIEN WERKT HIJ IN DE PAPAVERVELDEN VAN AFYON..

..OF OOGST HIJ RIJST IN ADANA. WIE ZAL HET ZEGGEN ?
JA JA, ALS IK MAAR GEEN LAST KRIJG MET DIE PISTOOLGESCHIEDENIS !

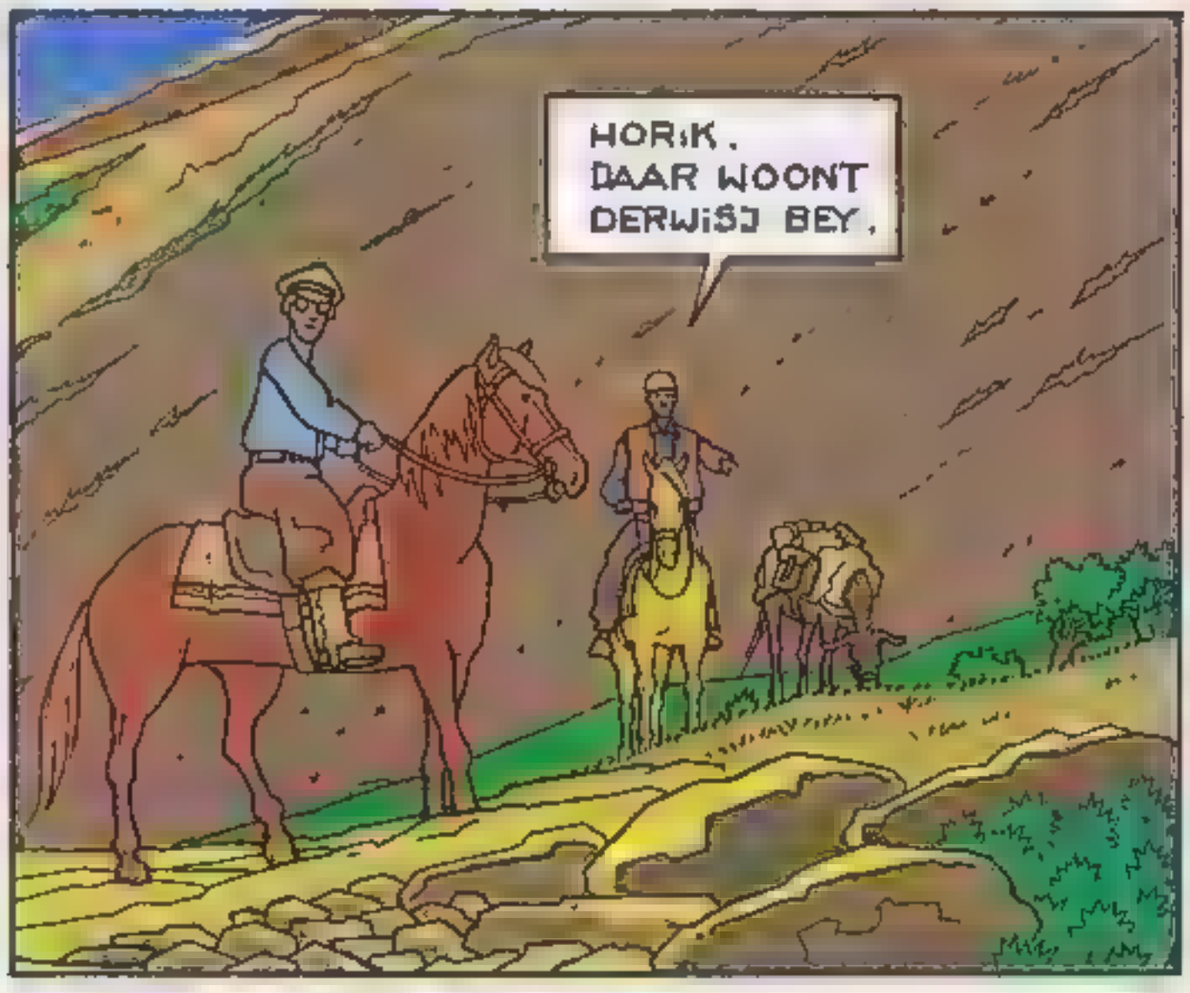
HORIK. DAAR WOONT DERWISJ BEY.

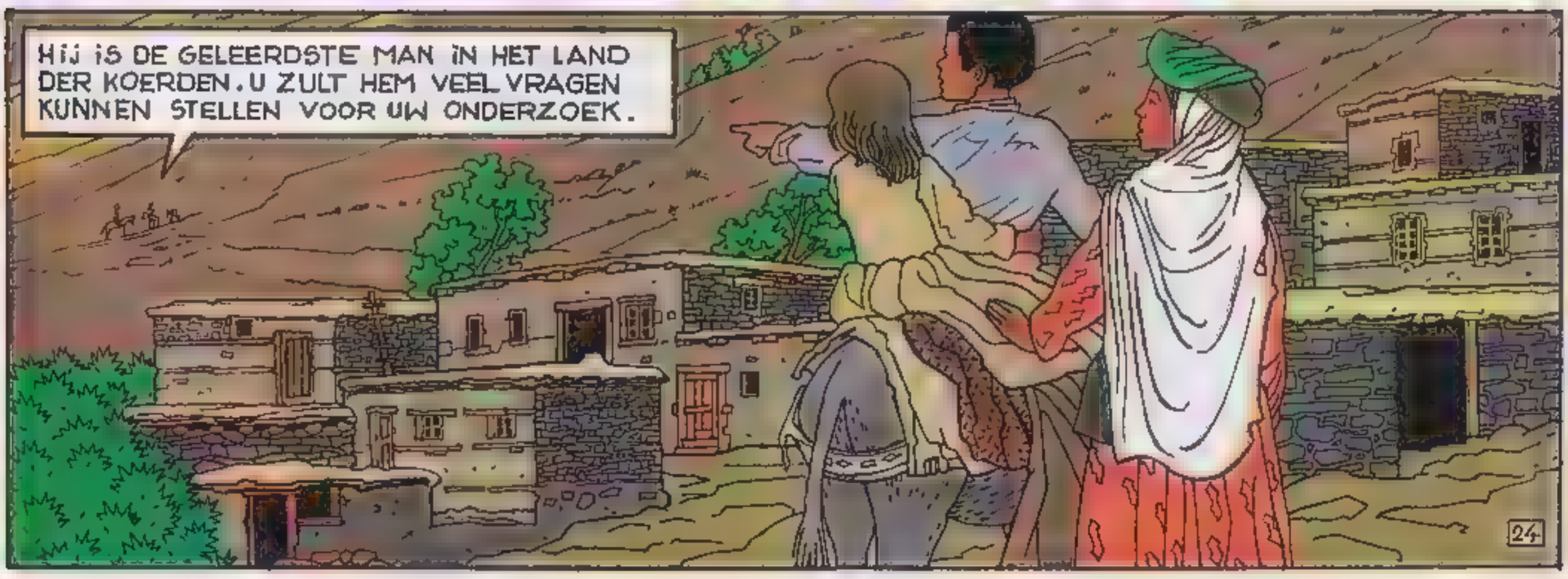
HIJ IS DE GELEERDSTE MAN IN HET LAND DER KOERDEN. U ZULT HEM VEEL VRAGEN KUNNEN STELLEN VOOR UW ONDERZOEK.
24

SLA OM

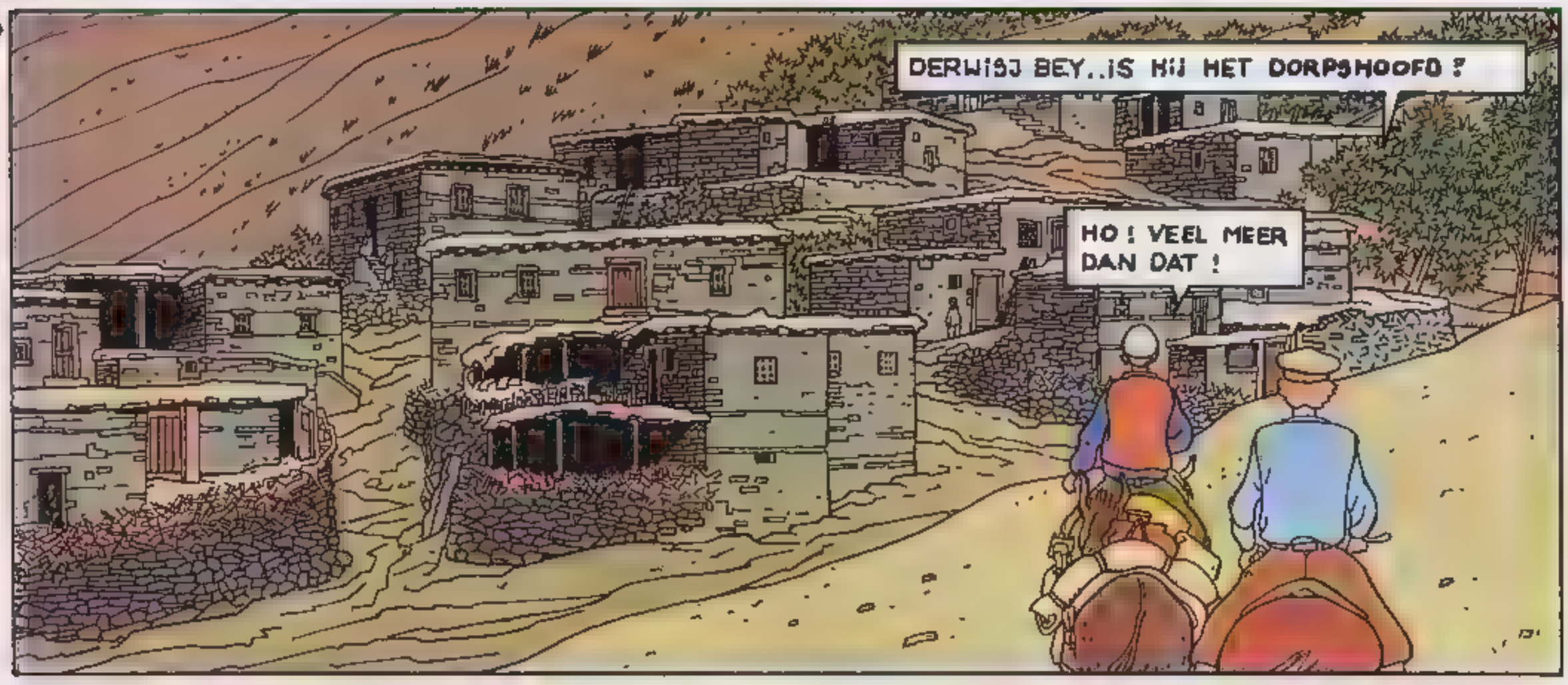
DERWISJ BEY..IS HIJ HET DORPSHOOFD ?
HO ! VEEL MEER DAN DAT !

HIJ IS DE BEWAKER VAN ONS VERLEDEN.

ZEG AAN DERWISJ BEY DAT ZIJN GASTEN AANGEKOMEN ZIJN.

U HEEFT MIJ LATEN ROEPEN, KASSIM ?

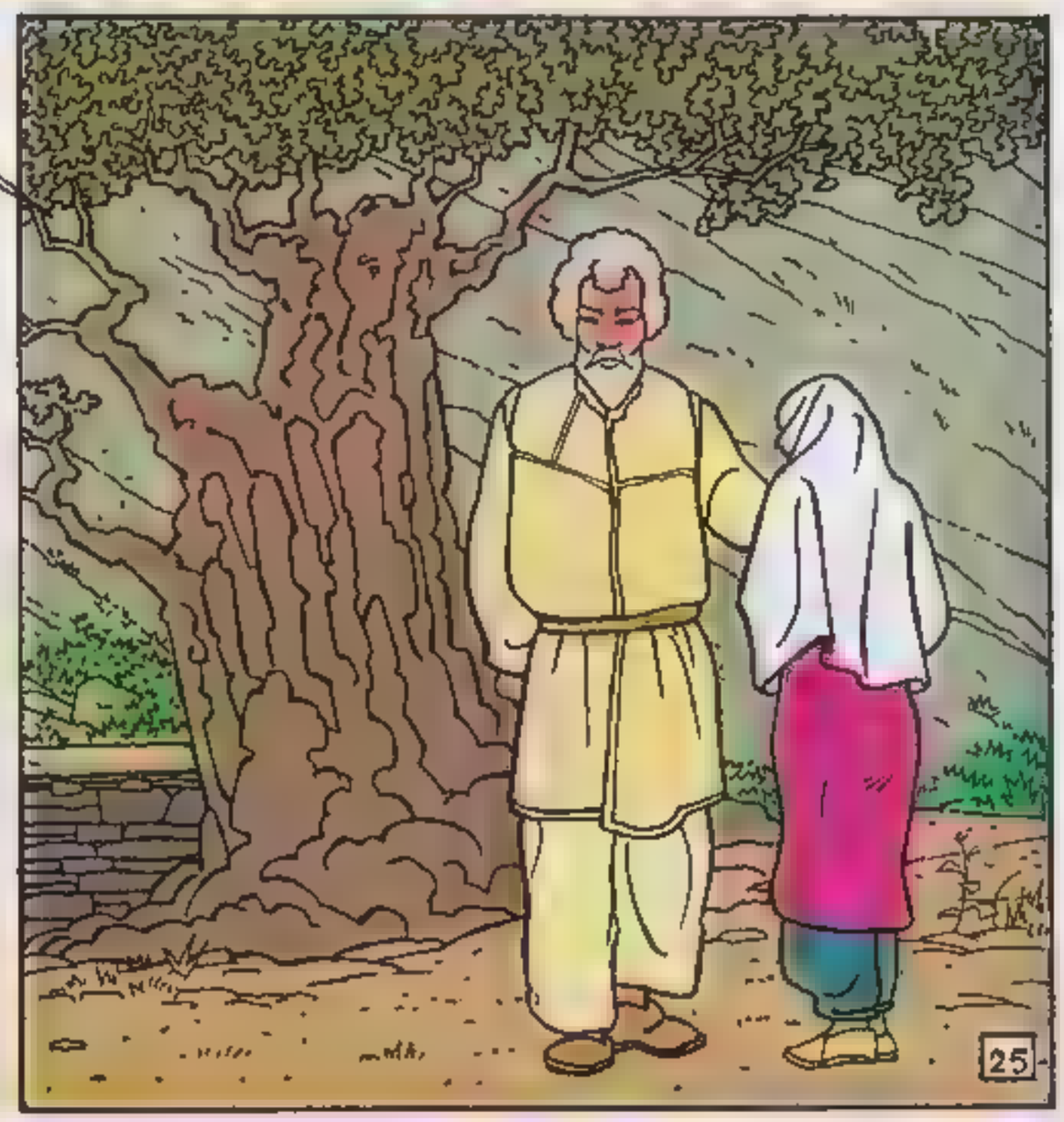

DE EFFENDI VAN ALMANYA DIE NAAR DE BERG WIL.
WELKOM IN HORIK. MIJN HUIS IS HET UWE.

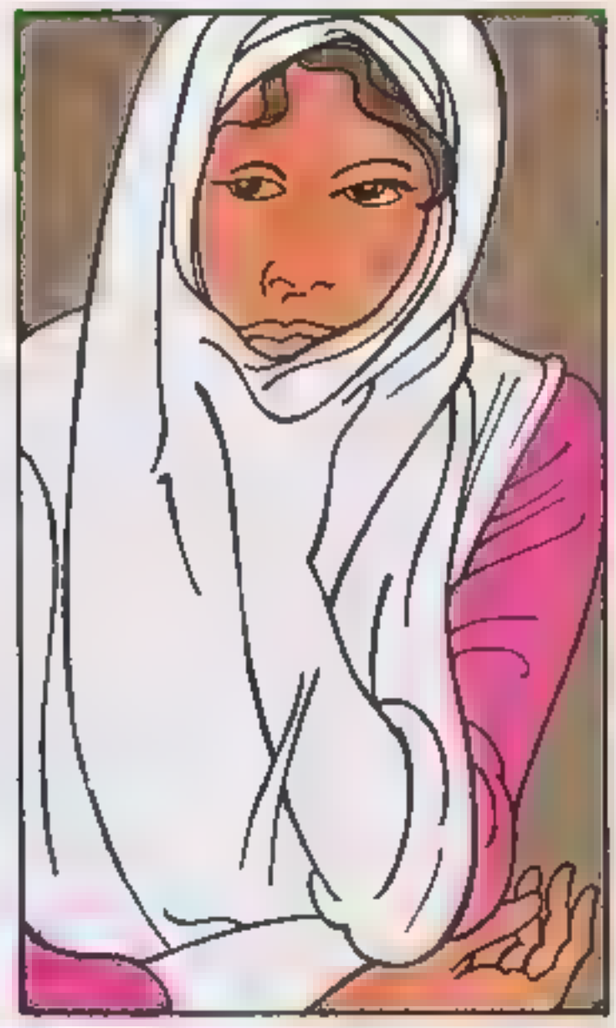

U BENT DE TWEEDE DUITSER DIE HIER KOMT RONDSCHARRELEN. DE VORIGE HEEFT HIER EEN KEER OVERNACHT, TOEN HIJ OOK NAAR BOVEN WOU, MAAR HIJ BLEEF NIET LANG. HIJ HEEFT VERSCHEIDENE VAN ONS GEFOTOGRAFEERD.
INGENIEUR SESTER, JA.

HIJ HEEFT ONZE DIENSTEN IN BERLIJN INGELICHT OVER DE BEELDEN OP DE BERG.
IK GA MORGEN MET U MEE.

MIJN AANWEZIGHEID OP DE BERG ZAL DE MENSEN HIER GERUSTSTELLEN... IK BEN HUN RAADSMAN EN BESCHERMER.

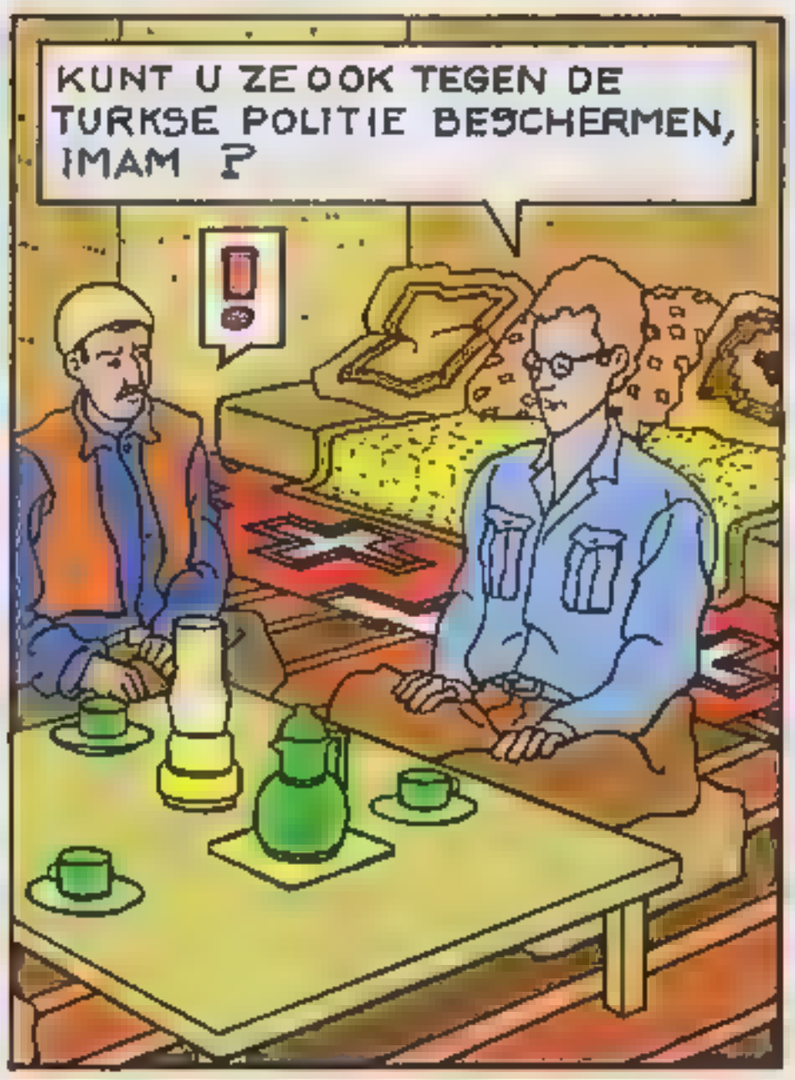
KUNT U ZE OOK TEGEN DE TURKSE POLITIE BESCHERMEN, IMAM ?
!

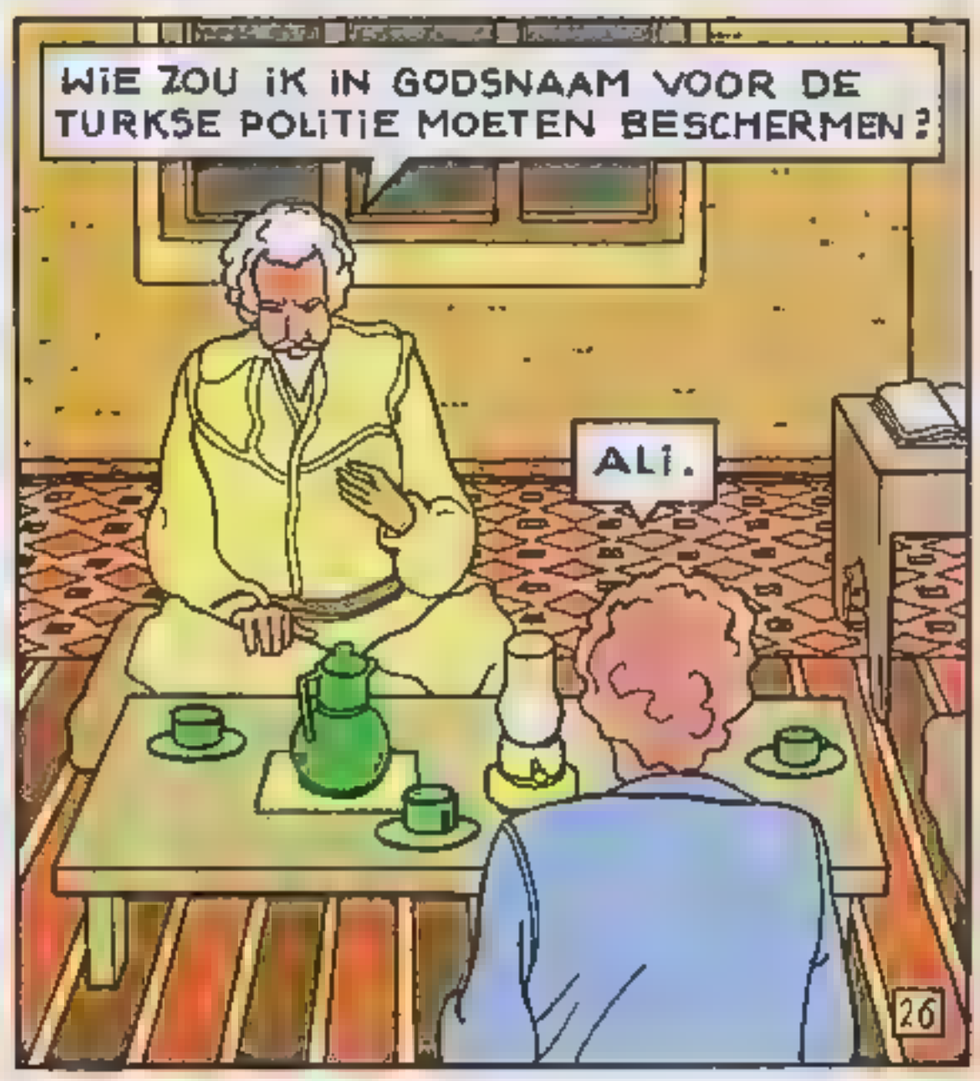
WIE ZOU IK IN GODSNAAM VOOR DE TURKSE POLITIE MOETEN BESCHERMEN?
ALI.

HET GRAF VAN ANTIOCHUS

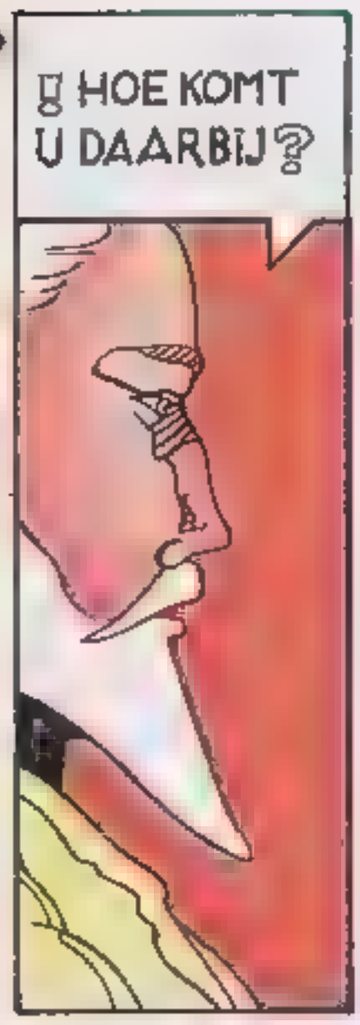

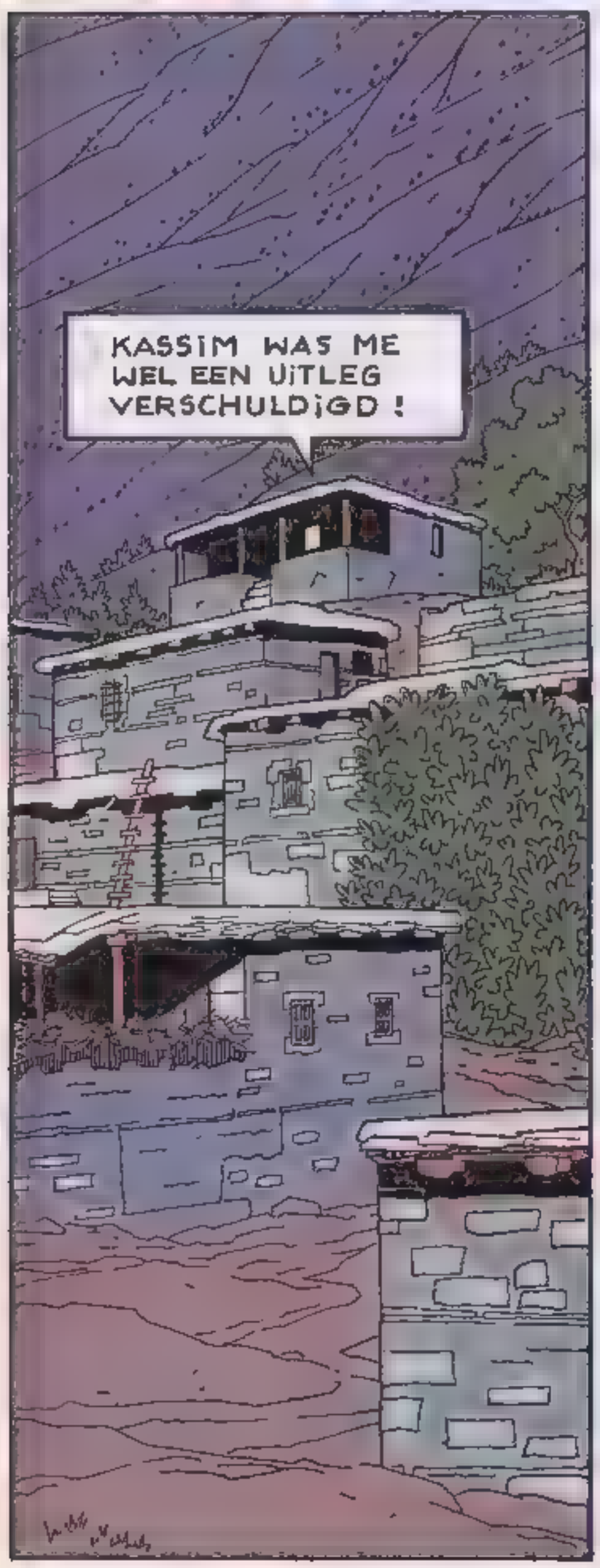

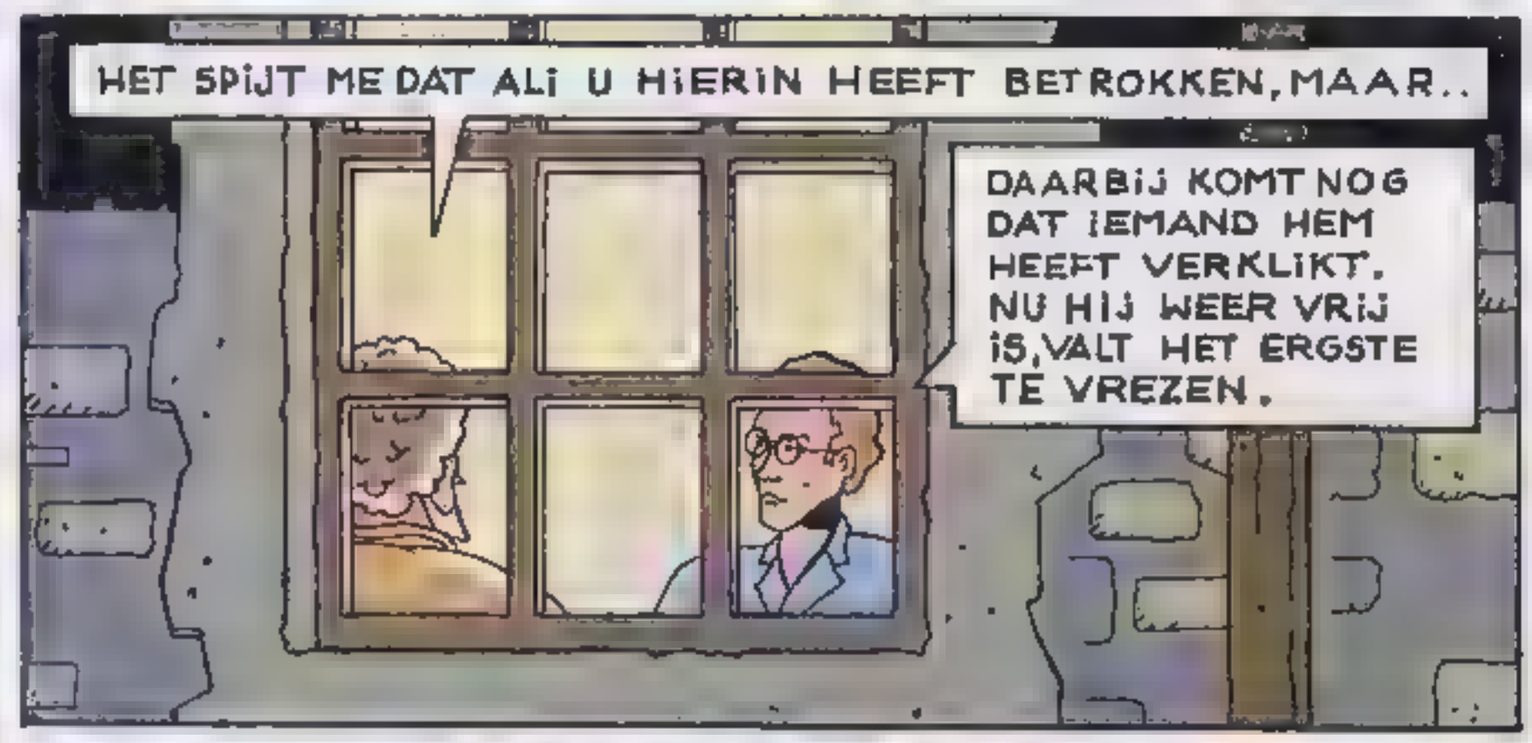

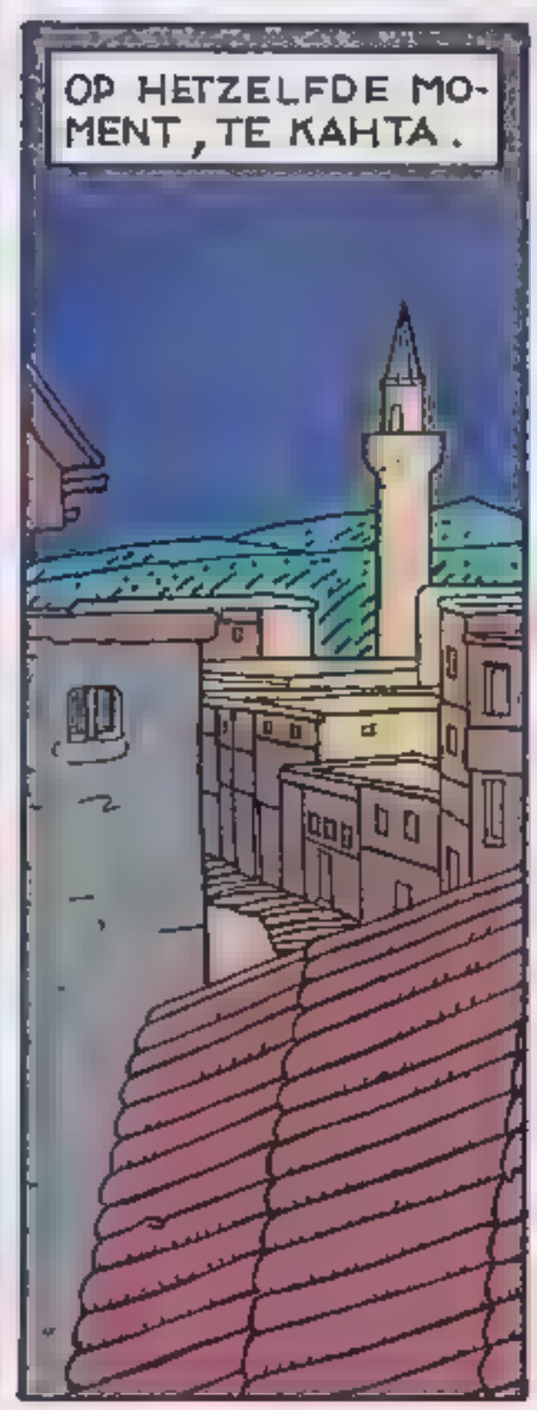

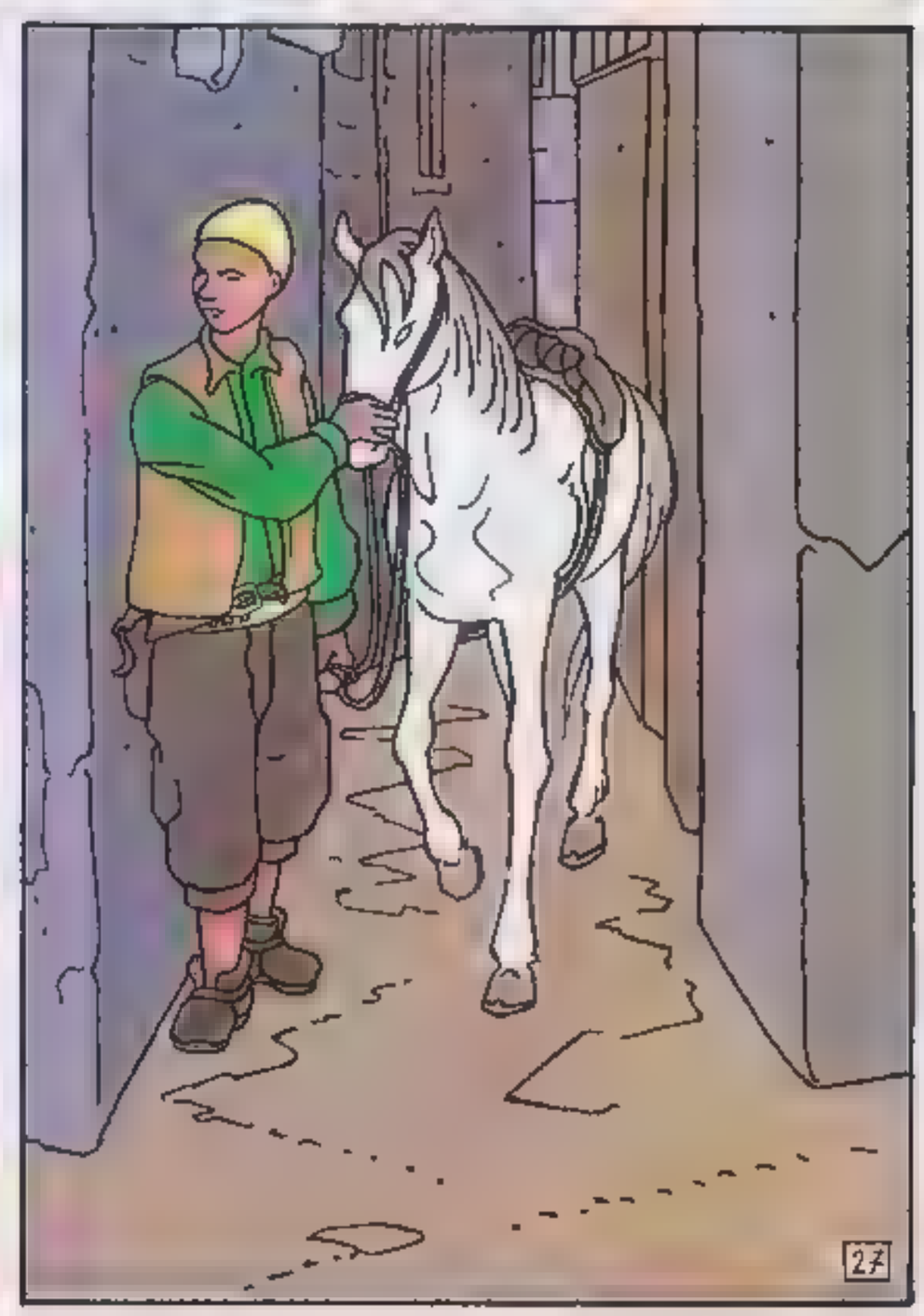

wordt vervolgd

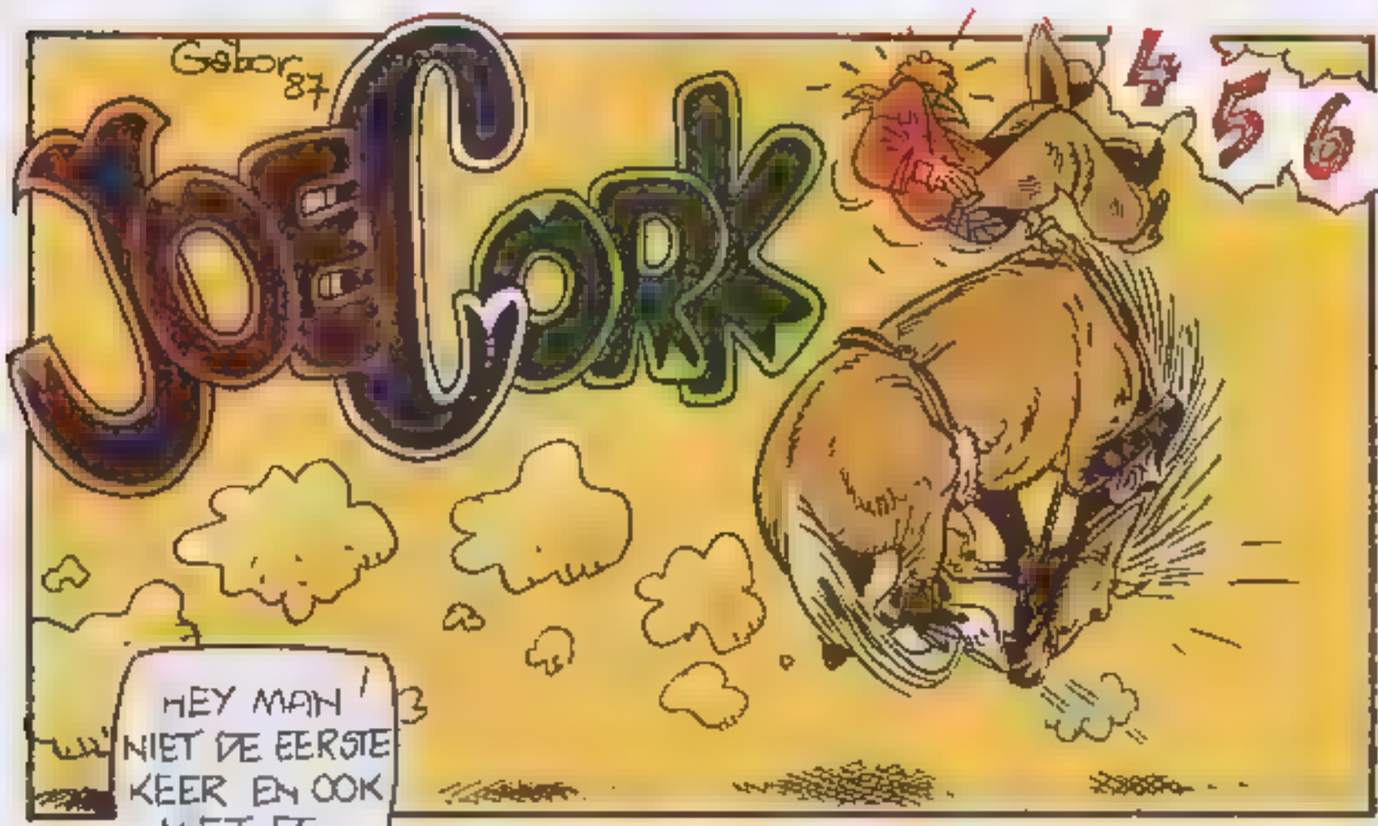
Gebor 87
JOE CORK
4 5 6
HEY MAN! NIET DE EERSTE KEER EN OOK NIET DE LAATSTE HÈ?

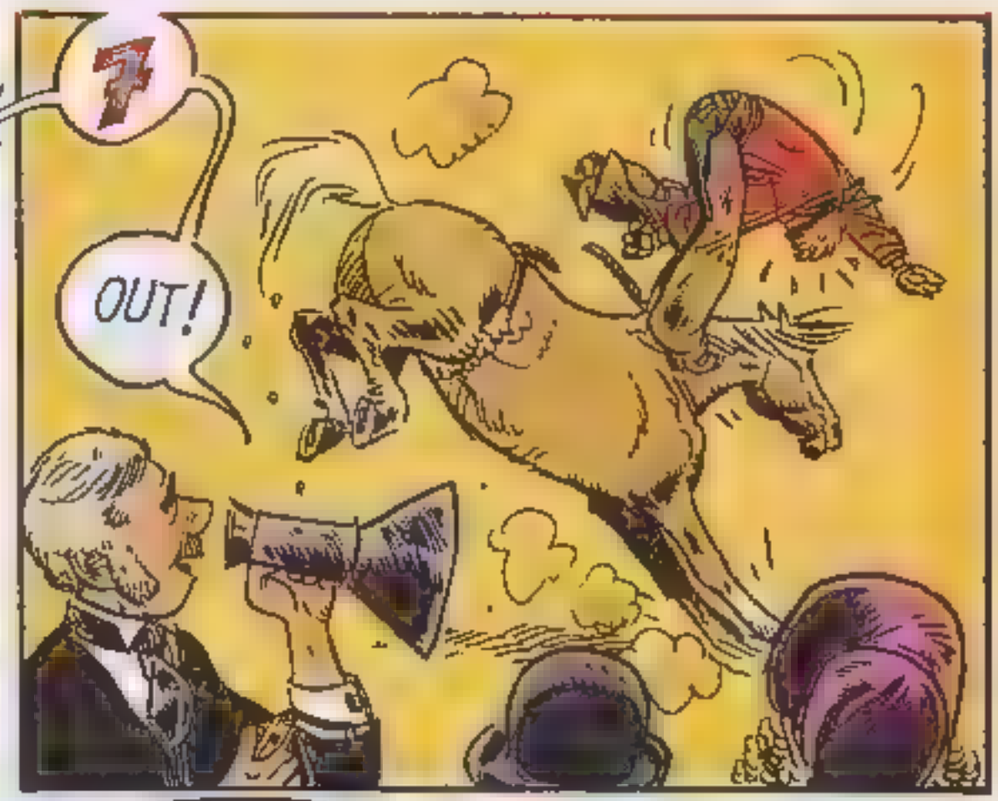
7
OUT!

ALS JE EVEN-VEEL DOLLARS ALS BLAUWE PLEKKEN HAD, ZOU JE RIJK ZIJN, HÈ?

JOE, JE MOET DIE OUWE BOK VAN JE EENS OPVERVEN, HIJ BEGINT TE BLADDEREN.. OH SORRY, IS HET EEN PAARD?
ZEKER GEKOCHT VAN JULIUS CAESAR, GEZIEN ZIJN LEEF-TIJD!

STIJLLOOS OM ZO MET HEM TE SPOTTEN, JONGENS... JOE CORK IS EEN BESTE KEREL DIE NOOIT VEEL GELUK HEEFT GEHAD...
OCH, HET IS MAAR VOOR DE GEIN, SHERIFF WE BEDOELEN HET NIET ROT.
Ah! Ah! Ah!

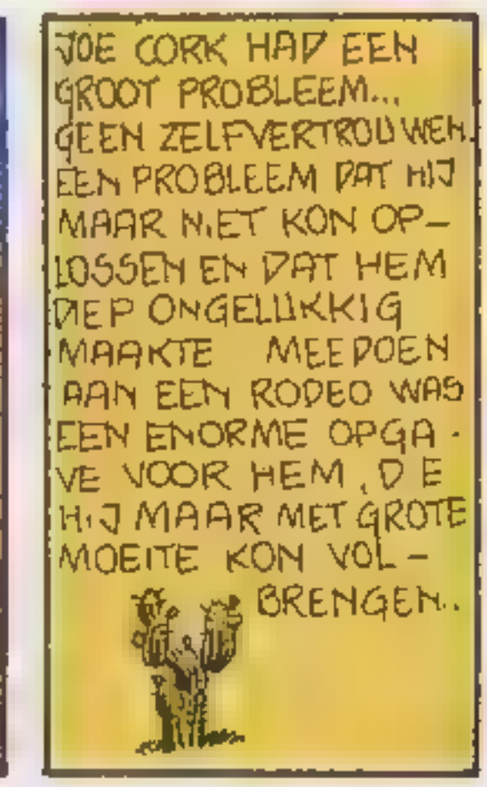
JOE CORK HAD EEN GROOT PROBLEEM... GEEN ZELFVERTROUWEN. EEN PROBLEEM DAT HIJ MAAR NIET KON OP-LOSSEN EN DAT HEM DIEP ONGELUKKIG MAAKTE. MEEDOEN AAN EEN RODEO WAS EEN ENORME OPGA-VE VOOR HEM, DIE HIJ MAAR MET GROTE MOEITE KON VOL-BRENGEN..

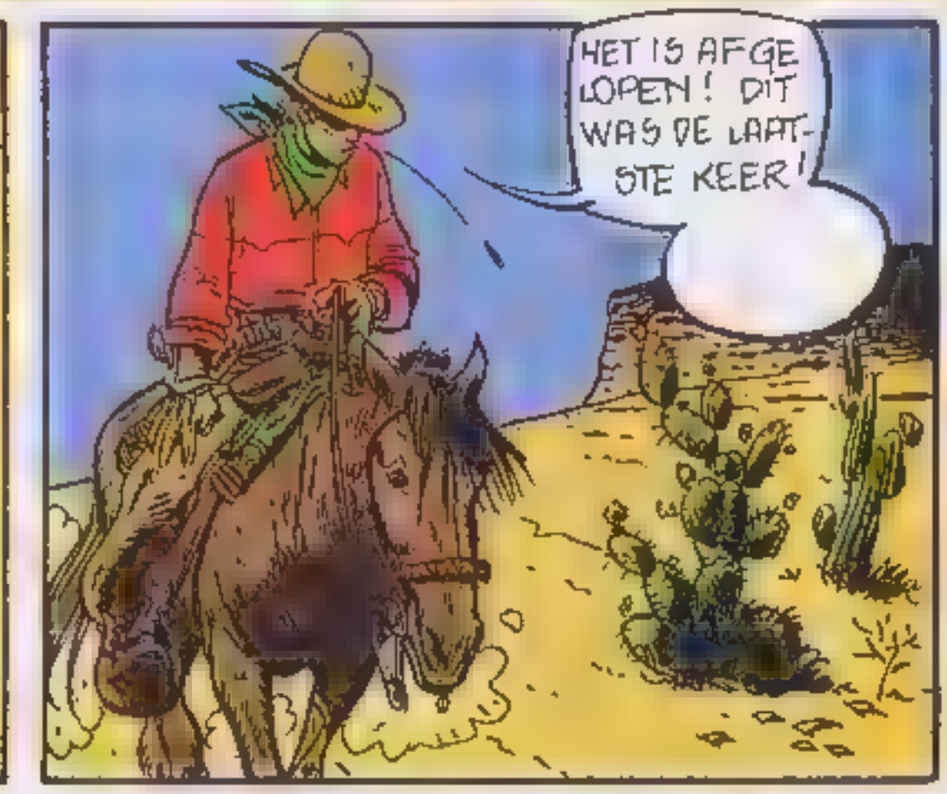
HET IS AFGE-LOPEN! DIT WAS DE LAAT-STE KEER!

JE SPUWT EN BEVUILT ZO MIJN GEBIED, BLANKE MAN! DAARVOOR ZUL JE MET JE LEVEN BOETEN.
?!

EN JE SCALP ZAL DROGEN VOOR MIJN TIPI... EN IK ZAL DE HONDEN NIET VERBIEDEN ERAAN TE KNAGEN... HUGH!
HOU OP! HET IS NIET LEUK

JE BENT ZEKER WEER AFGEGOOID?

SLA OM

JOE CORK

JOE CORK! LUISTER NAAR "KALM-VLIEGENDE-ADELAAR-WIENS-OOG-WAAKZAAM - EN-SCHERP-IS"! JE MOET JEZELF BEWIJZEN DAT JE DE MOEITE WAARD BENT!
?

IK BEDOEL: JEZELF TONEN DAT JE GEEN NUL BENT! EN DAT KAN NIEMAND ANDERS DAN JIJZELF!
!!

HE! "KALM-VLIEGENDE ADELAAR-WIENS.
NEE! ONDER BREEK ME NIET! GEEN GEMAAR! LAAT MIJ VERDERGAAN.

MAAR "KALM-VLIEGENDE ADELAAR-WIENS-OOG-WAAKZAAM - EN-SCH...
STILTE!
ZOLANG JE GEEN VERTROUWEN HEBT IN JE GROTE EIGENSCHAPPEN ZUL JE...

AAAAAAHH!

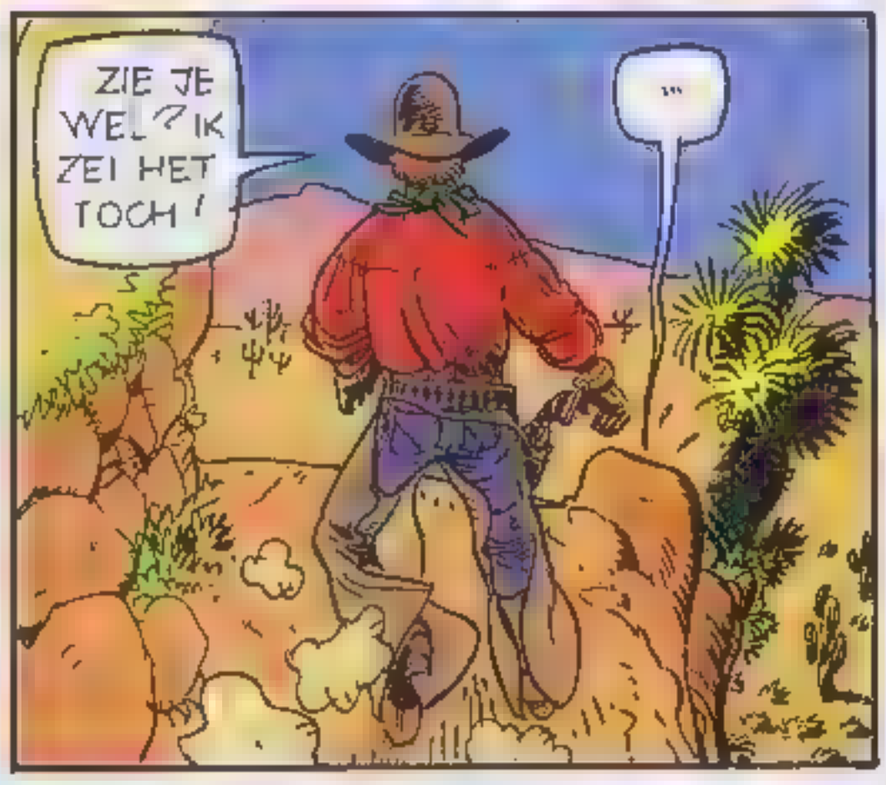
ZIE JE WEL? IK ZEI HET TOCH!
...

MAAR NIEMAND LUISTERT OOIT NAAR MIJ!

HAAL ME HIER LEVER WEG!

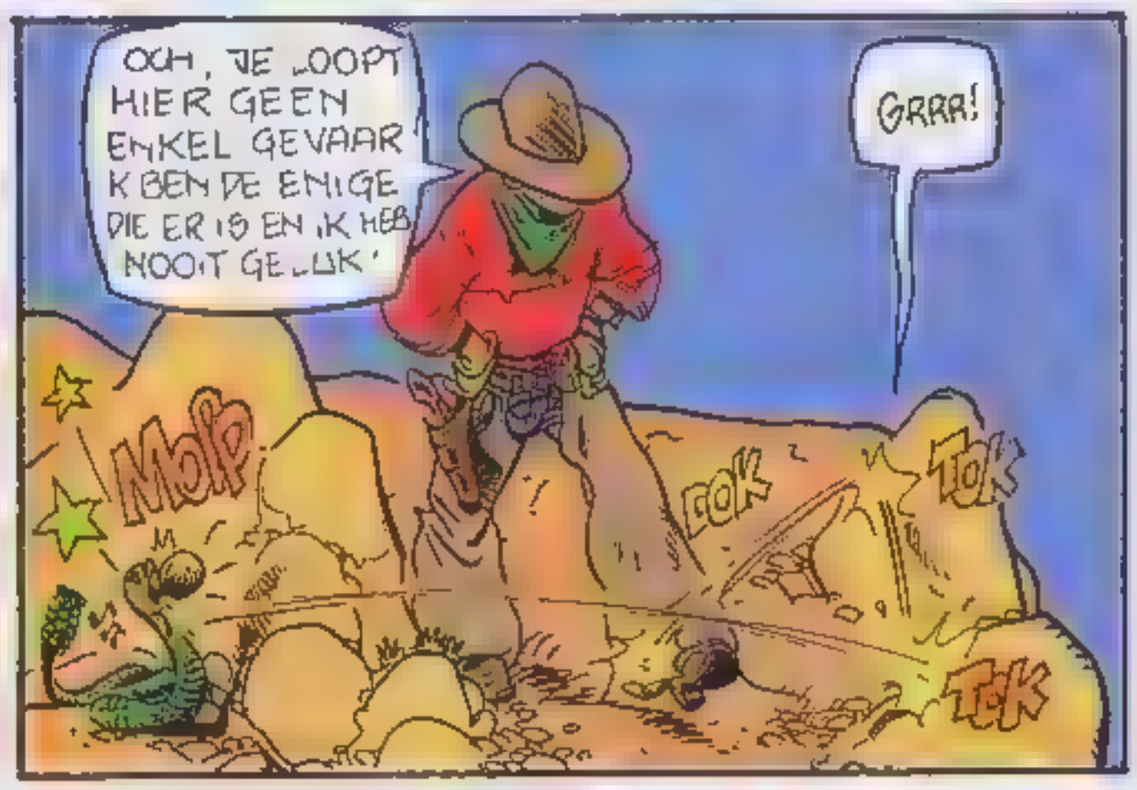
OOH, JE LOOPT HIER GEEN ENKEL GEVAAR! IK BEN DE ENIGE DIE ER IS EN IK HEB NOOIT GELUK!
GRRR!
Mob
TOK
TOK
TOK

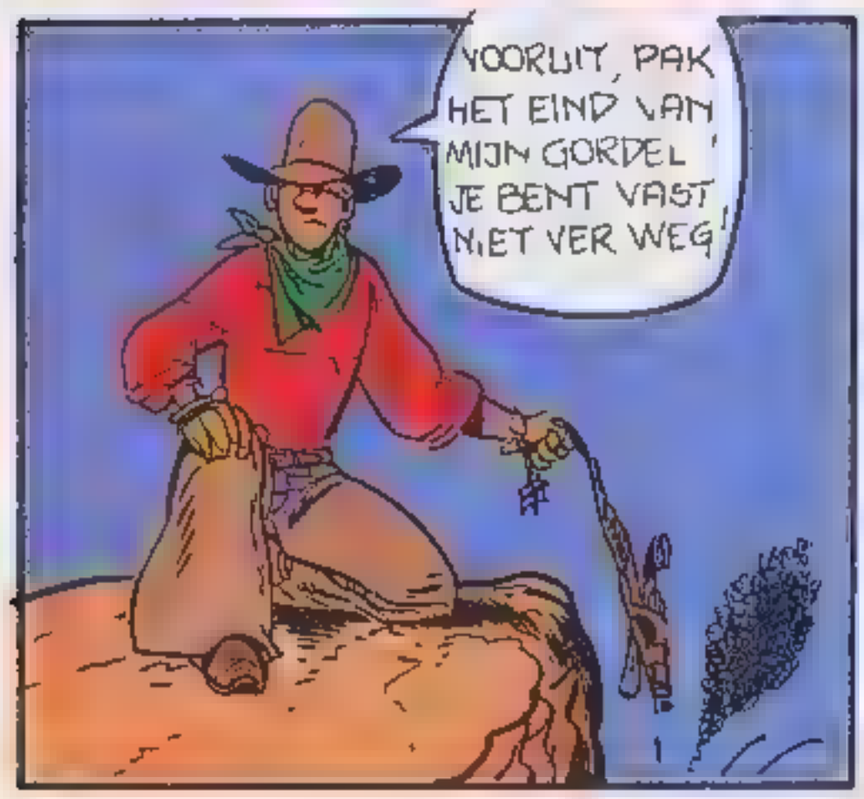
VOORUIT, PAK HET EIND VAN MIJN GORDEL! JE BENT VAST NIET VER WEG!

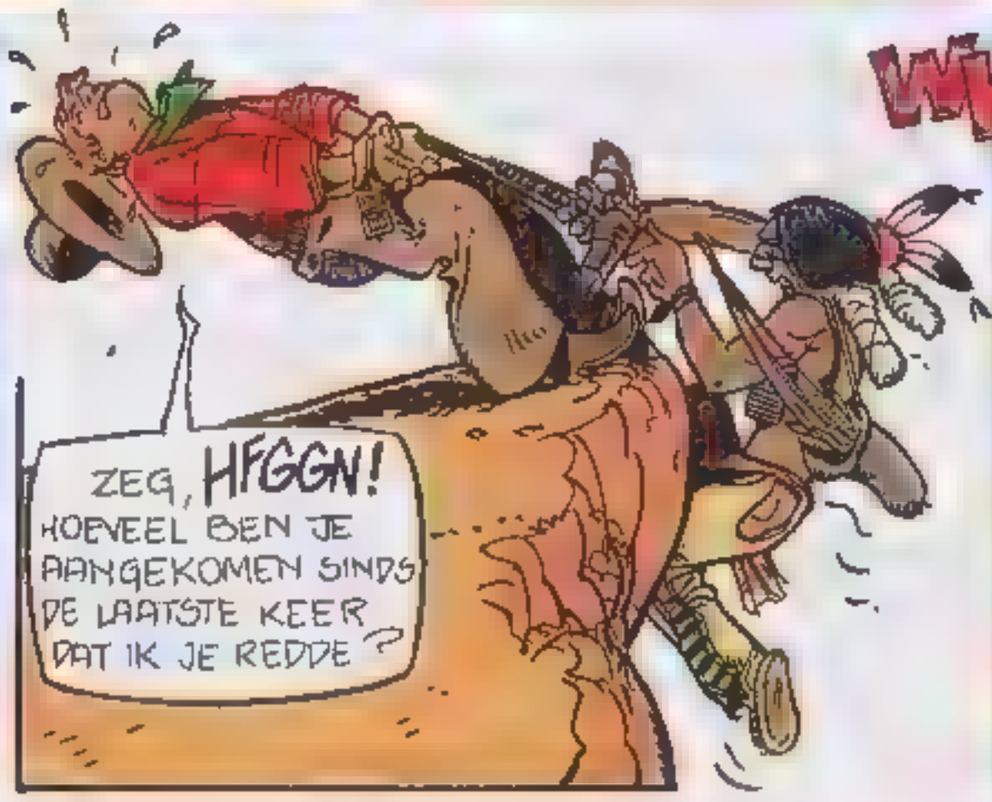
ZEG, HFGGN! HOEVEEL BEN JE AANGEKOMEN SINDS DE LAATSTE KEER DAT IK JE REDDE?

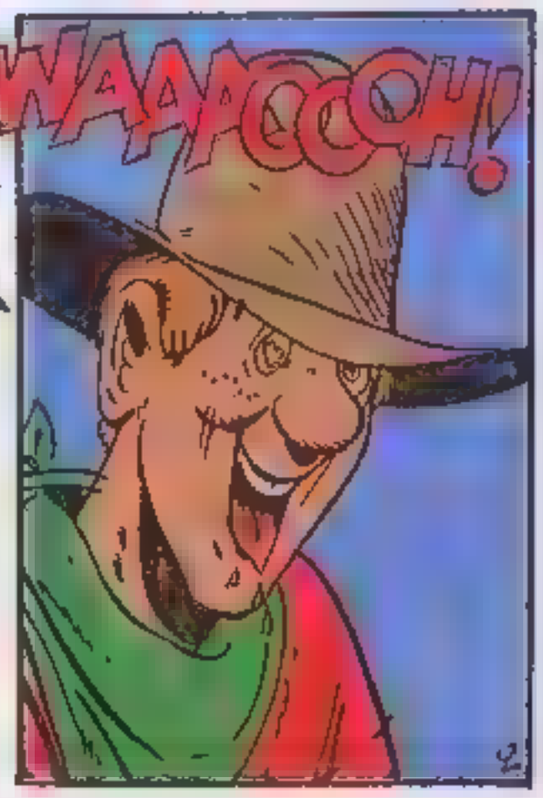
WWAAAGGOH!

NEE! HET IS NIET WAAR! DAT KAN NIET! KNIJP ME! ZEG DAT IK DROOM! DIT IS EEN HALLUCINATIE! EEN LUCHTSPIEGELING!
NEE, ECHT, IK HEB GEEN SCHRAMMETJE!

IK HEB HET NIET OVER JOU, SUKKEL, MAAR OVER DIE VERRUKKELIJKE MISS PAMELA HOUSTON DIE DOOR BANDIETEN WORDT OVERVALLEN!

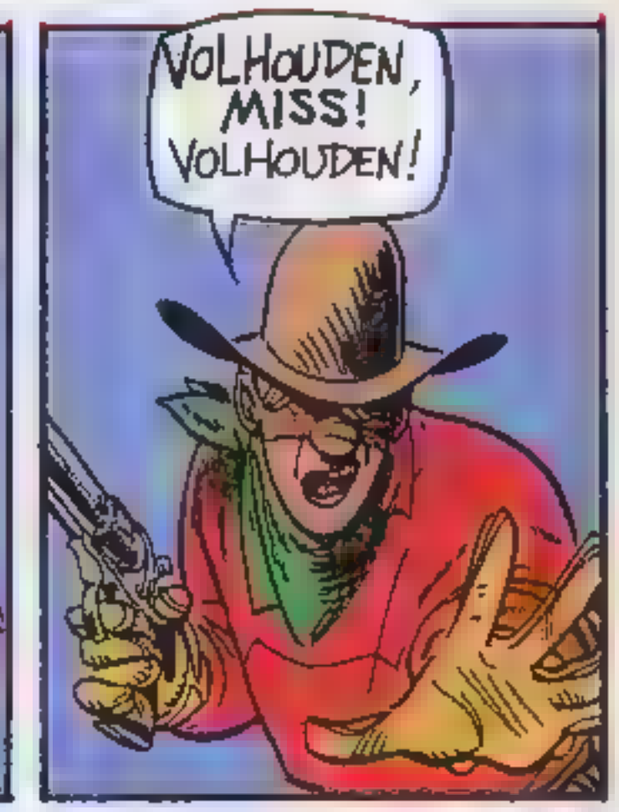
VOLHOUDEN, MISS! VOLHOUDEN!

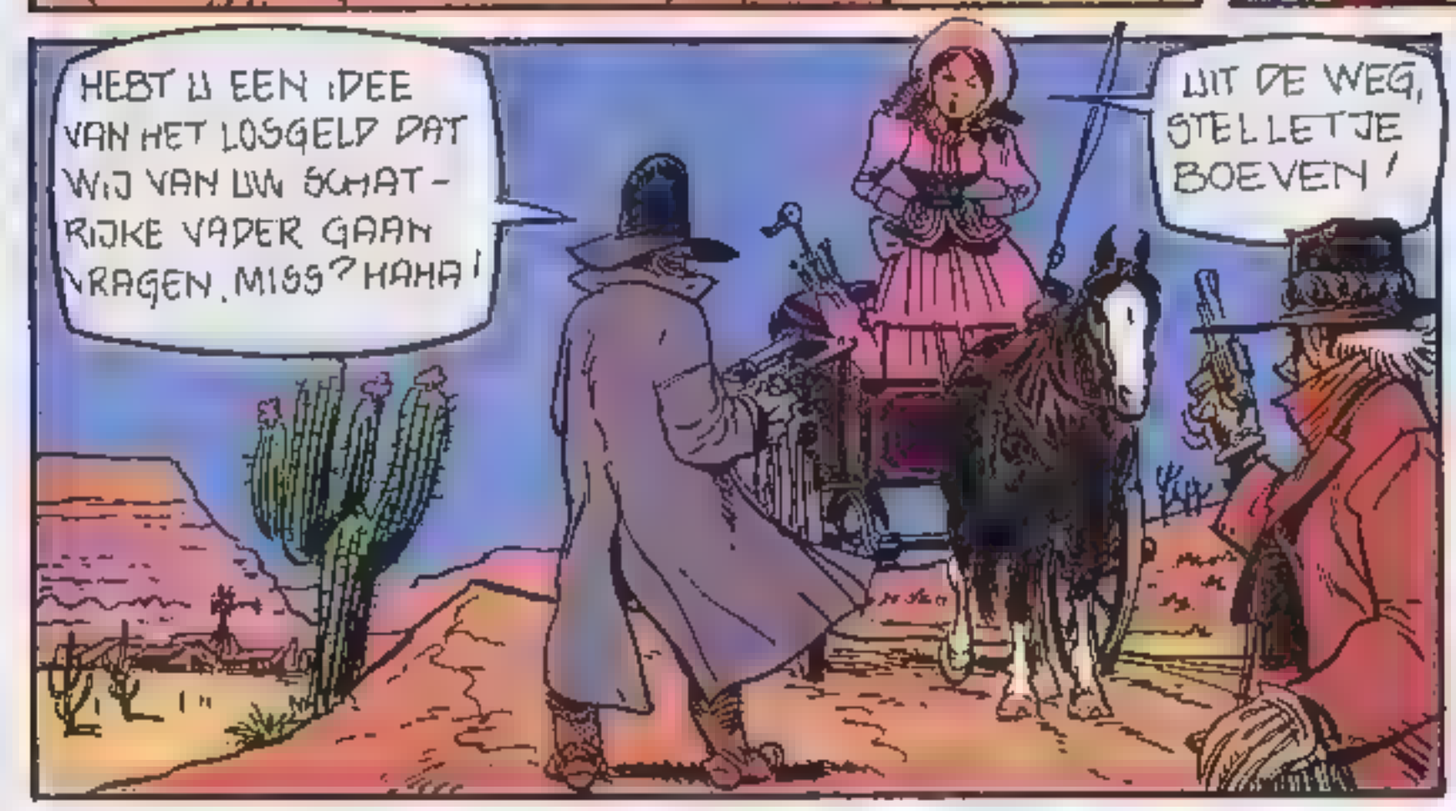
HEBT U EEN IDEE VAN HET LOSGELD DAT WIJ VAN UW SCHAT-RIJKE VADER GAAN VRAGEN, MISS? HAHA!
UIT DE WEG, STELLETJE BOEVEN!

ALS IK HEM NIET HELP HAALT DIE KLUNS VAN EEN JOE CORK ZICH WEER DE GROOTSTE MOEILIJKHE-DEN OP ZIJN HALS!

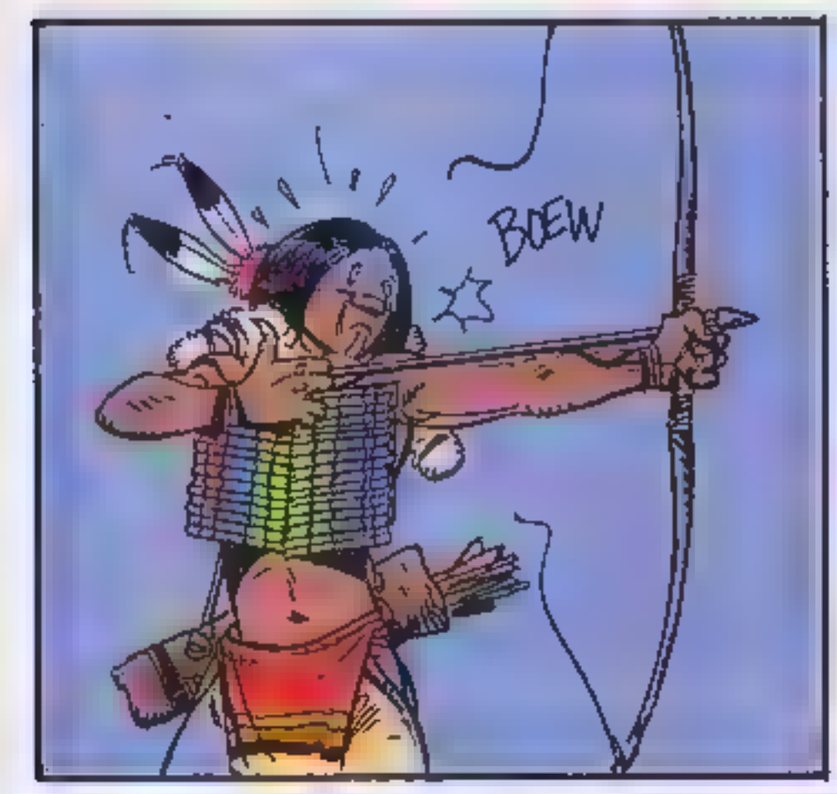
BOEW

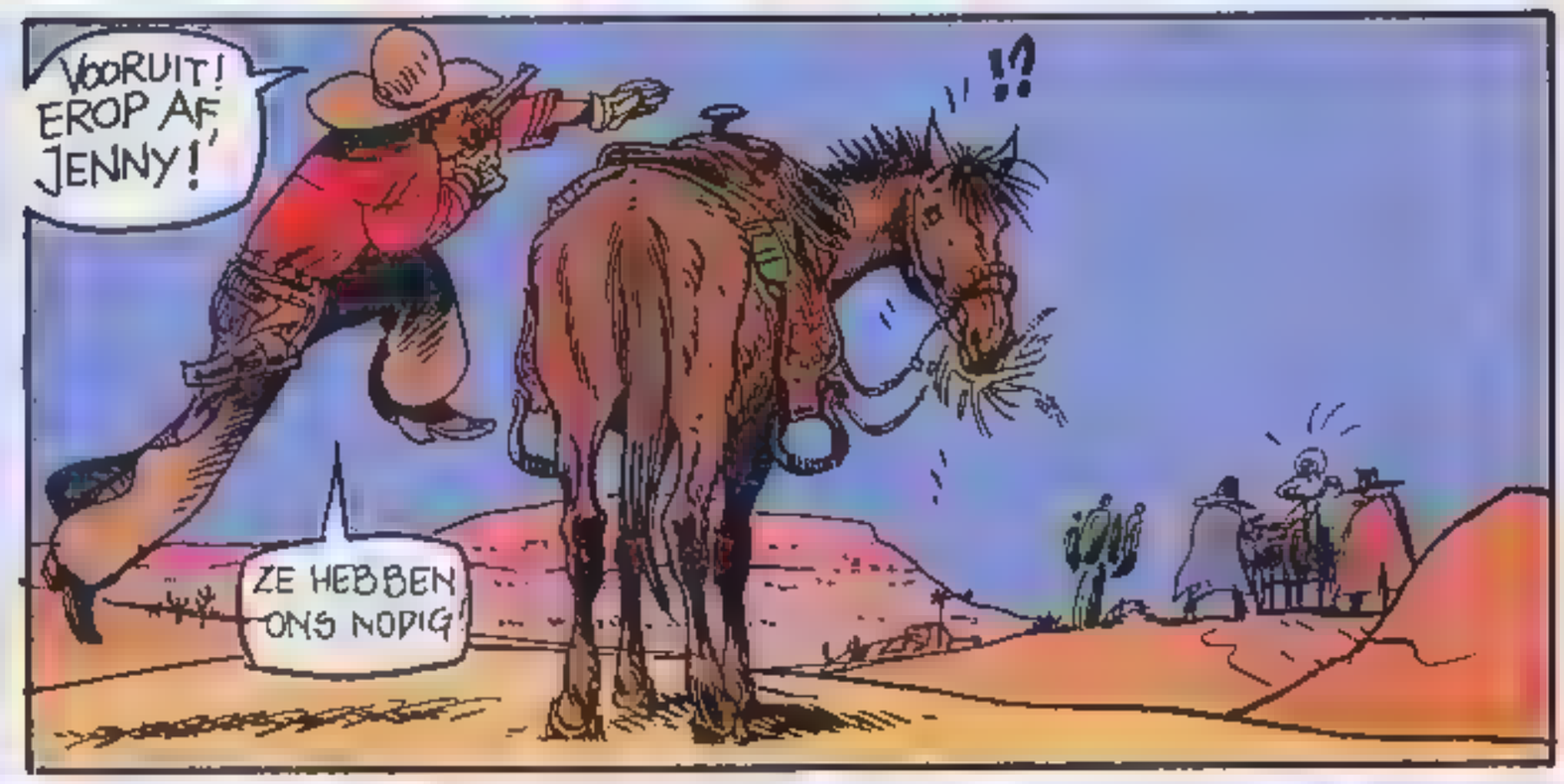
VOORUIT! EROP AF, JENNY!
!?
ZE HEBBEN ONS NODIG!

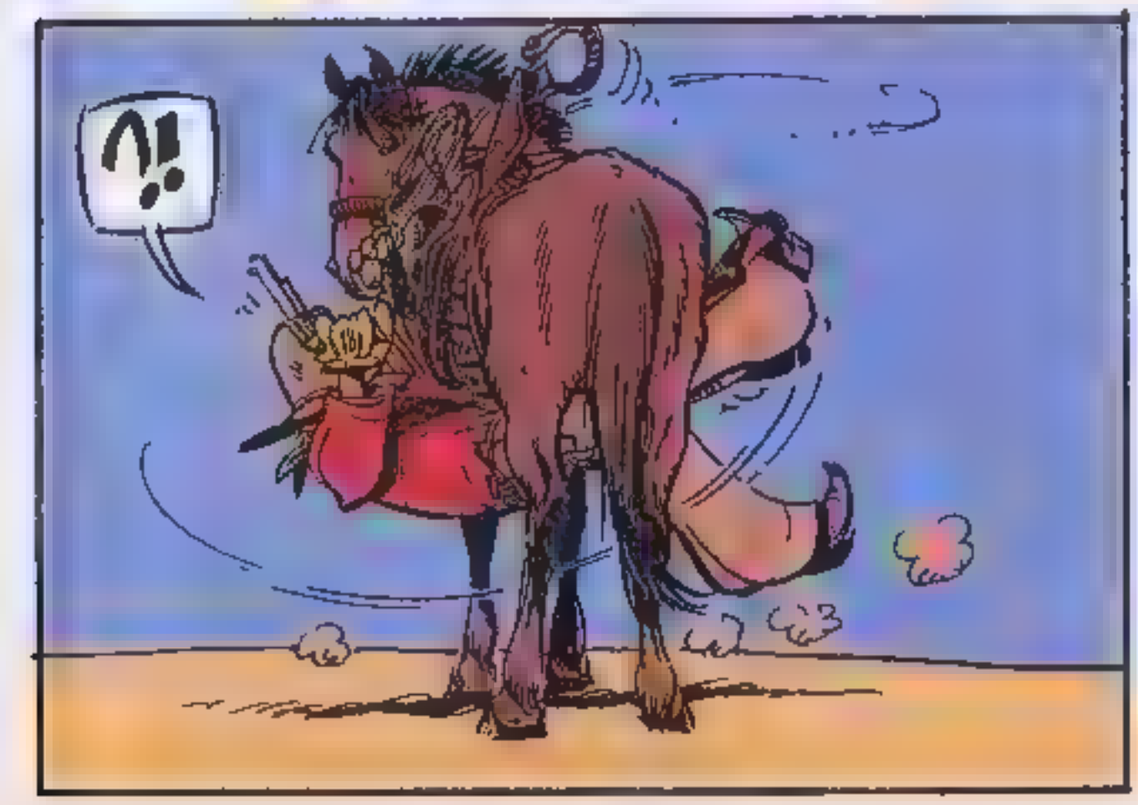
!!

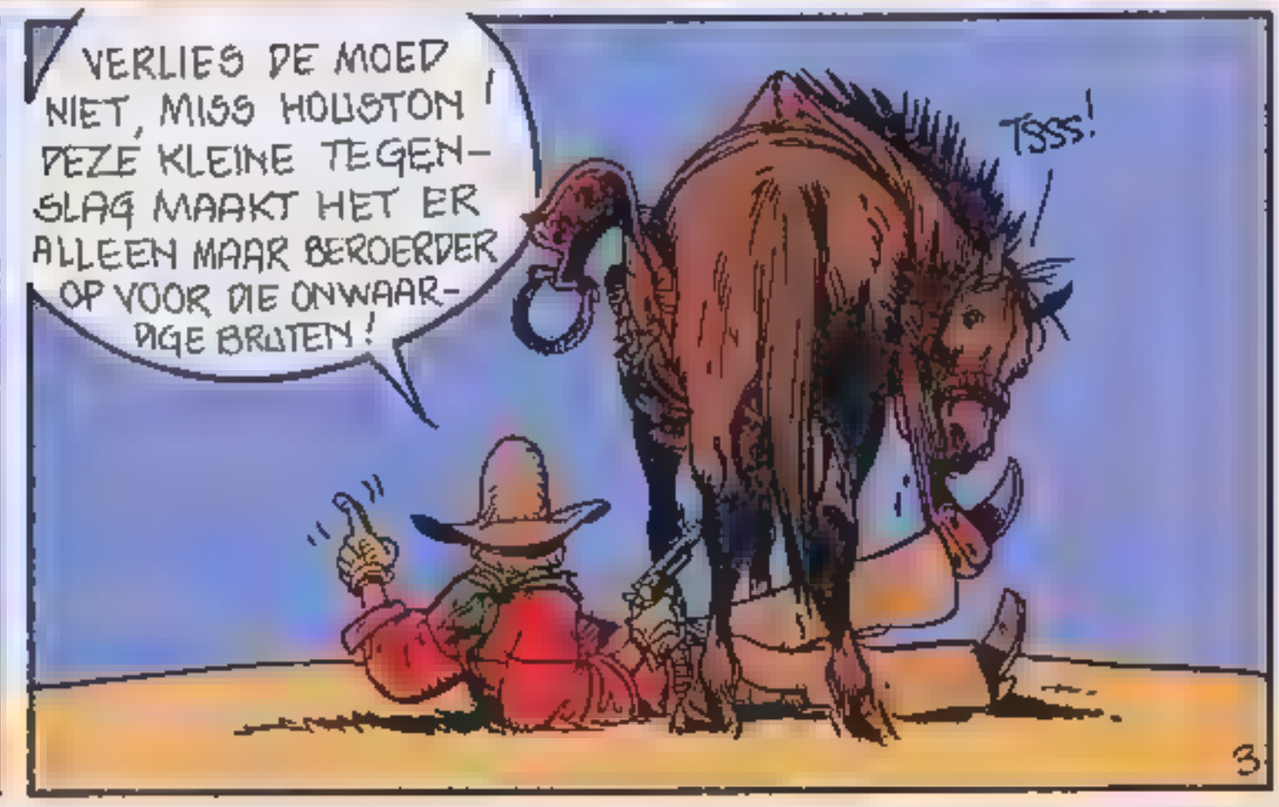
VERLIES DE MOED NIET, MISS HOUSTON! DEZE KLEINE TEGEN-SLAG MAAKT HET ER ALLEEN MAAR BEROERDER OP VOOR DIE ONWAAR-DIGE BRUTEN!
TSSS!

SLA OM

JOE CORK

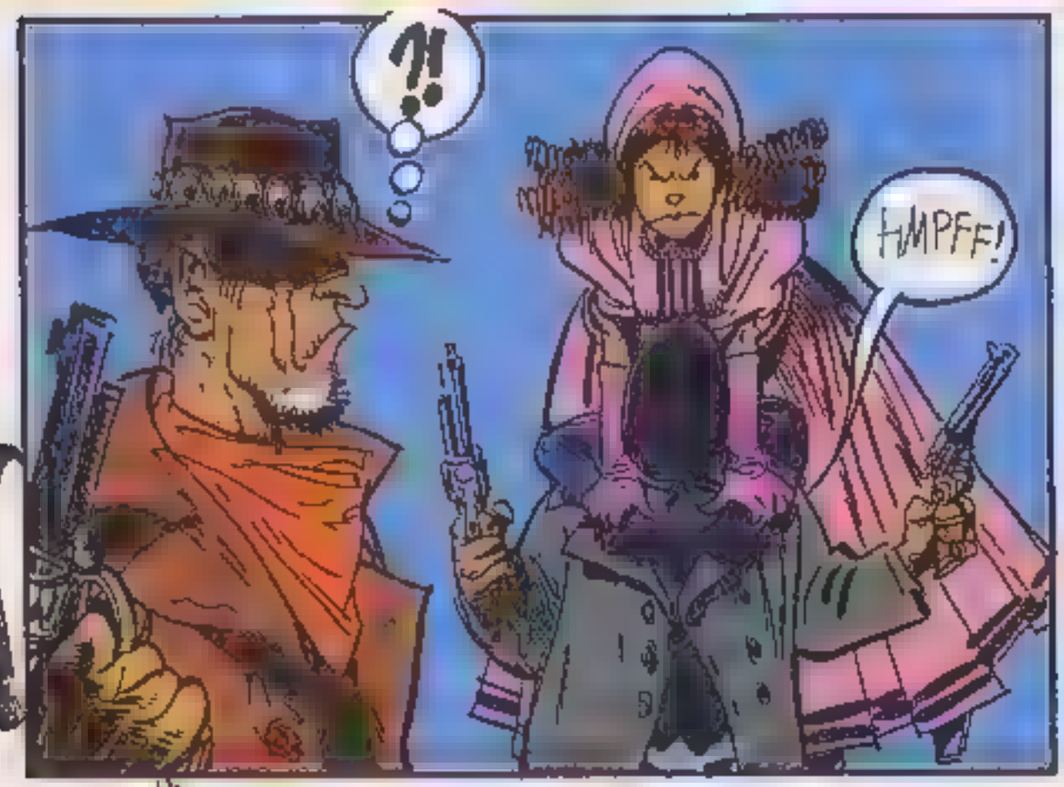

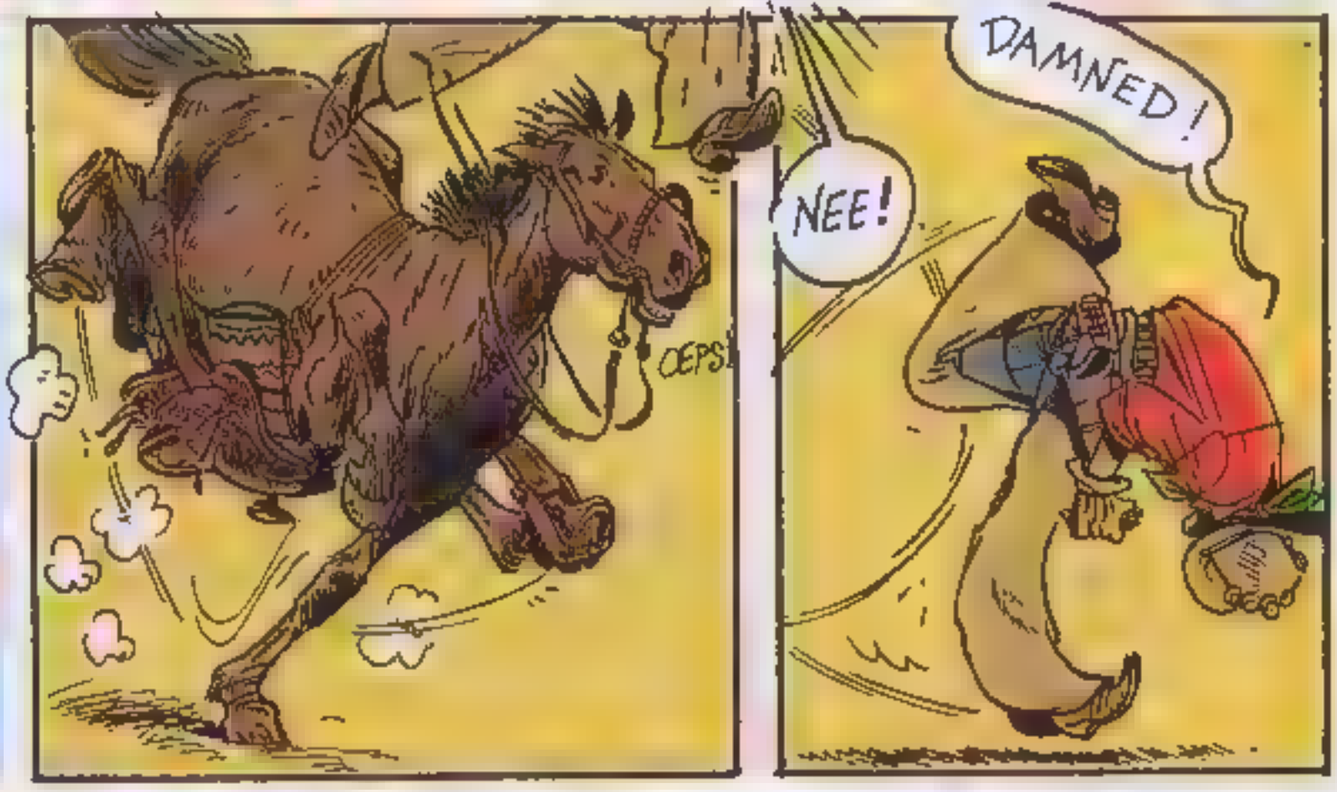

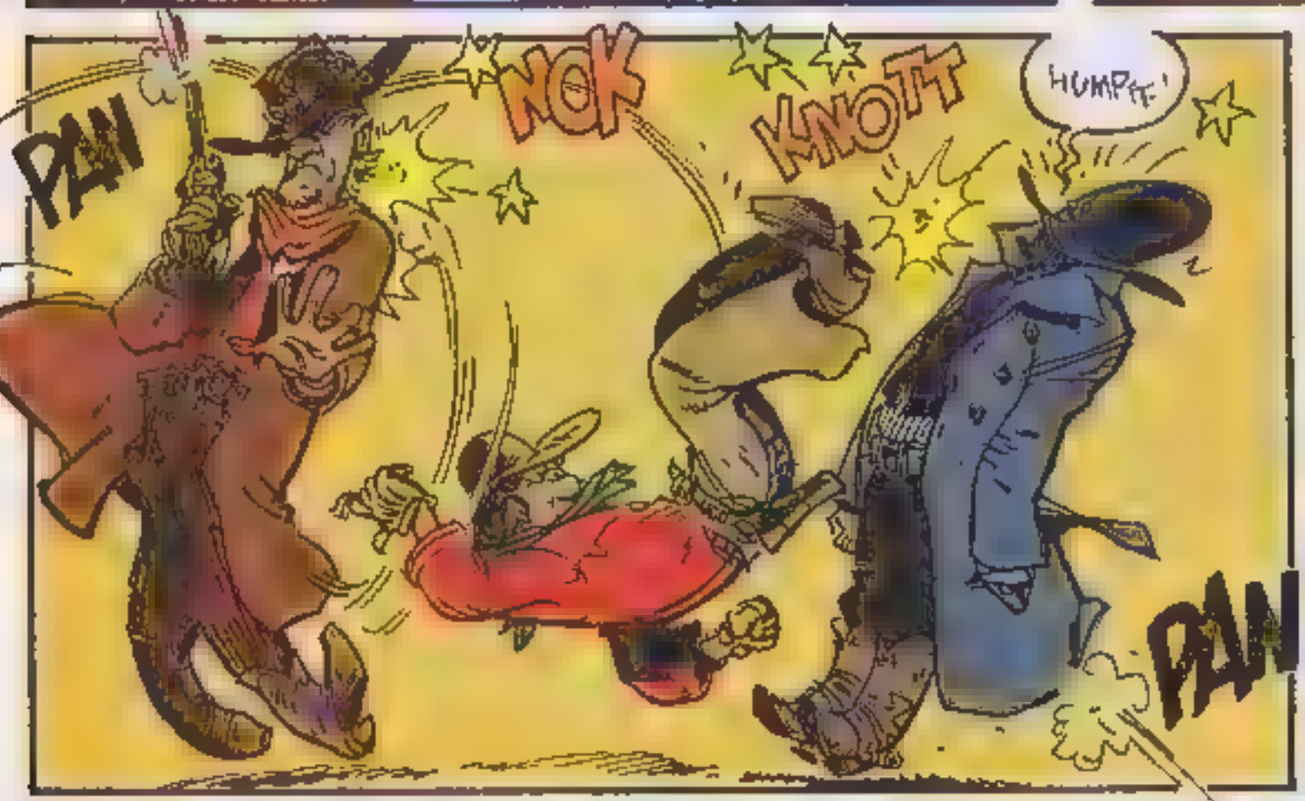

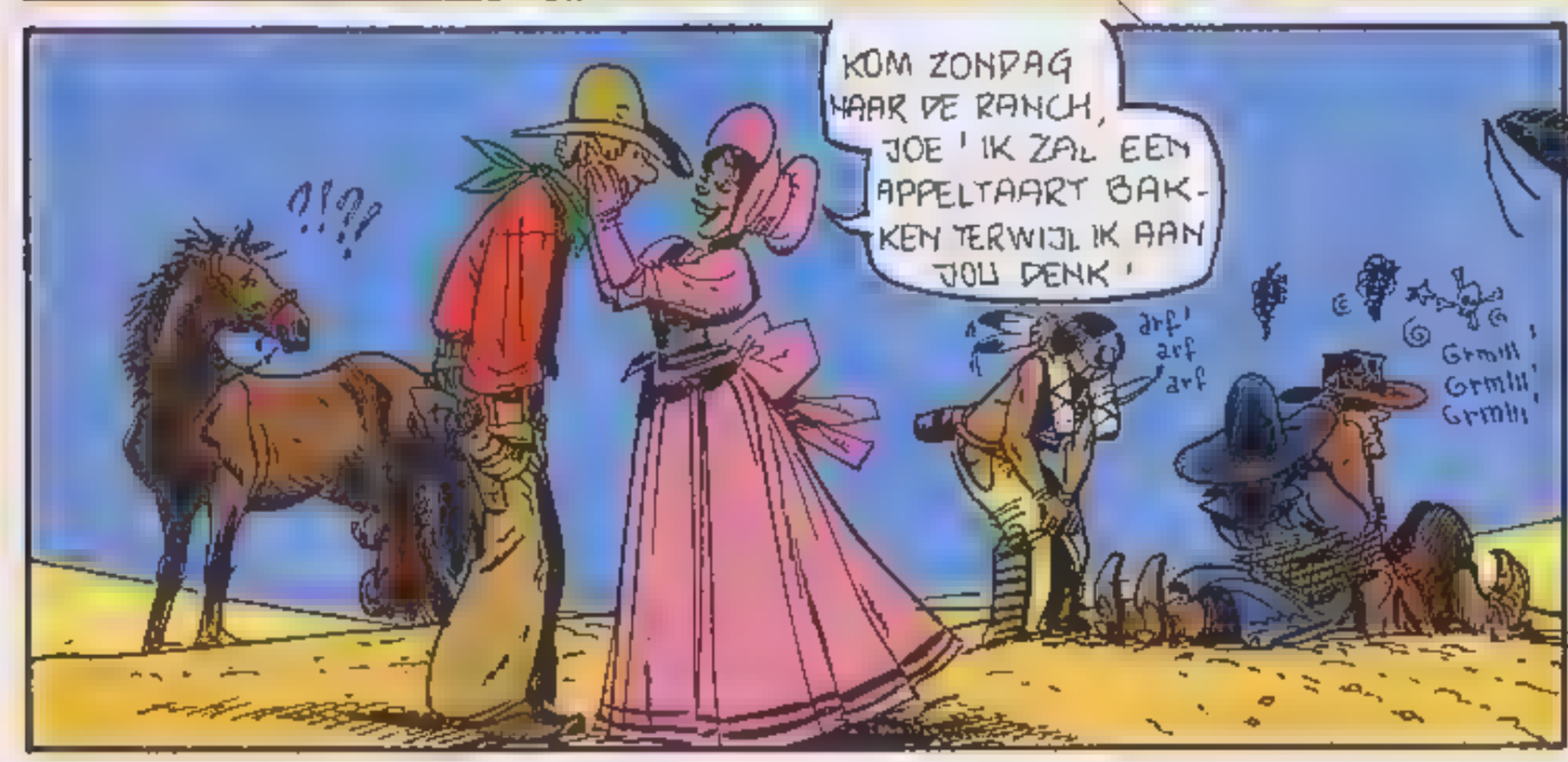

Einde

DALE
DIDGE

DAT IS DAN ÉÉN ARA, ASTUBLIEFT.

IK KRIJG ONDERHAND WAT VAN DAT MUNTSTELSEL HIER! EEN ARA HIER, EEN VARKEN DAAR ..JE MOET ALTIJD EEN HELE DIERENTUIN MEE-SLEPEN!
HÉÉ, MIJN GELD GAAT ER VANDOOR!

IK WAS JE EEN VARKEN SCHULDIG, NOU HIER HEB JE HET! NIET GOED?
NOEM JE DAT HALFWASJE EEN VARKEN? IK ZEI EEN DIK VARKEN!
HET BEWIJS: HET LEVERT NIKS DAN PROBLEMEN OP!

PSSST! PFFF.. POSTBODE! PFFF. EEN BRIEF VOOR U.. PFFFF..
HUH?

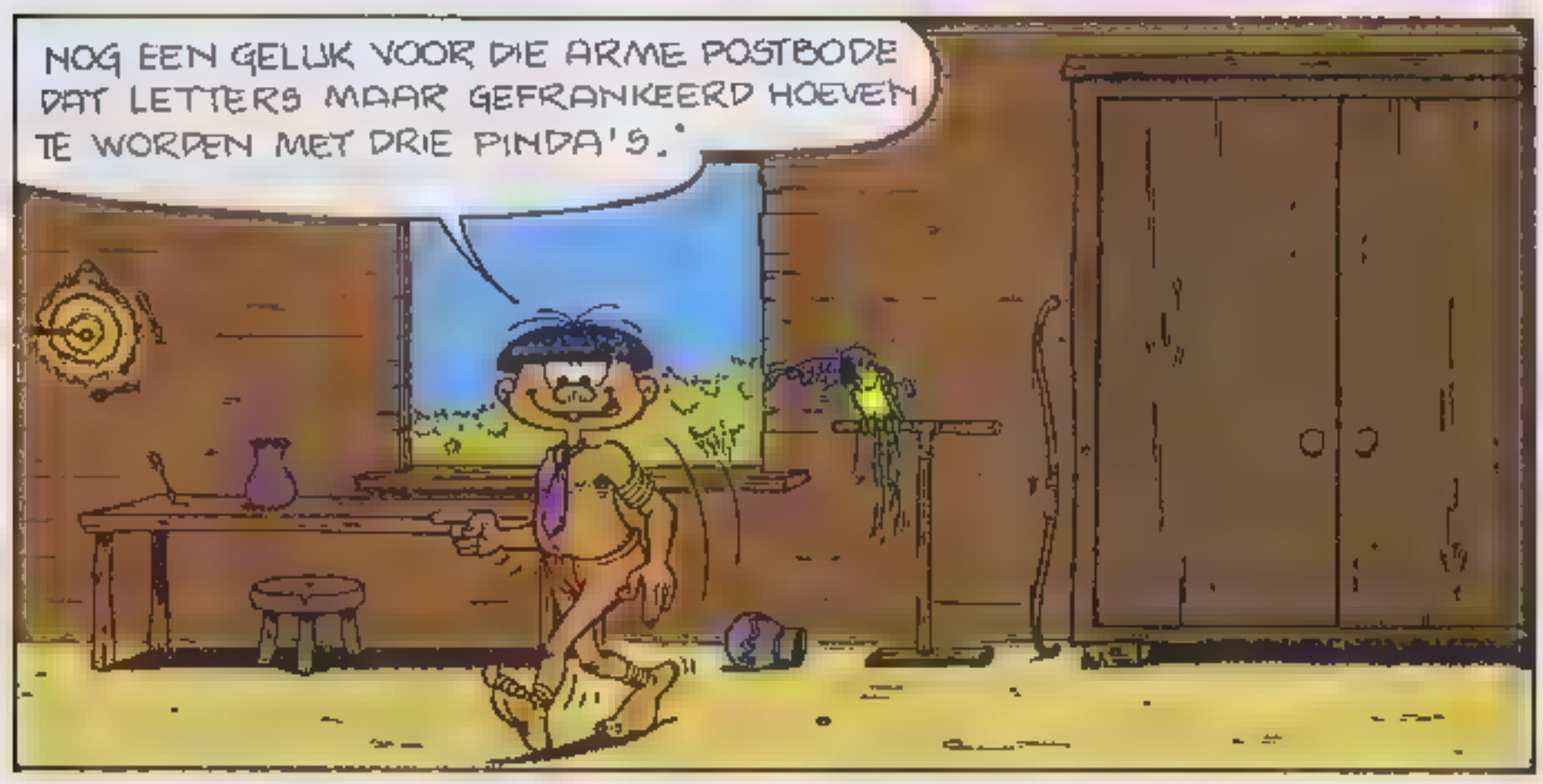
NOG EEN GELUK VOOR DIE ARME POSTBODE DAT LETTERS MAAR GEFRANKEERD HOEVEN TE WORDEN MET DRIE PINDA'S.

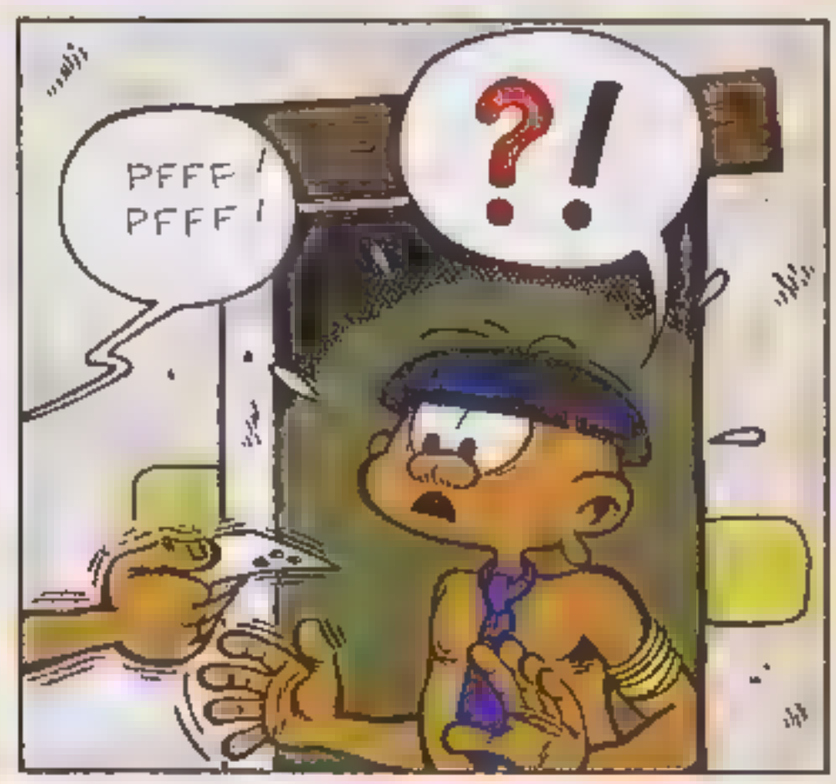
PFFF! PFFF!
?!

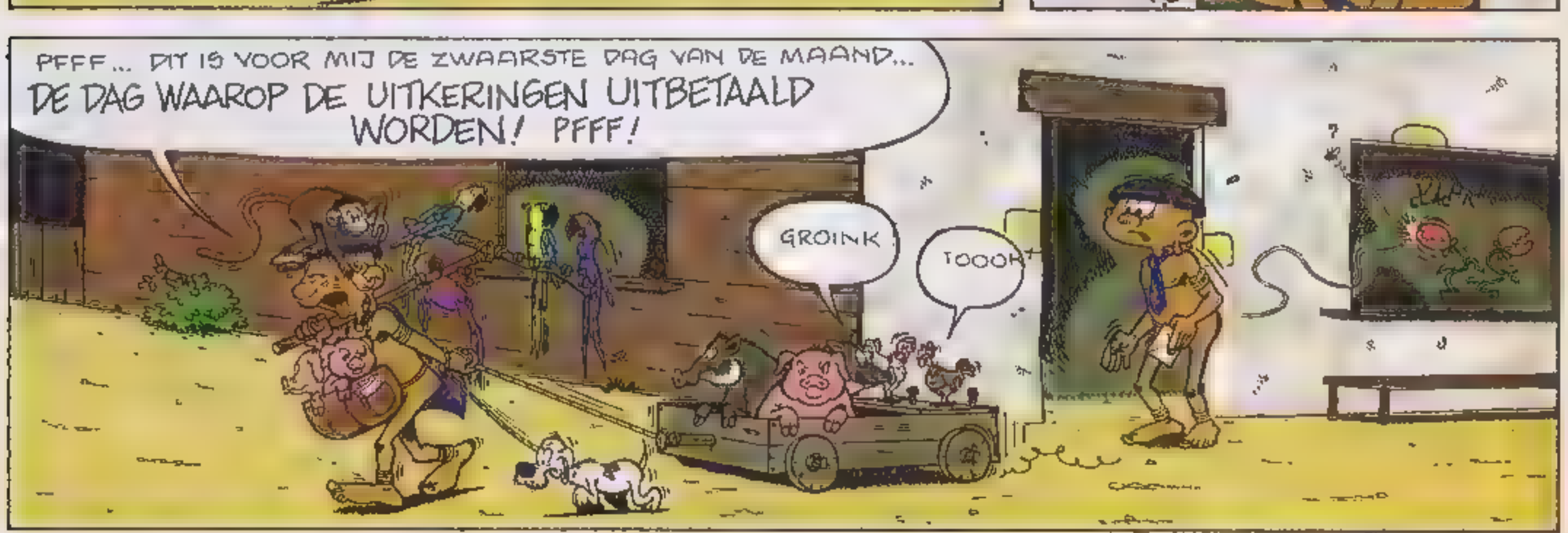
PFFF... DIT IS VOOR MIJ DE ZWAARSTE DAG VAN DE MAAND... DE DAG WAAROP DE UITKERINGEN UITBETAALD WORDEN! PFFF!
GROINK
TOOOH

DRAKEN EN FABELACHTIGE MONSTERS

«Er was eens een verschrikkelijke draak met zeven koppen en negen staarten, afschuwelijk om te zien; hij verwoestte de streek, alles dodend wat leefde. En geen enkele ridder kon er een eind aan maken, omdat hij er nooit in zou kunnen slagen die zeven afschrikwekkende, vuurspuwende kelen door te snijden ! Maar op een dag was daar een jongeman...»

Er is weinig kans, dat een verhaal dat zó begint, nog iemand kan interesseren in dit tijdperk van electronica. Wie zou er na de interstellaire veldslagen en door laser verpulverde planeten nog huiveren bij de herinnering aan een spook, dat zo oud is als de wereld? De monsters van deze moderne tijd heten Alien of Darth Vader. Zij lijken in niets op de schubbige beesten die hun vlammen werpen aan de voeten van St. Michael of Koning Arthur. Het lijkt er vandaag de dag op, dat de oude tradities, in stand gehouden door de voorvaderlijke angsten, te vaak gebruikt zijn om ons hart nog sneller te doen kloppen. Moeten we dan echt in de ruimte, d.w.z. buiten ons zelf, een steuntje zoeken voor onze honger naar fantasie?

Een boek met dierenfabels geerfd van het vedische India

ONZE OUDSTE MYTHISCHE FIGUREN LIJKEN OP DIE VAN DE INDIASE RELIGIE, EN DAT IS GEEN TOEVAL...

De moderne wereld is niet geheel alleen tot stand gekomen. Drieduizend jaar voor Christus vielen immigranten uit het oosten, die men de naam Indo-Europeanen gaf, de westerse territoria binnen. Zij brachten talloze oude ideeën met zich mee, die zich beetje bij beetje op ons continent inwortelden, om uiteindelijk door de loop der eeuwen de locale tradities binnen te sluipen. Mythologische wezens als fabelachtige monsters (Chimère) — de naam is zelfs onze taal binnengekomen —, Cerberes of Cenaurus, die wij zo typisch Grieks vonden, komen in werkelijkheid van veel verder terug in tijd en ruimte.

De Chimaera is een wezen met een leeuwekop, het lichaam van een geit en de staart als een slang. Wat betreft Cerberes, de waakhond over het Dodenrijk, hij kreeg drie koppen en eveneens een staart als een slang. Er bestaan duidelijke betrekkingen tussen deze driekoppige wezens en die, waartegen de helden uit de vedische mythologie het opnemen.

Zo ziet men ook in de vertellingen van de Indiase traditie Indra geconfronteerd met tegenstanders, die gelijkenissen vertonen met de driekoppige honden uit de Griekse mythologie.

En de legendarische eenhoorn? Die lijkt rechtstreeks te stammen uit middeleeuws bijgeloof, en toch: ook die kwamen we tegen als een wezen met een drievoudige natuur. Vergeet niet, dat zijn werkelijke uiterlijk bestaat uit het lichaam van een paard, poten en sikje van een geit, en de hoorn van een narwal. Zou hij dan soms niet erfgenaam zijn van een Indo-Europese geest, net zoals zijn neven, de mythologische monsters?

De draak, goedaardig of noodlottig?

Weet U, dat de draak, die er zo westers uitziet, geboren is in Babylonië. Van daar verspreidde hij zich in twee tegenovergestelde richtingen: eerst naar India en China, waar hij het keizerlijke symbool werd, totdat hij de manneltjke prins van de kosmos (Yang) incarneerde; vanaf die tijd was hij goedaardig en zeer vereerd. De andere kant, naar Griekenland en Europa, deed hem minder eer aan. Bekend staand als duivels, de waarlijke incarnatie van Het Kwaad, werd hij de onbetwiste vijand van trotse ridders, op zoek naar heldendom. De christelijke religie van de Middeleeuwen associeerde hem met de duivel. De strijd met de draak uit het heldenepos, werd het privilege van de heiligen, aartsengel of niet!

Het geheimzinnige volk uit de bossen.

Tegenover hen die uit Centraal-Azië kwamen, tegelijkertijd met de indo-europese overweldigers, vinden we geheime wezens, wier oorsprong zich lijkt te verliezen in het duister van West-Europa.

De bossen worden bevolkt door elfen, weerwolven en feeën. Ongetwijfeld zijn zij nog veel eerder ontstaan dan in die oude tijd. Primitieve volkeren, die gedurende duizenden jaren de jacht beoefenden voordat zij probeerden het land te bebouwen, geloofden in allerlei soorten krachten. Iedere gebeurtenis was voor hen verbonden aan de wil van één of andere duistere macht, die men zag als geesten met goede dan wel kwade bedoelingen, tegenover de mensen. Men moest hen raadplegen door middel van offers, of door bepaalde plaatsen te vermijden, of er voor te waken die ene plek niet te veranderen, waar een rivier stroomde waar misschien wel een geest in woonde. Als al die taboes niet gerespecteerd werden, riskeerde men de woede van de goden en andere bovennatuurlijke wezens.

Beetje bij beetje afgeknabbeld en ontrafeld door het pragmatisme van de moderne tijd, bestaan deze oude geloven niet meer dan op papier: in de architectuur van oude huizen, gemetseld in de voorgevels van kerken, of geschilderd op de pagina's van gekleurde manuscripten. Het blijven nog slechts woorden, uitdrukkingen, maar de wezens die hen deden ontstaan bestaan al lang niet meer: een sprookje, een kwade geest, een menseneter, een kabouter, en nog vele anderen. Kijk maar eens goed: Op twee stappen bij jullie vandaan, in de bossen, vind je vast en zeker een «Feeëngrot» of een «Duivelsrots», die je zullen vertellen hoe de volkstradities droom en realiteit kunnen verweven.

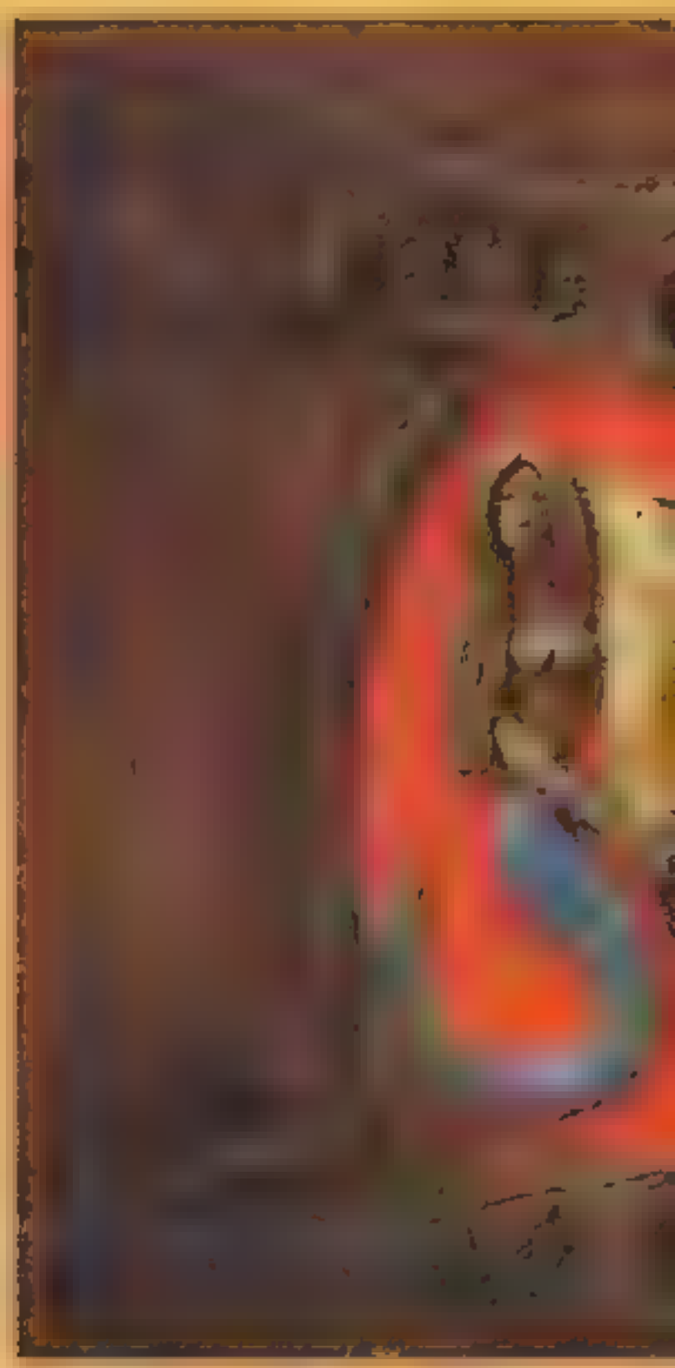

De Middeleeuwen hadden weinig op met de salamander, waarvan men dacht dat die gevaarlijk was. Frans I koos hem evenwel voor zijn embleem (wapen). Hij stelde hem voor met een uiterlijk dat aan een draak doet denken. (Chateau van Blois).

De griffioen is een figuur uit de volksverhalen, en dat hij gebruikt wordt als drager van een uithangbord, bevestigt zijn succes binnen de folkloristische tradities.

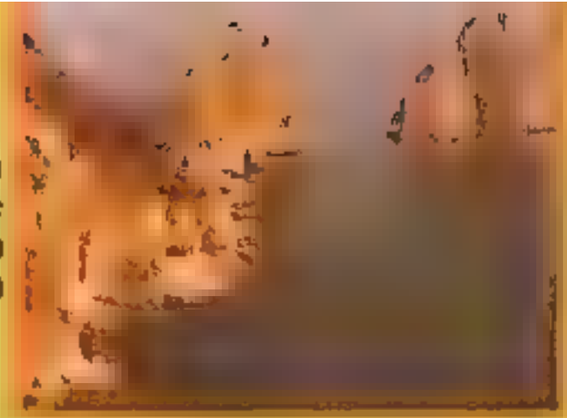

Het is op deze steile rotsen, tussen het eiland Capri en de Italiaanse kust, waar de eerste legenden van de meerminnen gehoord zouden zijn.

De meerminnen hebben hun slechte imago wat verloren, dat zij in de Odysseus van Homerus nog hadden. Zij zijn nu het symbool van de zee geworden.

Een uithangbord van een herberg, dat ondersteund wordt door de glanzende kop van een griffioen.

Op de muur van een paleis op Kreta ziet men een sprookjesachtig dier, dat zó kan meedingen in alle grote oosterse verhalen. De vogelkop en het lichaam van leeuw zijn karakteristiek.

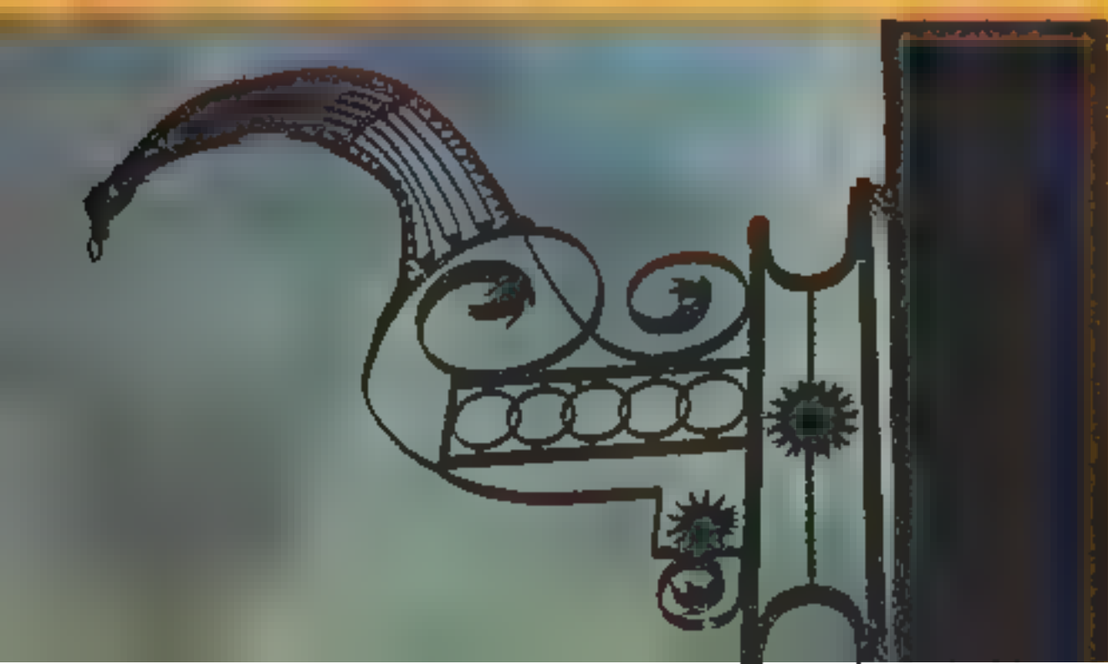

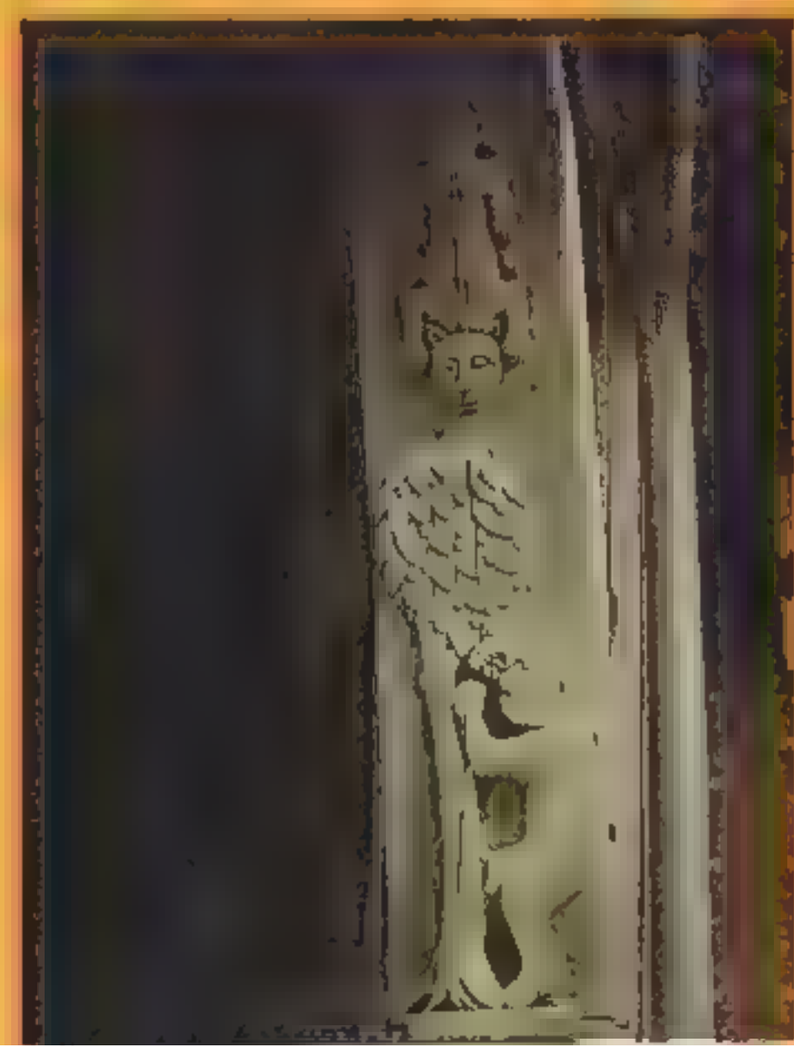

Verzonnen schepsels, gebeeldhouwd in een gevel van een hotel in Etretat

DRAKEN EN FABELACHTIGE MONSTERS

Onze Poster:

ZULKE AARDIGE, KLEINE BEESTJES

1 **FABELACHTIG MONSTER** (CHIMAERA): Zij kon worden afgebeeld met het hoofd van een leeuw, het lichaam van een geit en de staart van een slang, maar men heeft een schitterende etruskische bronzen voorstelling gevonden van een Chimaera met het lichaam van een leeuw, waar aan de rug een geitenkop opdoemt en de staart eindigt in de kop van een slang. De Chimaera bracht kwaad over de streek Lycië; Bellérophon, paardrijdend op Pegasus' rug, maakte een eind aan haar wandaden.

2 **WEERWOLF**: Absoluut kwaad, soms kabouter, soms tovenaar; in ieder geval een wezen met een menselijke gedaante, getroffen door een soort verschrikking: 's nachts verandert hij in een wolf om door de bossen te dwalen. Zijn naam komt uit het angel-saksisch: werewolf: manwolf. Hij werd zeer gevreesd in de tijd dat de wolven de nachtelijke schrik van de bossen symboliseerden.

3 **MEERMIN**: De eerste meerminnen, zeedemonen, half-vrouw, half-vogel, hadden hun domicilie gekozen in de grotten en op de rotsen rond de Thyreense zee. Door hun zachte gezang lokten zij de schippers op de klippen. Zij worden voor het eerst genoemd in de Odysseus, waar zij hun charmes aan Ulyssus tentoonspreidden.. De middeleeuwse fantasie van meerminnen met een vissestaart, komt van de verhalen van de zeelui, die dachten deze wezens in het schuim gezien te hebben. In werkelijkheid hebben zij waarschijnlijk zoekoeien of lamantijnen gezien: deze zoogdieren uit tropische wateren hebben een spitse vorm, de vrouwtjes hebben ook tepels, die het beeld van de vrouwelijke lichaamsvorm oproepen. Niet zo verbazend dat de lichtgelovige scheepsgangers een dergelijke vergissing konden maken.

4 **DRAAK**: Het lichaam van een slang of een krokodil; klauwen en de kop van een arend, leeuw of valk; vleermuisvleugels. Zijn vorm en uiterlijk varieert per overlevering. In Indië vindt men olifants-draken en in China hertendraken! In de Middeleeuwen belichaamt hij de Duivel. Enkele drakendoders: Sint Michael, Sint Georges, Perseus, Hercules, Apollo en Koning Arthur... en ongetwijfeld nog vele onbekende ridders!

5 **PEGASUS**: Er zijn duidelijke betrekkingen tussen Pegasus, de centaurussen, de eenhoorns... Het paard was een belangrijk dier in alle oude beschavingen. Wat is er dan normaler dan te ontdekken dat hij in de mythologie een belangrijke plaats inneemt? Perseus doodde Medusa, de gorgo en uit haar bloed werd Pegasus geboren, het betoverde renpaard. Hij heeft zijn naam gegeven aan één van de sterrenbeelden aan het noordelijk halfrond.

6 **CENTAURUS**: Aanvankelijk leefden de nog wilde mensen uit de bossen van Tessalië in holen in de bergen, waar zij zich met rauw vlees voedden. Later gaf de evolutie in de mythe hen een wonderlijk dubbel uiterlijk: tot het middel een man en verder het lichaam van een paard. Hun geschiedenis vinden we terug in die van Gandharva in Indië en die van Lupercus in Rome.

7 **GRIFFIOEN**: Ook al zo'n gemengd schepsel, samengesteld uit verschillende dieren, die het meest een beroep deden op de fantasie: Lichaam van een leeuw, hoofd en vleugels van de adelaar, oren van een paard; daarbij voegt zich dan nog een wonderlijk en interessant deel; een hanekam gemaakt van visseschubben! In een hoop westerse verhalen doet de griffioen van zich spreken.

8 **FENIKS**: Voordat hij door de Grieken werd teruggehaald, verscheen de Feniks, de goddelijke vogel, voor het eerst in Egypte; het is een grijsachtige reiger, een dier, dat verbonden was aan de seizoenen en getijden van het water van de Nijl. De Egyptenaren dachten, dat hij zichzelf voortplantte om mee te doen aan de feesten van de wedergeboorte van de natuur. Aanvankelijk geloofden de Grieken, dat de Feniks, als sprookjesachtig wezen, in staat was steeds weer opnieuw uit zijn eigen as herboren te worden. Het christelijk geloof zag in hem zelfs het symbool van de herrijzenis.

9 **EENHOORN**: In de Middeleeuwen geloofde men aan het bestaan van de eenhoorn, een bijzonder wild, ongetemd dier, dat gezien werd als het symbool van de absolute reinheid. Alleen een maagd kon dicht bij hem komen en hem temmen. Hij kwam veel voor op de middeleeuwse kleden.

Renée Rahir

Foto's: **Jeanine en Renée Rahir**

MOSQUITO

RUIMTESCHIP IN QUARANTAINE

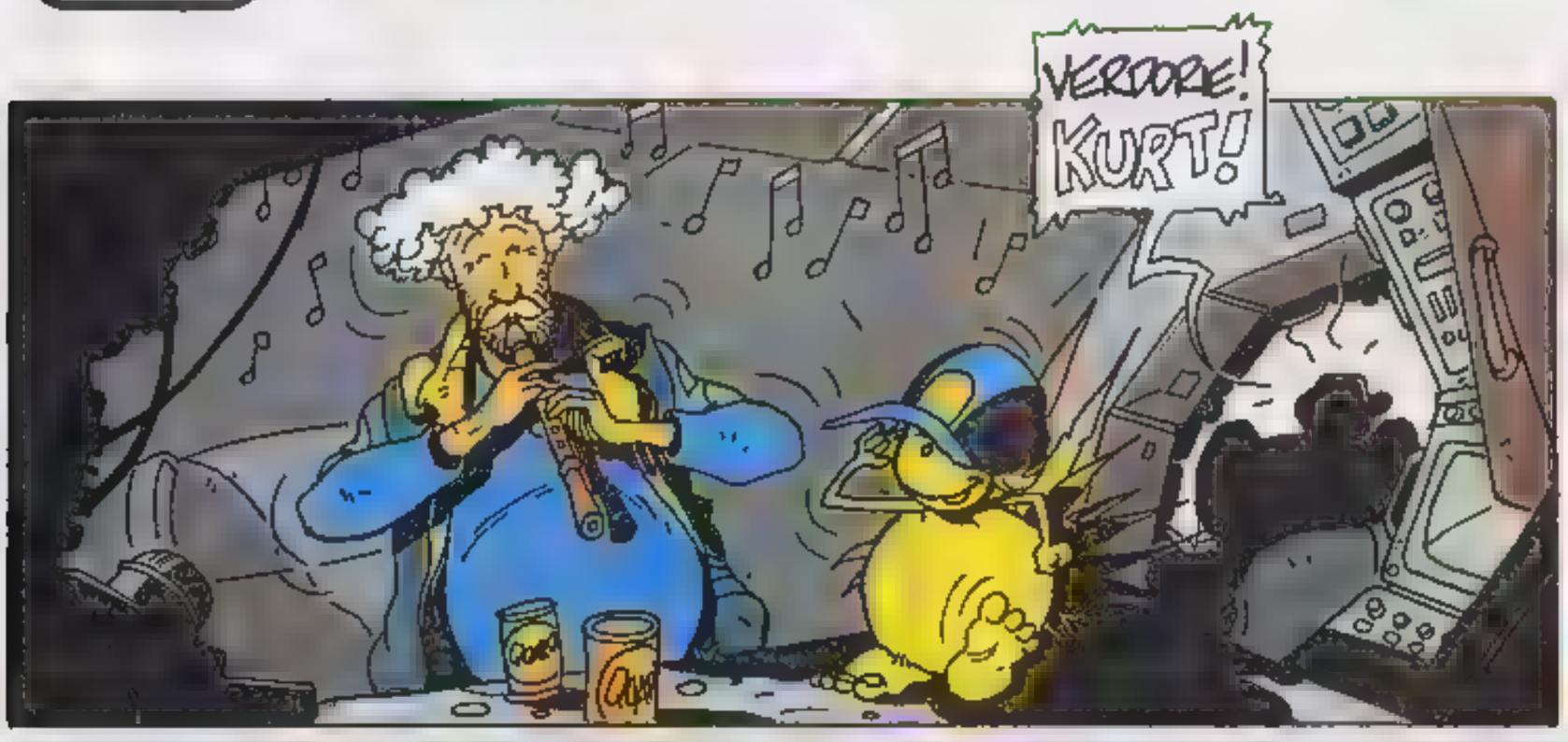

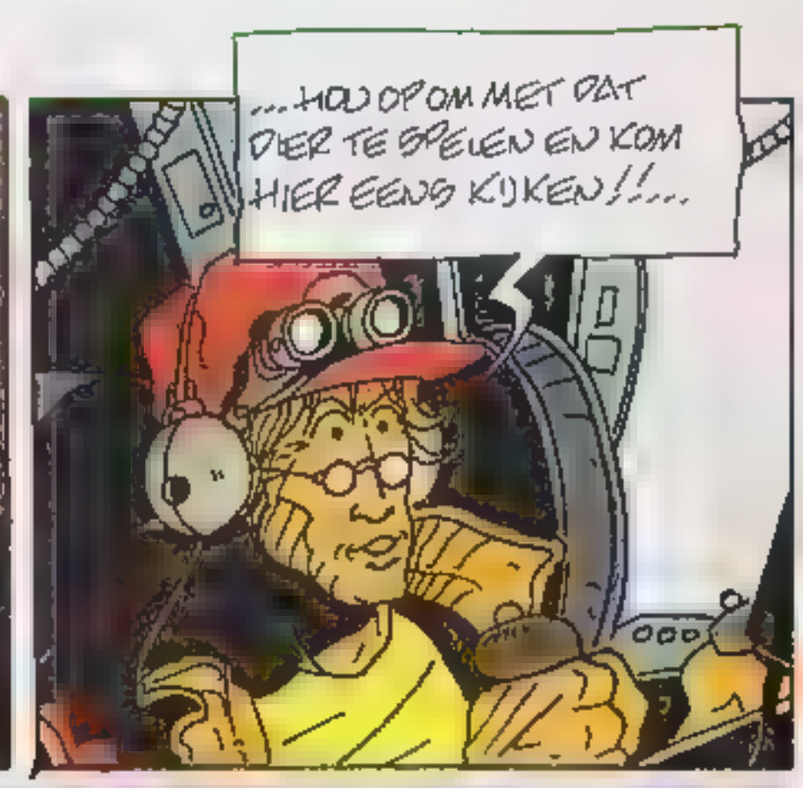

??...

EEN RUIMTE-STATION IN HET ZONNESTELSEL, HIER ???!

AX 63

MOSQUITO

DAT GEEFT PROBLEMEN, KAP, OF IK HEB ER GEEN JERSTAND VAN!... SCHAKEL DE ACHTER-UITKIJKSPIEGELS IN, EN SNEL!

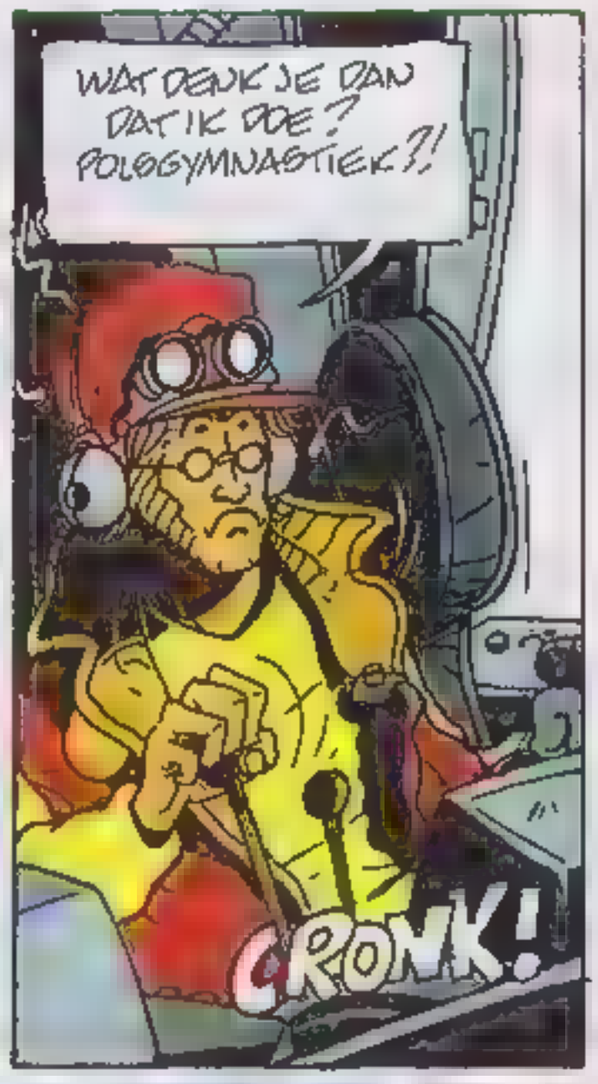
WAT DENK JE DAN DAT IK DOE? POLGGYMNASTIEK?!
CRONK!

HÉÉÉ...! ZACHTJES-AAN!!
BOING!!

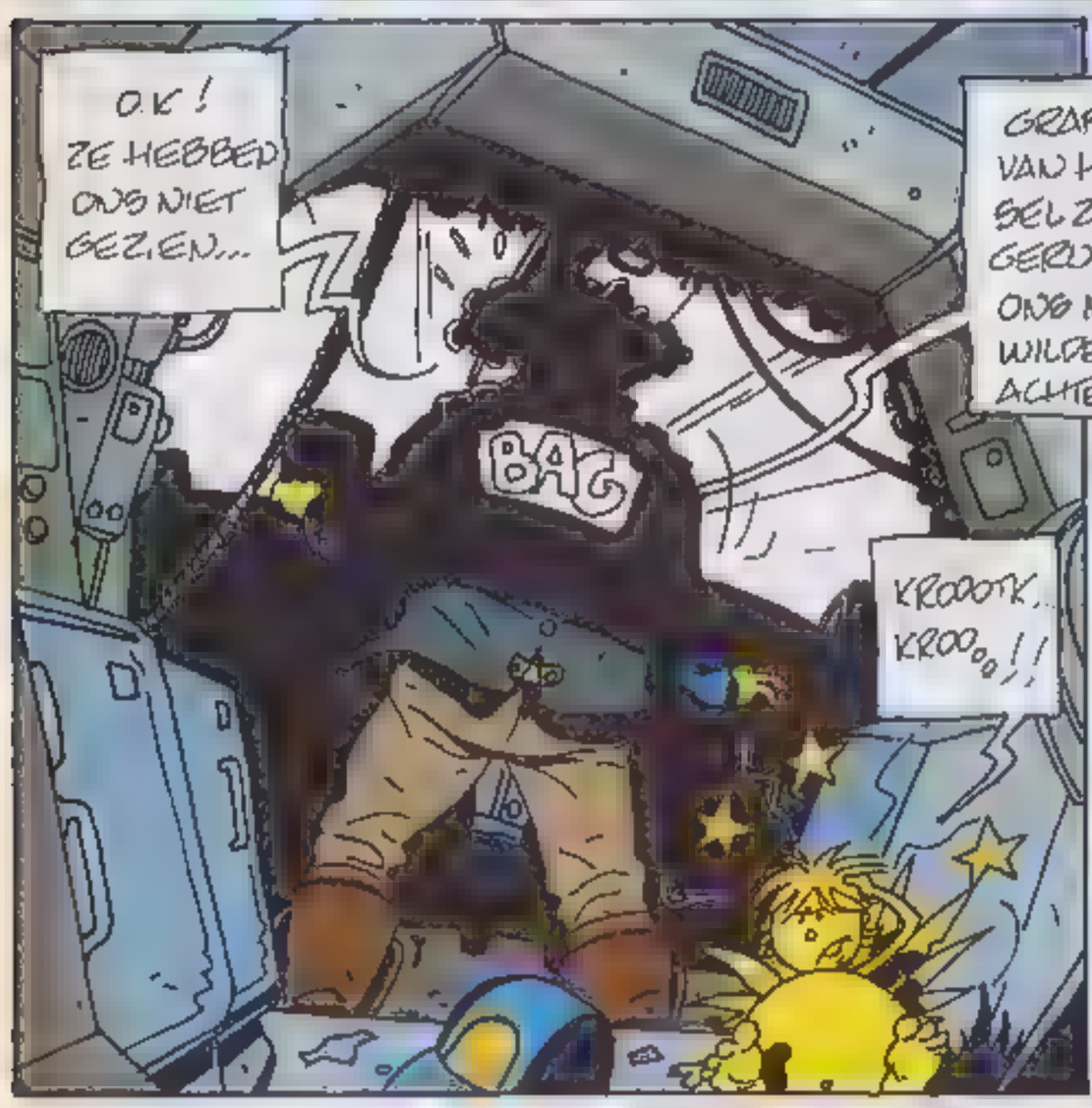
O.K! ZE HEBBEN ONS NIET GEZIEN...
BAG
KROOOTK... KROO...!!

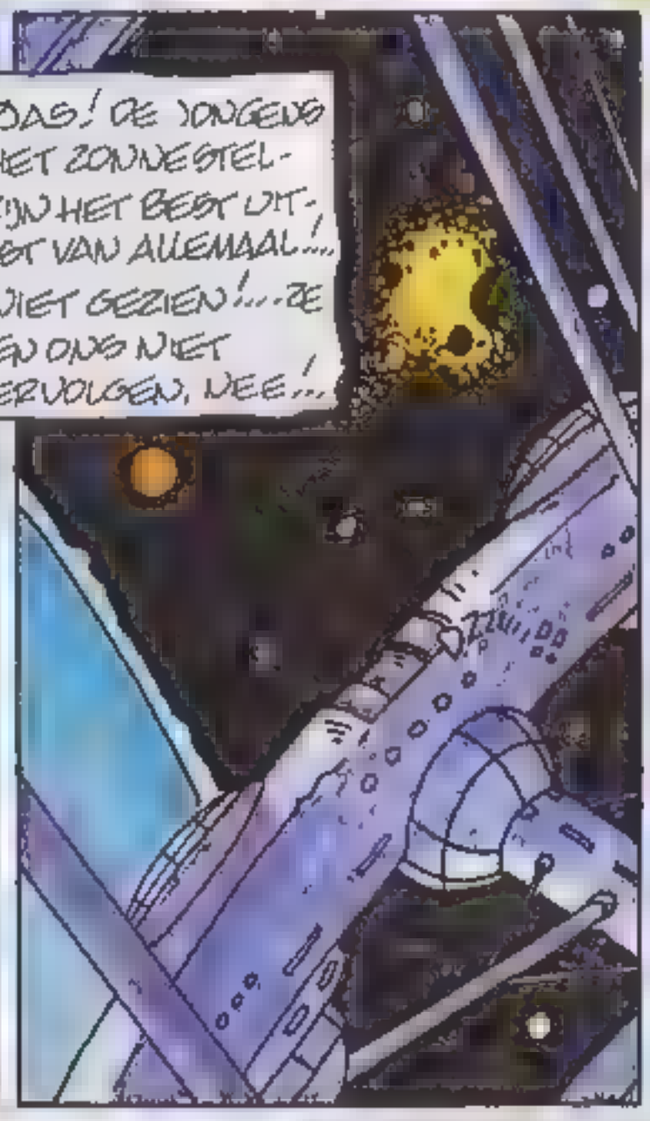
GRAPJAS! DE JONGENS VAN HET ZONNESTEL-SEL ZIJN HET BEST UIT-GERUST VAN ALLEMAAL... ONS NIET GEZIEN!... ZE WILDEN ONS NIET ACHTERVOLGEN, NEE!...

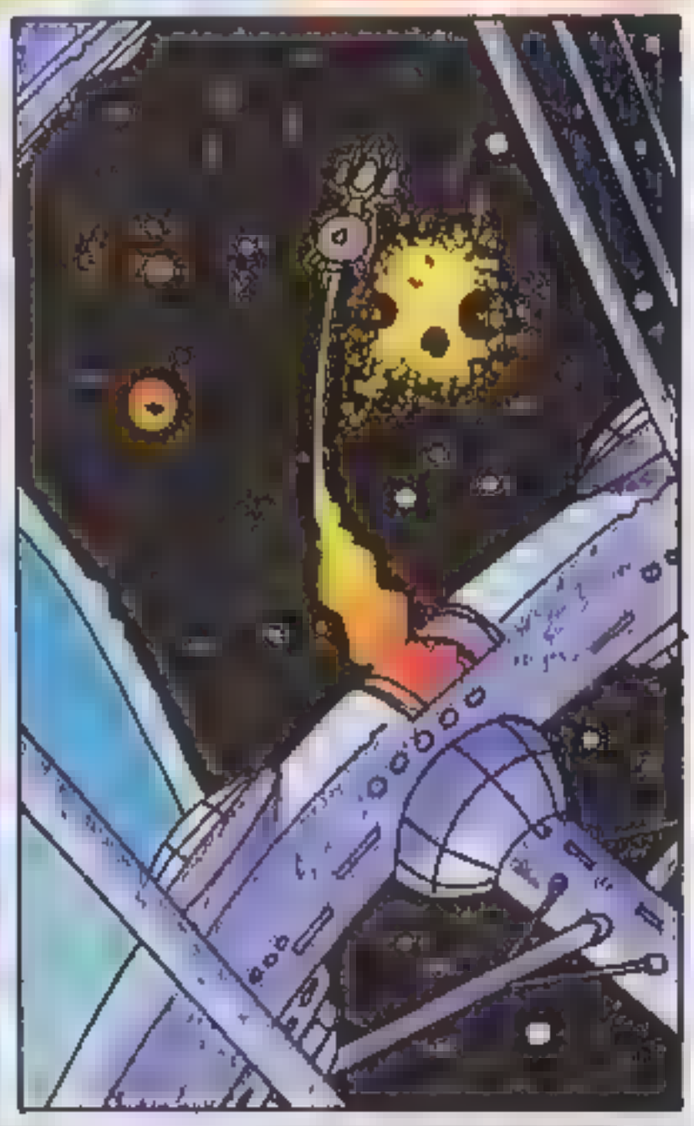

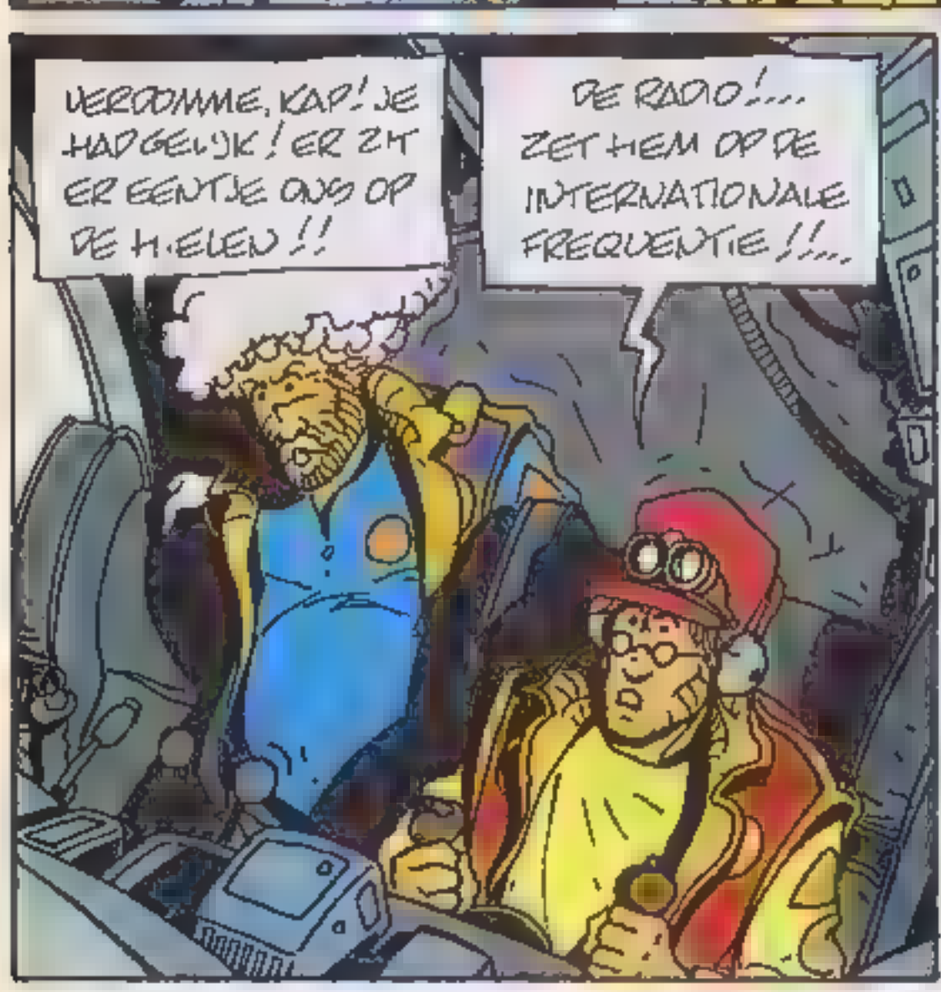
VERDOMME, KAP! JE HAD GELIJK! ER ZIT ER EENTJE ONS OP DE HIELEN!!
DE RADIO!... ZET HEM OP DE INTERNATIONALE FREQUENTIE!!...

RUIMTESCHIP OZ ZET ONMIDDELLIJK UW MOTOREN UIT!... INTERSTELLAIRE CONTROLE... IK HERHAAL...

MAAR WAT WILLEN ZE VAN ONS?... WE ZIJN ZO ONSCHULDIG ALS PASGE-BOREN LAMMETJES!!
JA... IK TWIJFEL ERAAN OF ZE NET ZO POËTISCH ZIJN ALS JIJ, ZIE JE...

IN IEDER GEVAL ZIJN ZE TE SNEL EN ZIJN ZE TE GOED UITGERUST VOOR ONS ...DUS WE STOPPEN EN WACHTEN KALMPJES AF!...
HÈ?!! EN DAT ZEG JIJ ?!!

WE WACHTEN OP ZE, MAAR NIET ZONDER ENIGE VOORZORGS-MAATREGELEN!...
AH! ZIE JE WEL!

HIERMEE VOELEN WE ONS MEER OP ONS GEMAK!

TWEE MINUTEN LATER...
ZE KOMEN DICHTERBIJ... ZE MAKEN HUN BE-WEEGBARE LUCHTSLUIS LOS...PAS OP VOOR DE SCHOK!
02

CLANK!!!
?!

ER IS CONTACT, DOE MAAR OPEN AAN DE VOORKANT, VOOROAT ZE EEN GAT IN DE ROMP MAKEN! ZE HEBBEN ONSTROUWENS NIKS TE VERLIJSTEN: WIJ DOEN ONZE ONDERZOEKSOPDRACHT EN ONS VLIEGBREVET IS VERNIEUWD!...
JA... ALS JE DENKT DAT DAT VOLDOEN-DE IS!...

FCHHHH!!

SLA OM

MOSQUITO

ZONNESTEL-SEL....
VLUCHTCONTROLE!...
UW PAPIEREN GRAAG!!...

IK HEB 'T BEGREPEN, HET IS HET GOORT JONGEN, DIE ZIJN GEVOEL VOOR HUMOR VERLOREN HEEFT TEGELIJK MET ZIJN MELKTANDJES

UW BREVET!... SNEL!!

HÉ! ZACHTJES EEN BEETJE?!

?

GELOOF ME! MOSQUITO ZIET GROEN VAN DE ANGST!

ONAFHANKELIJKE BODEMONDERZOEKERS, HÈ?...

JA: KLENTJES MAAR EN WE PROBEREN STEEDS DE EINDJES AAN ELKAAR TE KNOPEN! OH! ALS JE EENS WIST HOE MOEILIJK HET LEVEN IS, BESTE MAN..

UW MANIER VAN PRATEN STAAT ME NIET AAN.

EN IK VIND DIE TOON IN UW STEM NIKS... WE STAAN QUITTE!

NEE! IK GA HET HELE RUIMTESCHIP DOORZOEKEN EN IK VIND HEUS WEL IETS ILLEGAALS!

ZO!

BONG!!

HÉ!?

ROT-VENT!... IK ZAL...

JJ, ANDERE RUIMTEBEWONER BEWEEG JE NIET!

KAP, JE BENT NIET GOED WIJS! WE KRIJGEN ALLE ANDEREN OP ONZE NEK!

MISSCHIEN OOK NIET! ALS WE DEZE TWEE IN GIJZELING NEMEN...

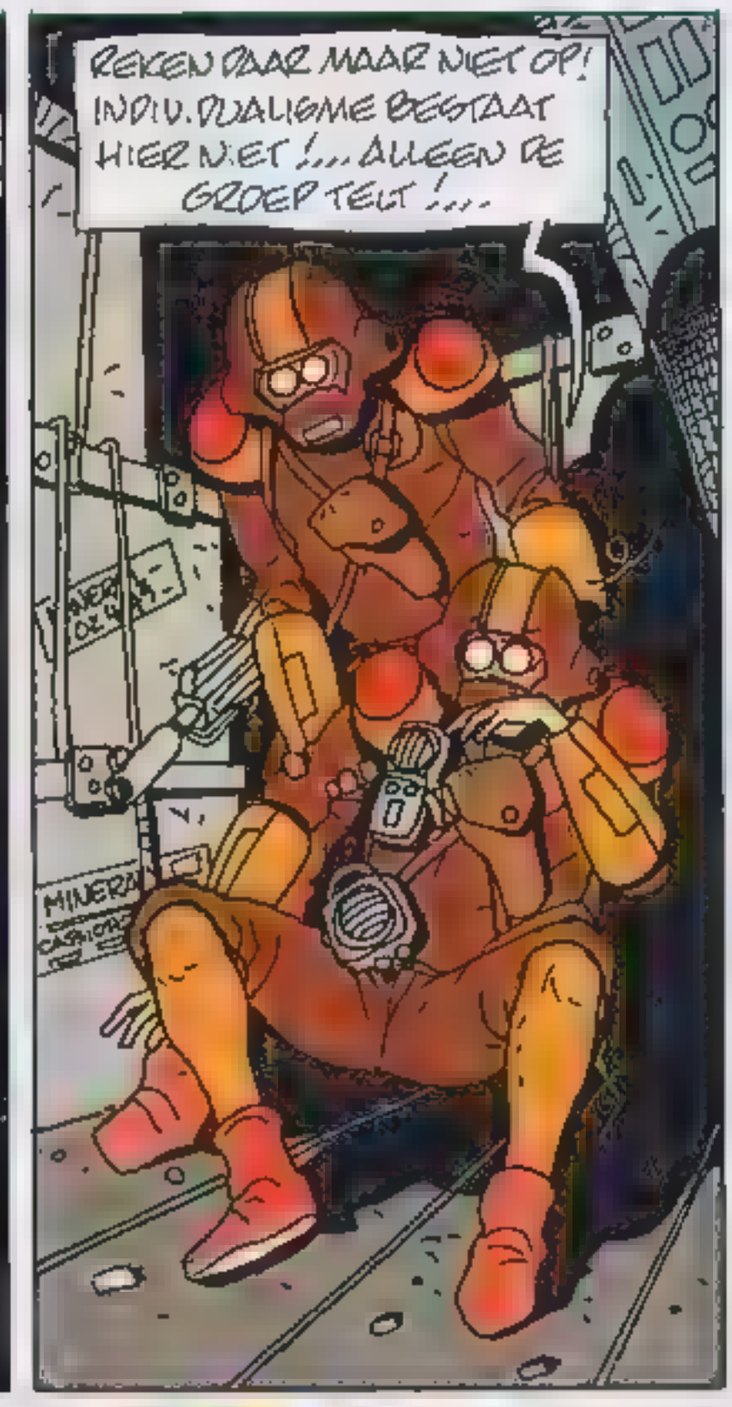
REKEN DAAR MAAR NIET OP! INDIV. DUALISME BESTAAT HIER NIET!... ALLEEN DE GROEP TELT!...

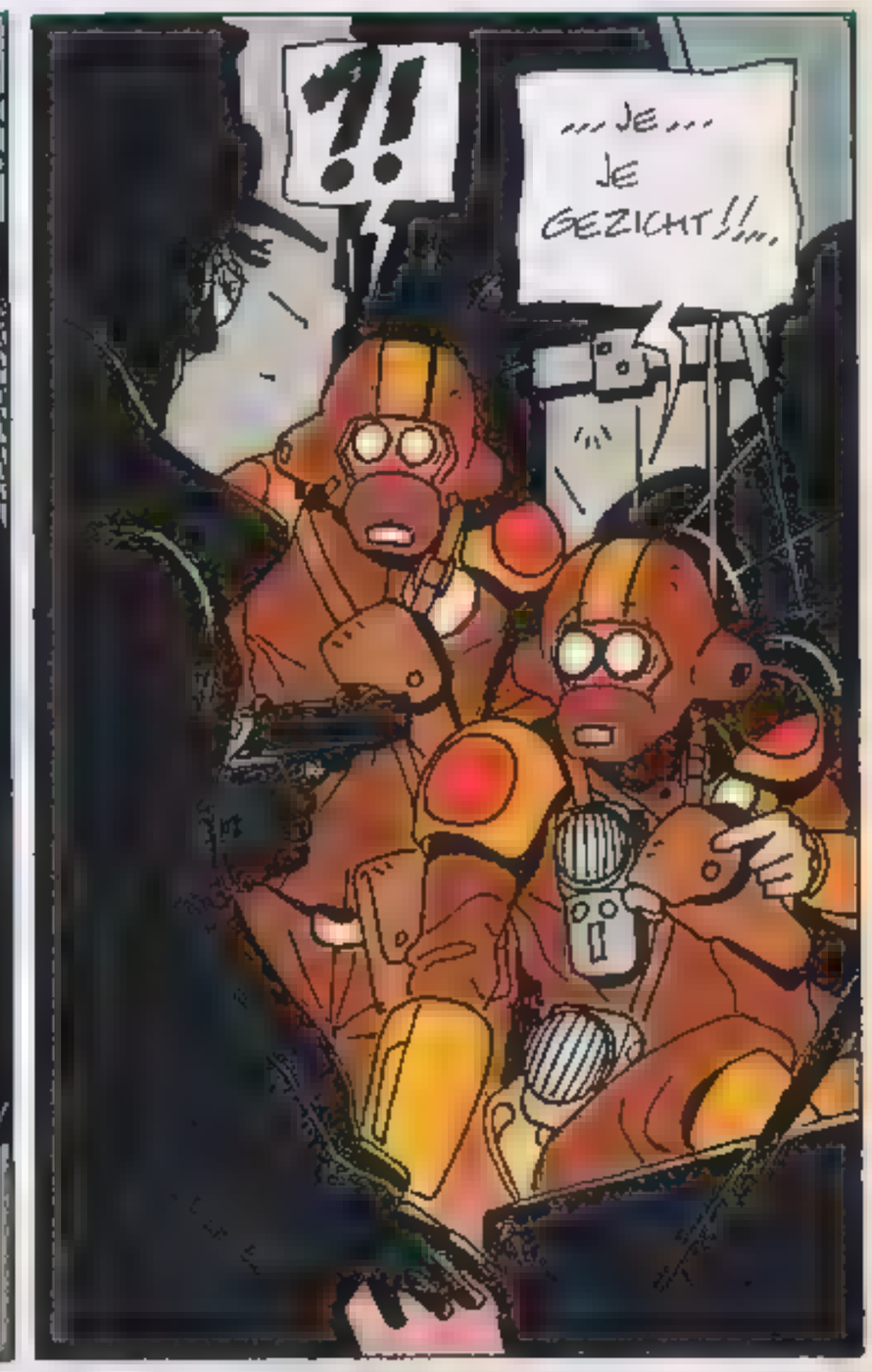
?!
...JE... JE GEZICHT!!...

KURT!!... VERDORIE! JIJ OOK!!
DE VLEKKEN!
W...WAT GEBEURT ER?!...

O.K.! WE ZULLEN DE WAARHEID VERTELLEN: WE HEBBEN EEN VIERE ZIEKTE OPGELOPEN, DER WEG IN HET MELKWEGSTELSEL EN WE HEBBEN NOG MAAR EEN MAAND TE LEVEN! WIL JE EEN KUS, SCHAT!
N... NEEE!!
HÉ?!... MAAR KAP!?!?!

IN QUARANTAINE! JULLIE ZIJN IN QUARANTAINE! HET IS VERBODEN OM ERGENS ANDERS HEEN TE GAAN! JULLIE ZIJN DOOD!!
PRECIES!

EN KIJK..
FCHHH...
GLONK!

SLA OM

MOSQUITO

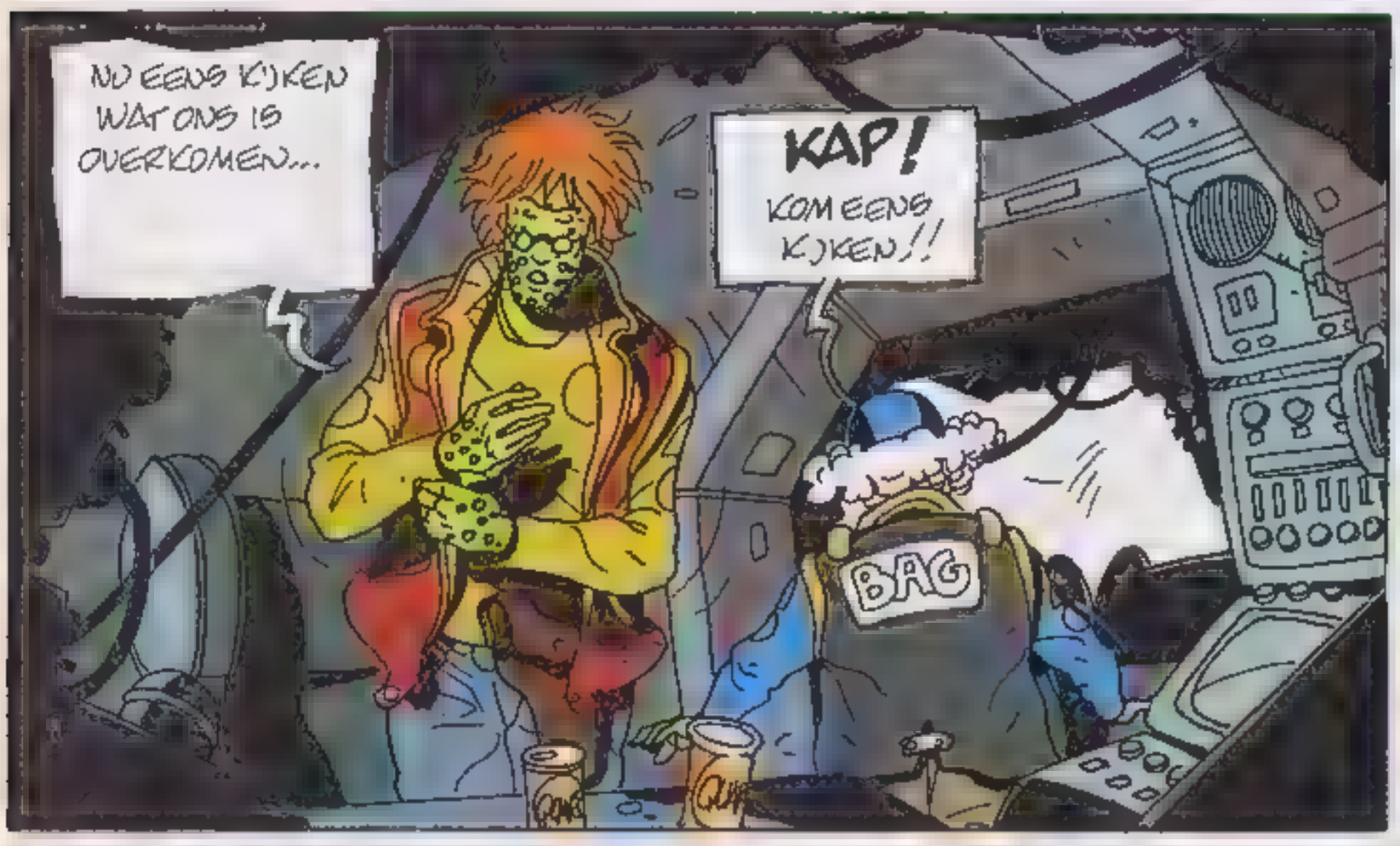

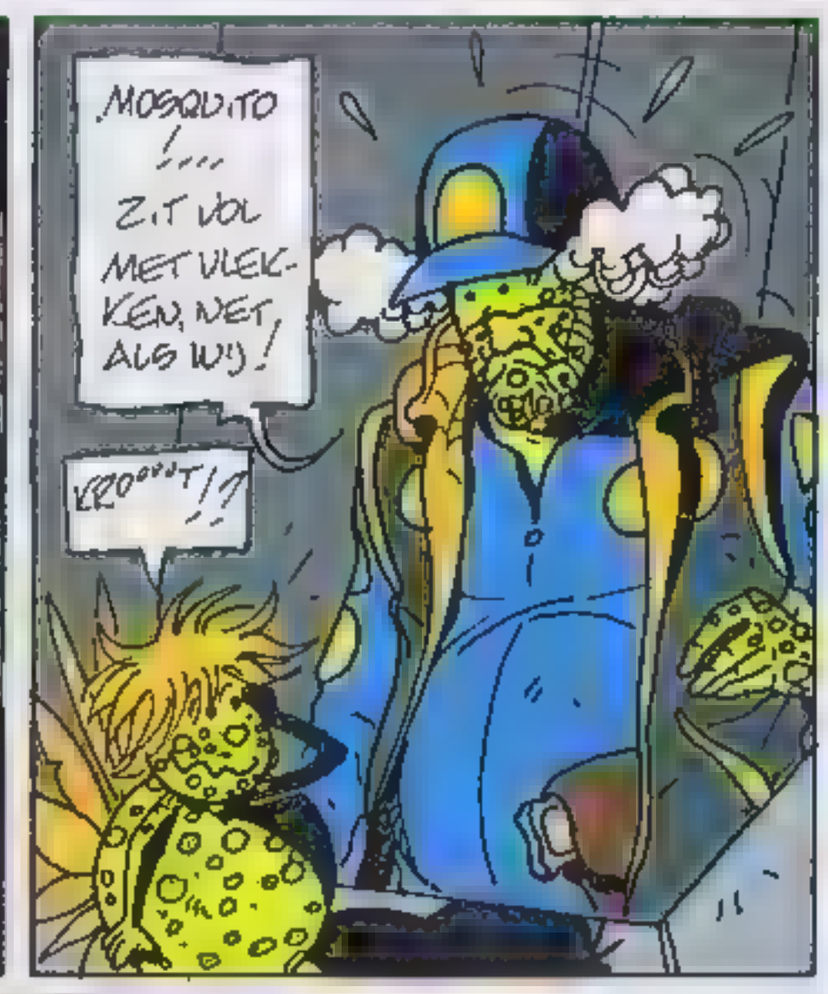

EINDE MARS 87 -
TH CAYNAN
#BOM

EEN POLAROID TOESTEL KOMT ALTIJD VLUGGER VAN PAS DAN ANDERE KADO'S.

Enig direkt-klaar kommuniegeschenk.
Het Polaroid toestel 635 voor slechts 1.695 F.*

Polaroid

Polaroid is een gedeponeerd handelsmerk van Polaroid Corporation, Cambridge, Mass., U.S.A. © Polaroid Corporation 1988
Polaroid Belgium N.V. Kolonel Bourgstraat 111, 1140 Brussel. Tel. 02/733.97 50

*Aanbevolen prijs bij alle Polaroid dealers die aan de promotie deelnemen.

HHD Ogilvy & Mather 9553

IEK BEGIEN MET DIE SCENE OP DIE PLEIN! IEK VOEL DIE SCENE AL!
EEN SCENE GRANDISSIMA!

IEK ZAL DIE SCÈNE SPROOKJESACHTIEG FIELMEN! DIET HELDERE WATER IENSPIREERT MIJ ZO ZEER!
AQUA SUPERBA!

IN HETZELFDE AQUA, MAAR VERDER VAN DE KUST
RGLBL! DAT ELLENDIGE WATER! IK HOU NIET VAN WATER!

EN DIE DUIVELSE DUIVEL HEEFT ZICH IN DE ROUTE VERGIST! IK MOET NOG KILOMETERS ZWEMMEN!
IK HOU NIET VAN ZWEMMEN!

UITKIJKEN DAAR!

KUNT U NIET UITKIJKEN WAAR U UW ZWEMVLIEZEN ZET? MIJN ZEILPLANK BEGAF HET BIJNA!
WAARDE HEER, U KOMT ALS, DOOR DE HEMEL GEZONDEN! NEEMT U MISSCHIEN EEN ZEILPLANKLIFTER MEE?

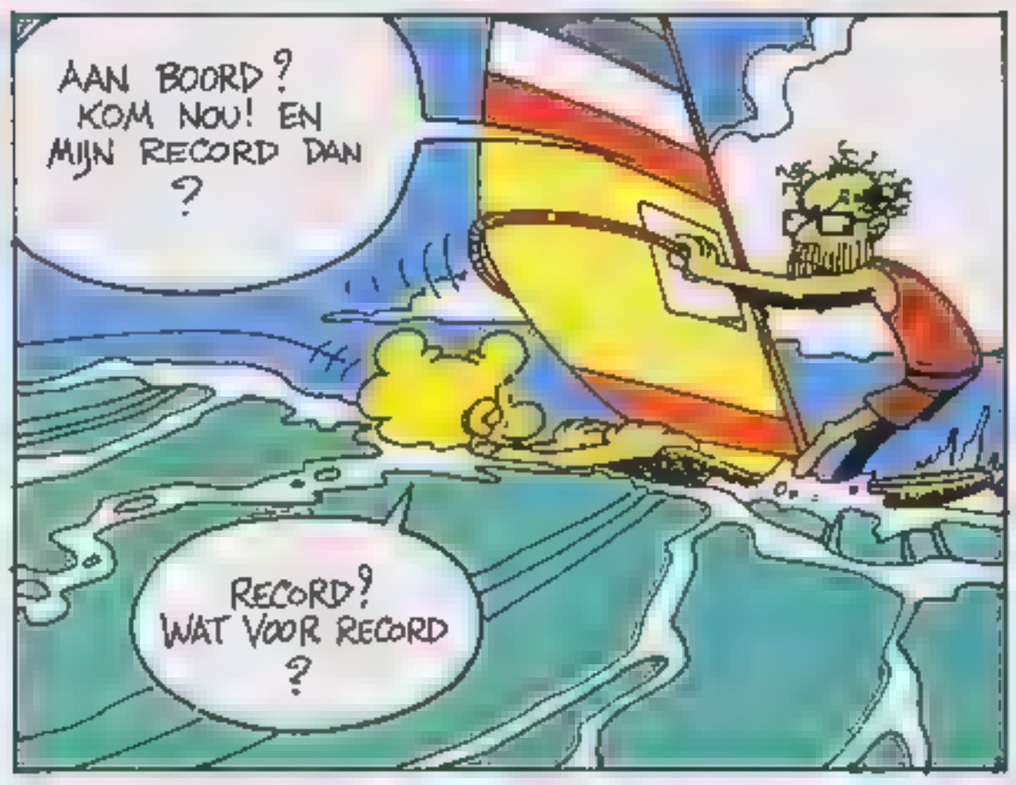
AAN BOORD? KOM NOU! EN MIJN RECORD DAN?
RECORD? WAT VOOR RECORD?

MIJN RECORD OM IN HET BOOK OF RECORDS TE KOMEN! DAT PROBEER IK AL VIJFENTWINTIG JAAR ZONDER SUCCES, MAAR DEZE KEER ZAL HET ME LUKKEN! IK KOM ERIN NA MIJN HELDENDAAD!
HELDENDAAD? WAT IS ER VOOR HELDHAFTIGS AAN PLANKZEILEN?

O? IS HET OVERSTEKEN VAN DE OCEAAN OP EEN ZEILPLANK VERVAARDIGD UIT 937 283 AANEENGELIJMDE TANDESTOKERS SOMS GEEN HELDENDAAD?
HEBT U ER OVERIGENS EEN DEURWAARDER BIJ GEHAALD OM HET TE CONSTATEREN?

SAMENVATTING: Hoe moeten we uit vier dubbels de echte herkennen? Door te bluffen natuurlijk! Elke dubbele wordt met een opdracht uitgezonden teneinde de ziel van de hen toegewezen persoon mee te brengen... Wat betreft het origineel, hij blijft bij de meester... als uitzondering!

HET BIG BAGNO

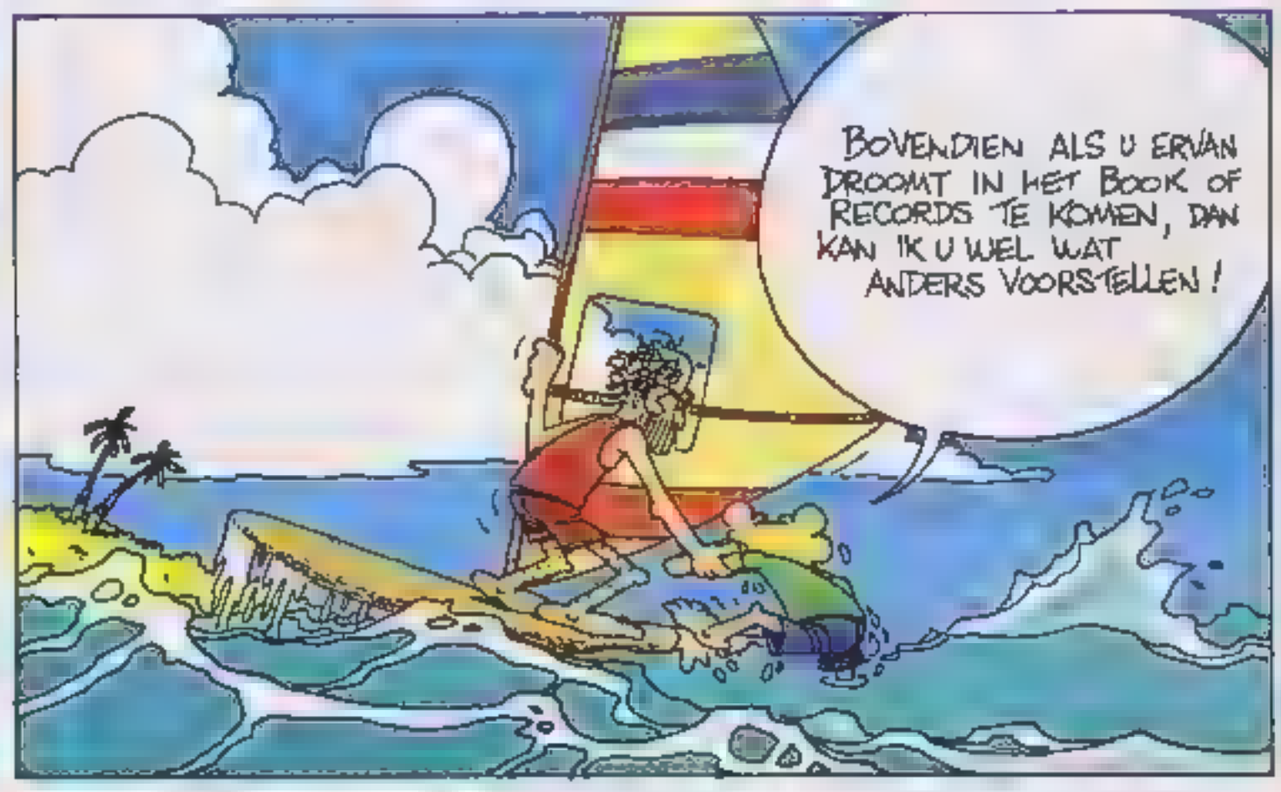

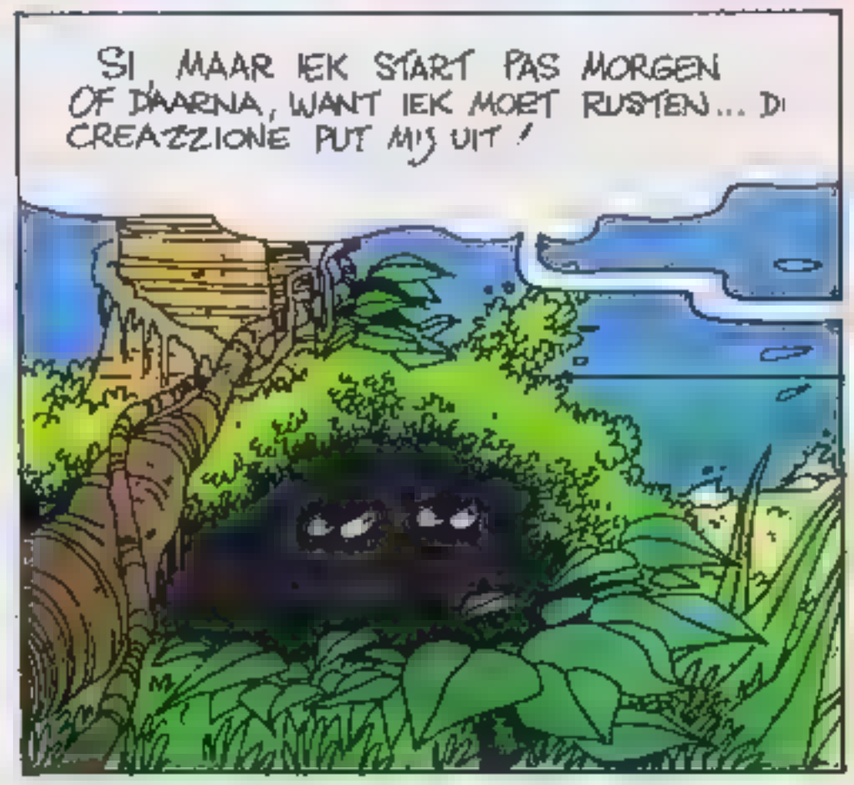

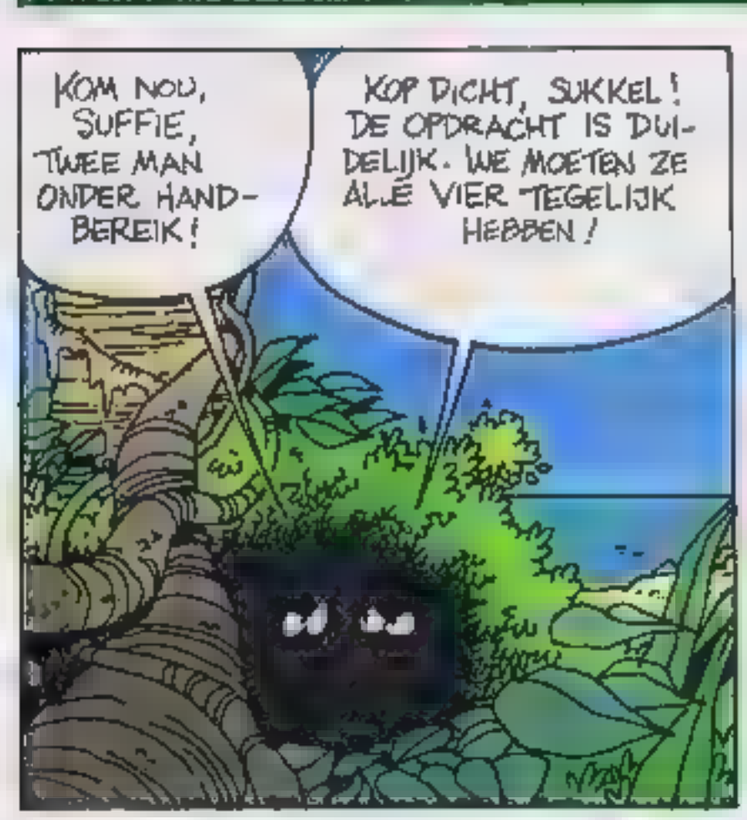

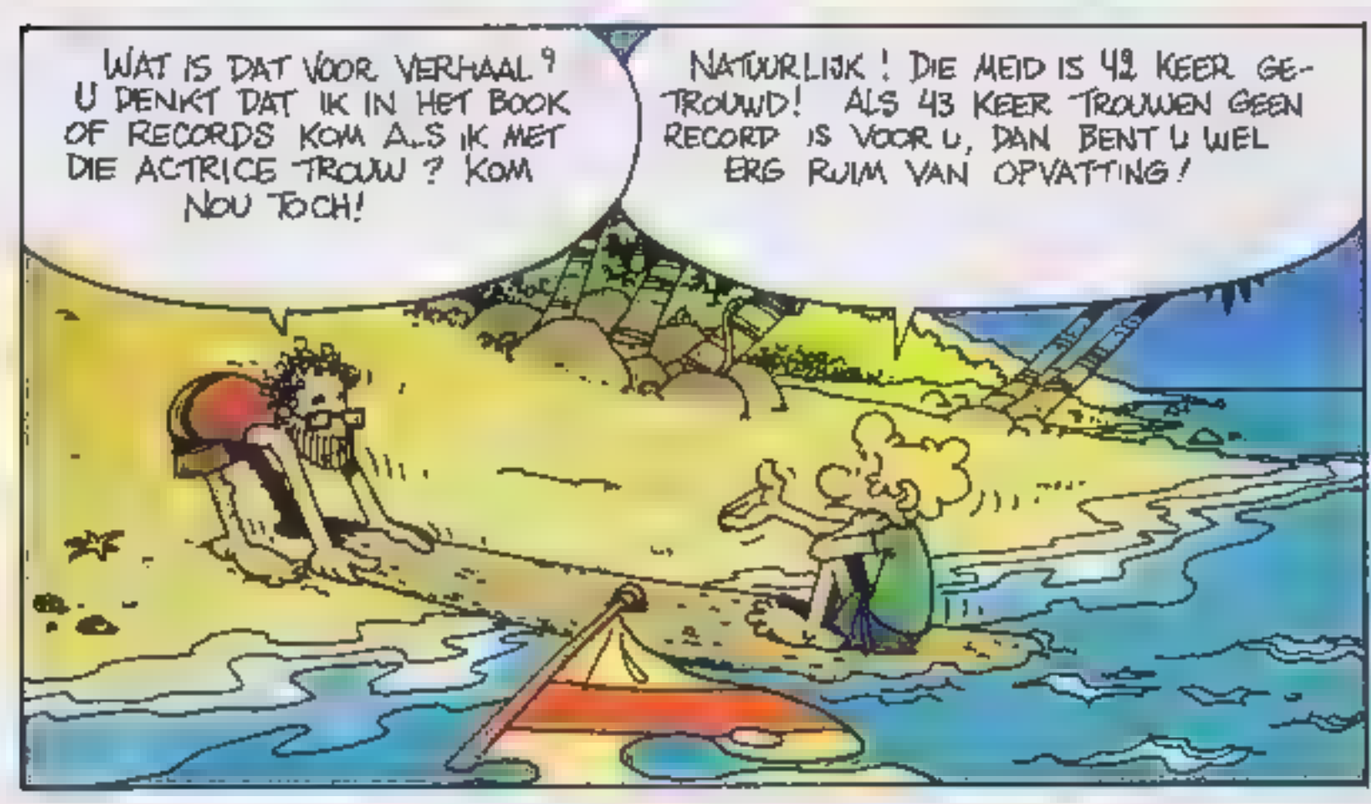

SLA OM

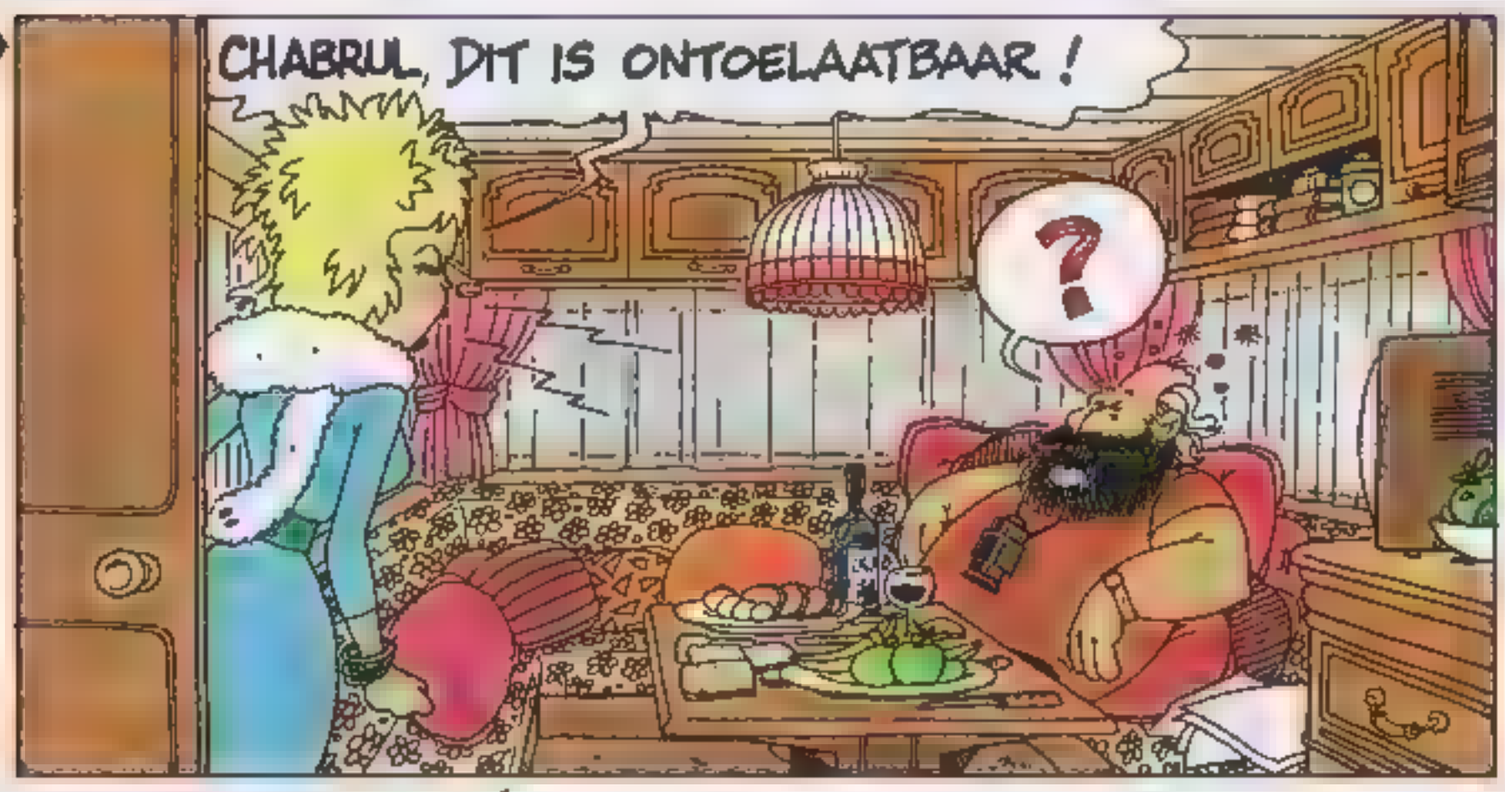
CHABRUL, DIT IS ONTOELAATBAAR !
?

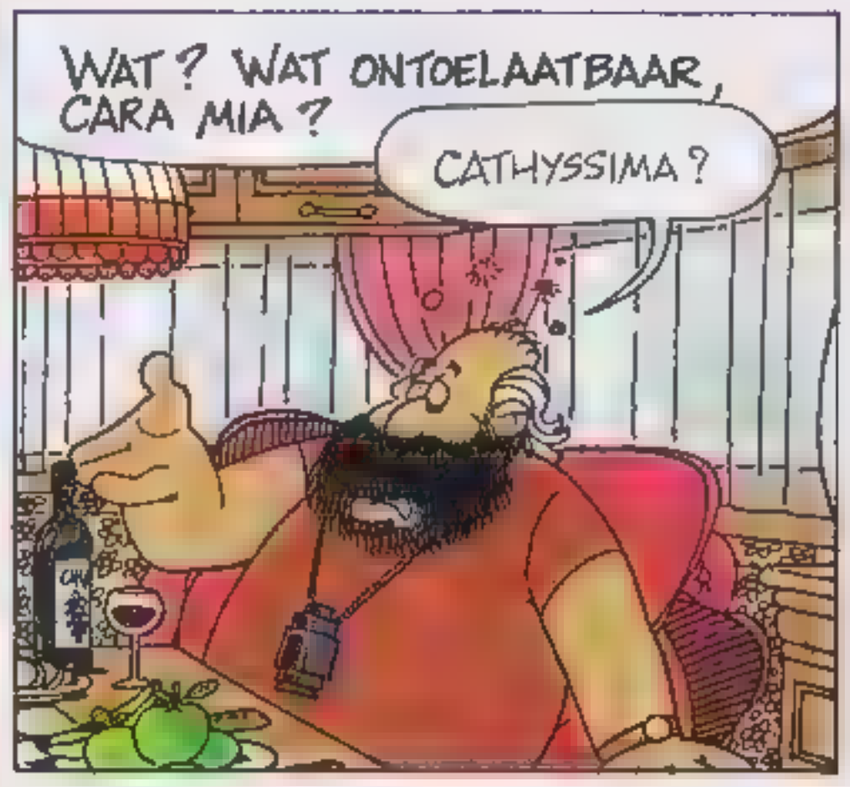
WAT ? WAT ONTOELAATBAAR, CARA MIA ?
CATHYSSIMA ?

ONTOELAATBAAR IS DAT WE MORGEN MET DE OPNAMEN BEGINNEN EN DAT IK NOG STEEDS MIJN TEKST NIET HEB !

MA, CARA CATHY, IEK BEN BEZIG MIJ TE CONCENTREREN OP JOUW TEKST... DIE IDEEËN MOETEN BEZIENKEN !

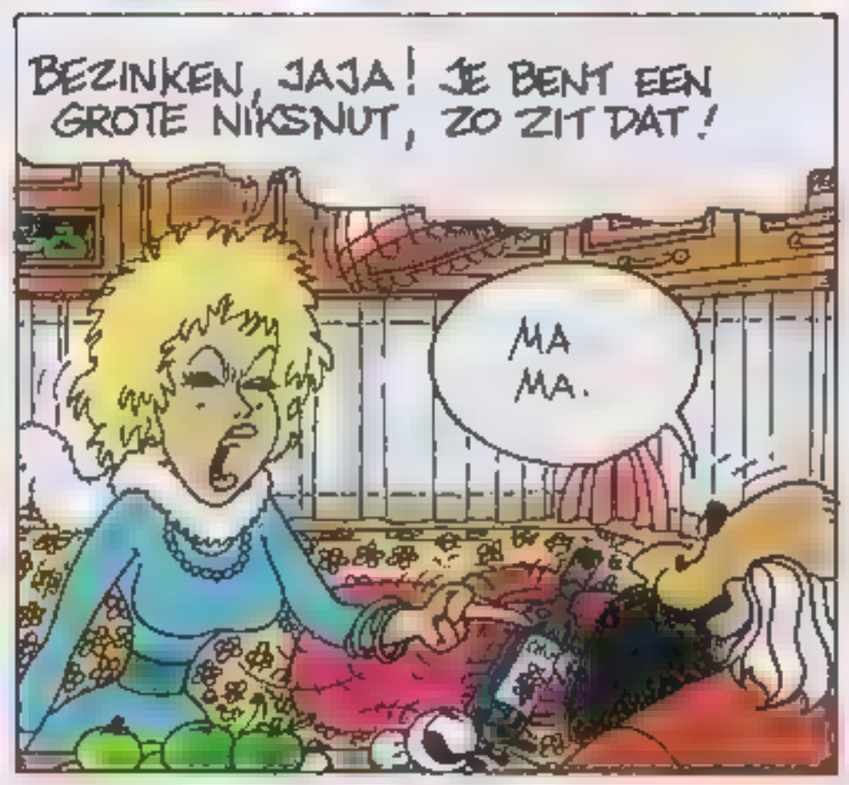
BEZINKEN, JAJA ! JE BENT EEN GROTE NIKSNUT, ZO ZIT DAT !
MA MA.

WAT 'MAMA' ? JE HOEFT NIET OM JE MOEDER TE ROEPEN ! IK HEB JE HET AL EENS GEZEGD TOEN WE 'CHINESE NACHTEN' OPNAMEN: ONDER ZULKE OMSTANDIGHEDEN KAN IK NIET WERKEN !
IEK BELOOF JE DAT IEK

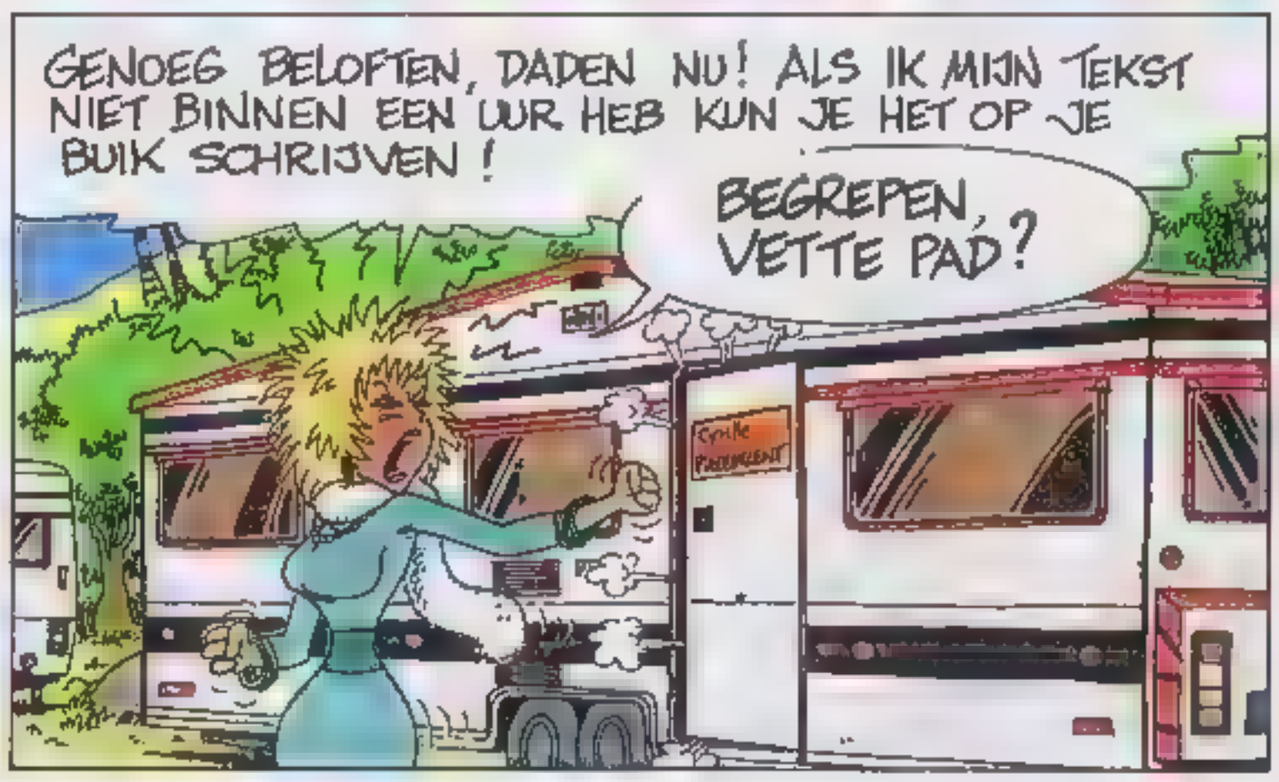
GENOEG BELOFTEN, DADEN NU ! ALS IK MIJN TEKST NIET BINNEN EEN UUR HEB KUN JE HET OP JE BUIK SCHRIJVEN !
BEGREPEN, VETTE PAD ?

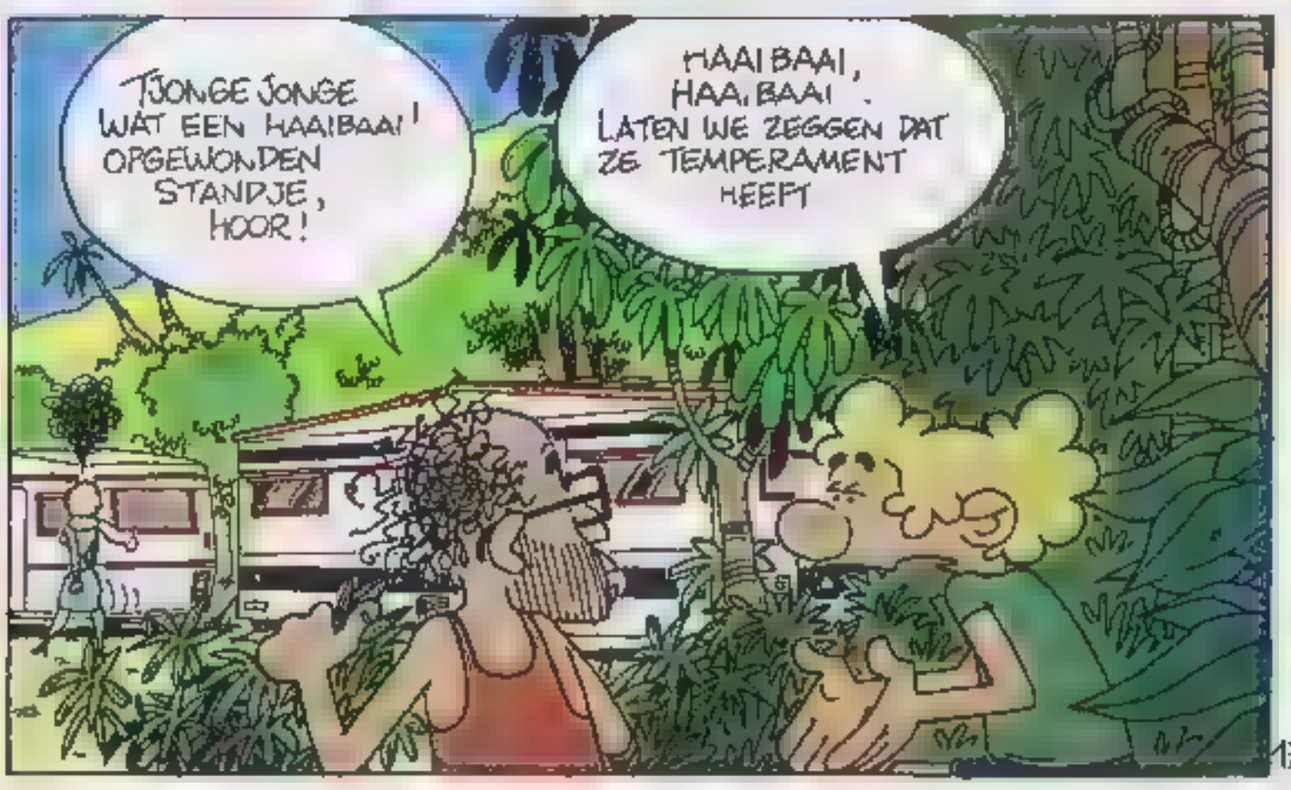
TJONGE JONGE WAT EEN HAAIBAAI ! OPGEWONDEN STANDJE, HOOR !
HAAIBAAI, HAAIBAAI. LATEN WE ZEGGEN DAT ZE TEMPERAMENT HEEFT

U VERGOELIJKT DE ZAAK ! U WILT ME MET EEN FURIE LATEN TROUWEN !
NIET OVERDRIJVEN, HET WAS MAAR EEN IDEETJE MIJ GAAT HET NIET AAN OF U WEL OF NIET IN HET BOOK OF RECORDS KOMT

AFSPRAAK IN DE HEL, GANG "KALEIDOSCOOP" DEUR "ZIEL IN DE DIEPVRIES" (LOMBARD UITG.)

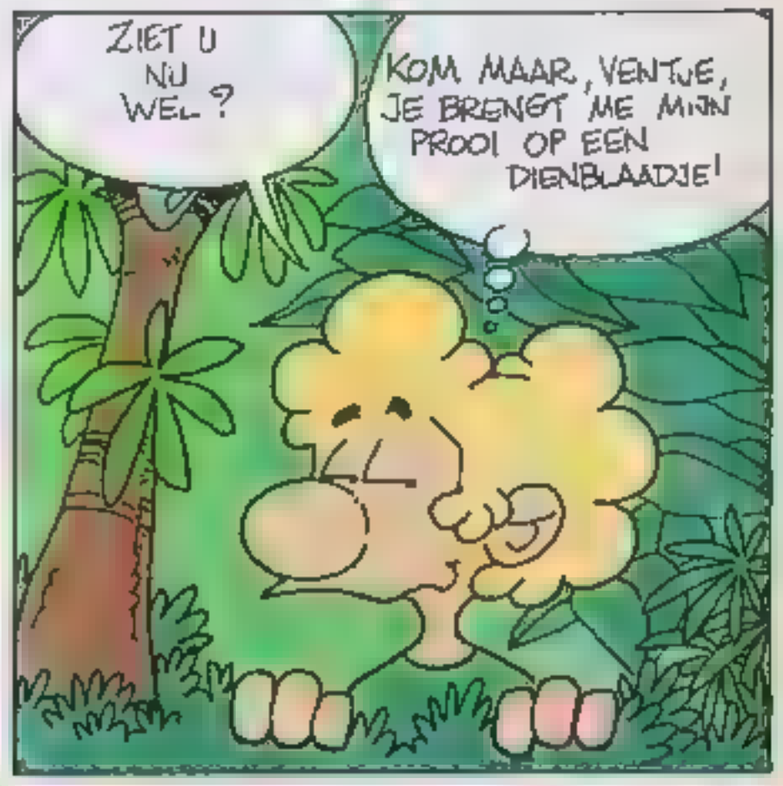

wordt vervolgd

Het is 1943, de Tweede Wereldoorlog is in volle gang. Voor het eerst van zijn leven moet Eugène Morris zijn comfortabele appartement in Brooklyn verlaten om zich naar het militaire kamp in Biloxi, in het diepe zuiden van Mississippi te begeven. Terwijl zijn gedachten nog vervuld zijn van taartjes en exotische dansen, treft hij een leger aan dat aan de rand van een oorlog balanceert en zich door middel van overlevingstechnieken voorbereidt onder een uiterst strenge discipline.
De aankomend schrijver krijgt er een fantastische reeks tegenslagen te verwerken. Ingedeeld bij een peloton stoottroepen en onervaren militiesoldaten, leert Eugène zich aan te passen aan strikte orders en de meestal onvoorziene nukken van een sergeant die als taak heeft in een recordtempo de rustige recruten op te vormen tot gehaaide vechtjassen. Hij doet dat met doortastende en persoonlijke methodes.

TWEE GROTE AUTEURS

Het scenario is gebaseerd op een van de stukken van Neil Simon, zonder twijfel een van de populairste Amerikaanse toneelschrijvers van het moment. Een aantal van zijn stukken werd trouwens al eerder voor verfilming bewerkt. Daarvan dienen vooral 'Barefoot in the Park', waarin Robert Redford en Jane Fonda de hoofdrollen vertolken, 'The Prisoner of second Avenue' en 'California Suite' te worden vermeld. Er gaat nauwelijks een theaterseizoen voorbij zonder dat een van zijn stukken op de affiches prijkt. Op het witte doek werd 'The odd Couple' door Walter Matthauw en Jack Lemmon tot leven gebracht bij prachtige Parijse avonden. Jacques-Balutin en Daniel Prévos namen daarin de hoofdrollen voor hun rekening. «Sinds ik mijn debuut als scenarist heb gemaakt schrijf ik al mijn stukken als scenario. Daardoor zijn er dan voor hun bewerking voor film praktisch geen problemen.» Het was trouwens de allereerste keer dat hij met regisseur Mike Nichols samenwerkte.
Voor veel filmfanaten blijft de naam Mike Nichols voor alles verbonden aan twee films, die, dat is zeker waar, de Hollywoodproduktie van de jaren zestig sterk hebben beïnvloed. Aan hem danken we in feite een van de meest opzienbarende confrontaties tussen mensen, waaraan het verschrikkelijke paar Elisabeth Taylor — Richard Burton gestalte gaf (Who's afraid of Virginia Woolf') in 1966. Een jaar later werd hem een Oscar voor de beste regie toegekend voor 'The Graduate', een film waarin we Dustin Hoffman en de muziek van Simon en Garfunkel beter leerden kennen. Voorts zette hij zijn stempel op andere produkties waaronder in 1983 'Silkwood', waarin Cher debuteerde, die later (in 1988), een Oscar voor de beste actrice van het jaar zou ontvangen. Ook voor theater heeft hij verscheidene stukken van Neil Simon geënscèneerd. Voor de film hebben ze echter nooit samen gewerkt. De toneelschrijver zegt daarover 'Dat is uitzonderlijk, Mike heeft nooit de stukken die we voor Broadway maakten voor het witte doek willen bewerken. Volgens hem zou daarbij al zijn plezier in het scheppen en het ontdekken van allerlei zaken verdwijnen.'

EEN VERSPREIDE LOKATIE

Het kamp Biloxi, de lokatie van de film is in werkelijkheid een combinatie van

meerdere Amerikaanse bases. De film is echter voornamelijk op Fort Chaffee en Fort Smith in Arkansas geschoten. Geheel opnieuw ingericht tot een zeer moderne luchtmachtbasis, herinnert kamp Biloxi in niets meer aan zo'n veertig jaar gelden. Fort Chaffee, gebouwd tussen de heuvels die langs de Arkansas rivier liggen, dateert uit de Tweede Wereldoorlog en is sindsdien in originele staat gebleven. Als trainingskamp is het eerst afgedankt en later in 1974 weer door het leger in gebruik genomen. Vervolgens werd de accomodatie gevorderd om er zo'n vijftig duizend Vietnamese vluchtelingen in onder te brengen en vanaf 1980 bevolken andere vluchtelingen, het kamp. Op zo n twintig kilometer afstand ligt Fort Smith dat in 1817 in gebruik werd genomen. Het was het eerste militaire kamp in het gebied. Het stadje dat er langzamerhand omheen gebouwd werd, draagt de naam van de grondlegger, generaal Thomas Smith. Na een intensief gebruik tijdens de Amerikaanse Burgeroorlog, kreeg het fort in 1871 een heel andere bestemming. Gedurende de vijfentwintig jaar daarop werd het een naargeestige gevangenis.

Meer dan 15 000 verdachten, in meerderheid Indianen, werden er berecht en geïnterneerd. De rechtbank onder voorzitterschap van rechter Parker, was berucht om zijn wrede uitspraken. Zo sprak rechter Parker meer dan honderd doodvonnissen door middel van de strop uit!

Als herinnering aan die sombere tijd staat er ook tegenwoordig nog een galg. Natuurlijk hebben de decorsbouwers de inrichting voor de film enigszins aangepast. Zo werden de kamers volgehangen met affiches en foto's van populaire sterren uit de jaren veertig. 'Ik wilde de sfeer en de smaak van die tijd zo realistisch mogelijk weergeven', zei Mike Nichols. Om beter met de kamera uit de voeten te kunnen, bouwde men een legerbarak na, die in alle opzichten overeenkwam met die waarin de soldaten destijds huisden. Het stadje Barling stelde zijn feestzaal ter beschikking, die wat stijl betreft uitstekend geschikt was voor de balscène. En de Hoofdstraat van Van Buren werd voor twee weken de Hoofdstraat van Biloxi.

Voor de film werd een vijftigtal authentieke voertuigen (bus, auto's enz...) bijeengebracht. En de fameuze stoomtrein die de recruten aanvoerde werd samengesteld uit een tiental Pullman wagons, die men bijeen wist te brengen en die getrokken werden door een prachtige 'Pacific 1910' locomotief.

EN DE HELDEN?

In de voetsporen van zijn vader James Broderick (Alice's restaurant), getreden, maakt Matthew Broderick in de film duidelijk waar waarom hij een van de meest gevraagde jonge Amerikaanse acteurs van het moment is. Hij krijgt de verantwoordelijkheid om de rol van Eugène te spelen toebedeeld en begeeft zich daarbij op bekend terrein. Het was namelijk één van de eerste rollen die hij op het toneel uitbeeldde. Voor de manier waarop hij die rol gestalte gaf kreeg hij een toneelprijs, hij was toen pas 15... Wat hij daarna als acteur gepresteerd heeft mag zonder meer brijant genoemd worden.

Op zijn vierentwintigste had hij al zo n goede twaalf films achter zijn naam staan. En zeker niet de minste; 'War Games', 'Ladyhawk', 'Ferris Bueller's Day off' en 'Project X' zijn films die zijn talent bevestigd hebben.

Christopher Walken, die de rol van de sergeant speelt beschikt over de kwaliteiten om 'deze regimentsidioot' gestalte te geven. Zijn hele carrière heeft deze acteur ons al bewezen een meester te zijn in het interpreteren van angstaanjagende personages. We hebben hem o.a. zien optreden in 'Apocalypse now', 'The Dogs of War', 'Brainstorm', en 'The dead Zone'... In 'A View to kill', de laatste James Bondfilm van Roger Moore, zien we Walken, afschuwelijk, sadistisch en gemeen. Nu hij in 'Biloxi Blues' een komische rol speelt, — zij het zonder sympathieke kanten —, leren we ook de onbekende zijde van zijn persoonlijkheid kennen.

Opmerkelijk is voorts het optreden van de jonge Pénélope Ann Miller wier eerste filmrol dit is. Zij speelt Daisy, een jong meisje dat Eugène op een bal ontmoet en waarop hij verliefd raakt.

J.L.L.

TECHNISCHE KAART

Produktie: Rastar/Universal
Distributie: UIP
Regie: Mike Nichols
Scenario: Neil Simon
Beeld: Bill Butler
Muziek: Georges Delerue
Spelers: Matthew Broderick, Christopher Walken, Matt Mulhern, Corey Parker, Markus Flanagan, Casey Siemaszko, Pénélope Anne Miller, Michael Dolan...

KNOTSKATER

PATRICK CADOT

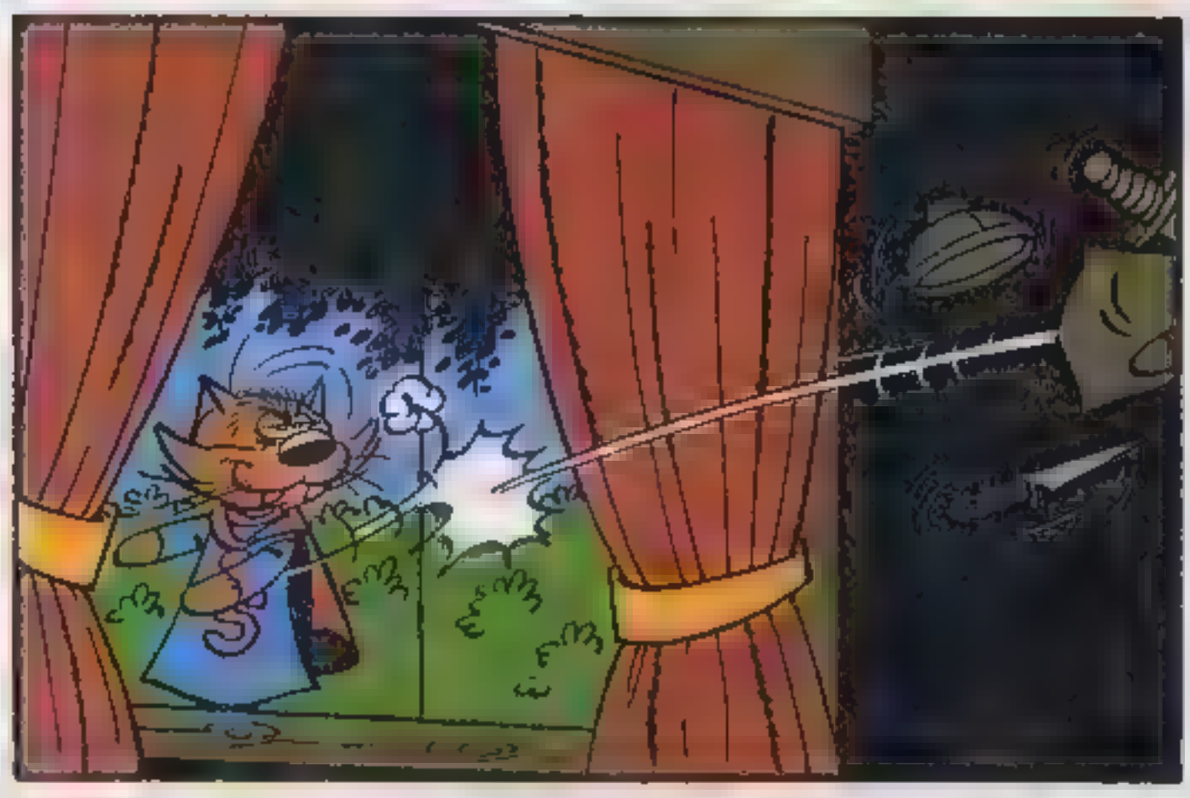

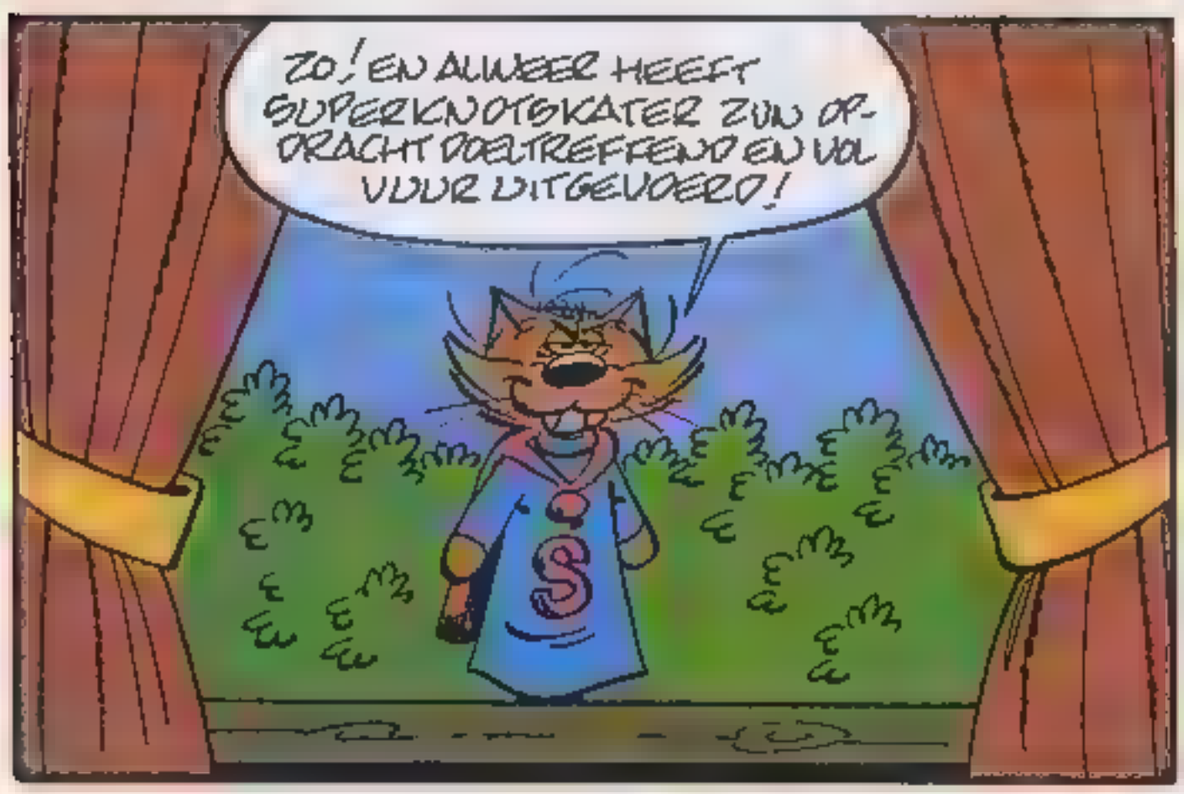

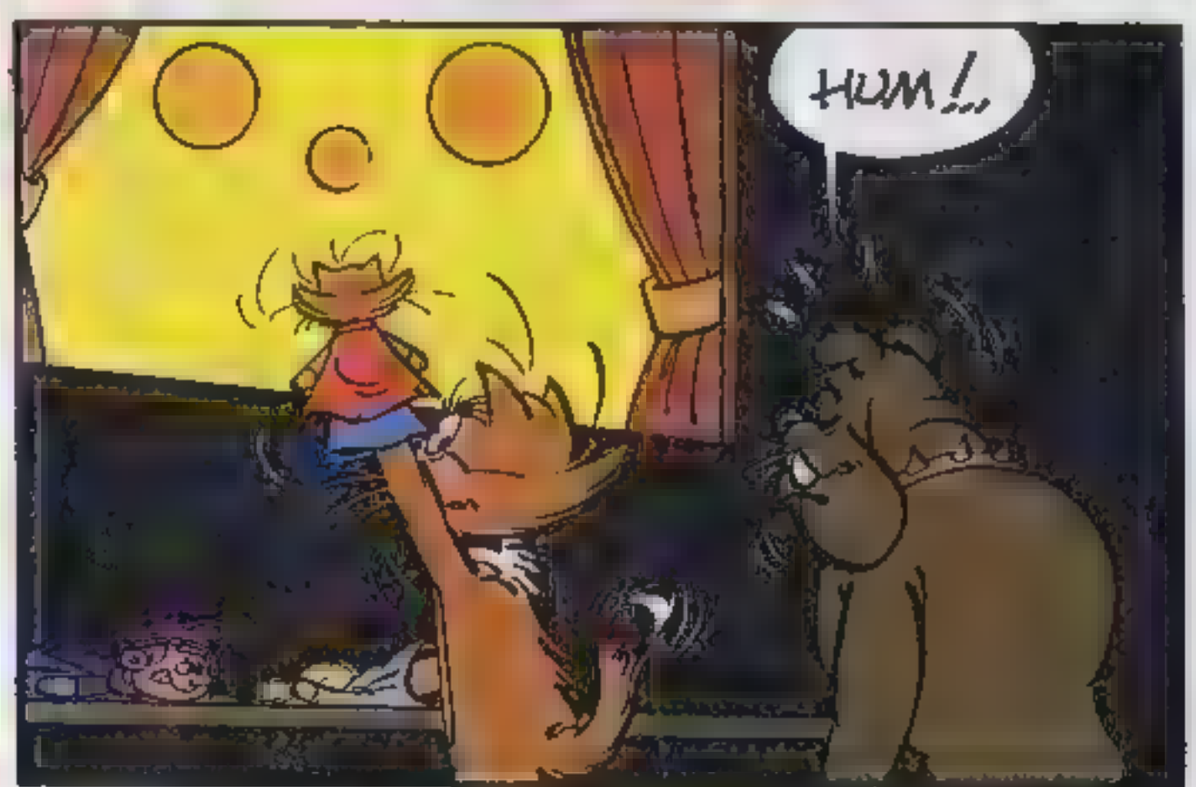

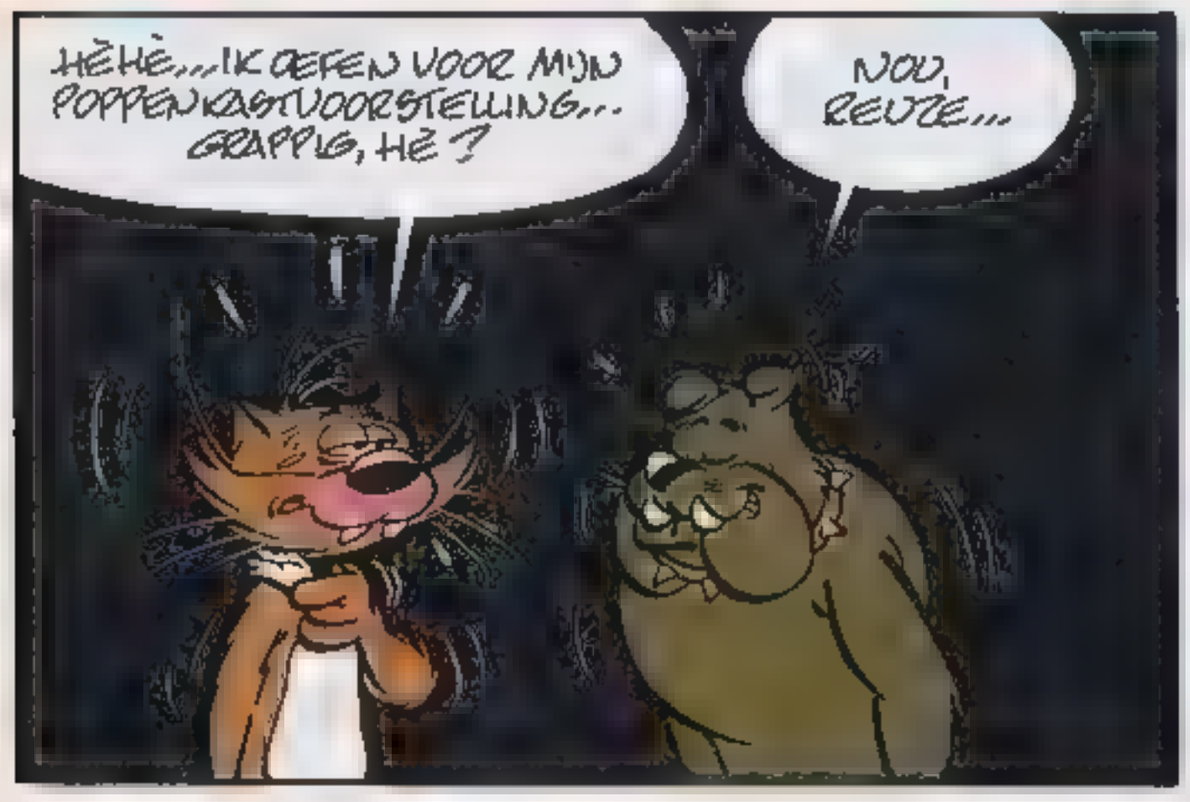

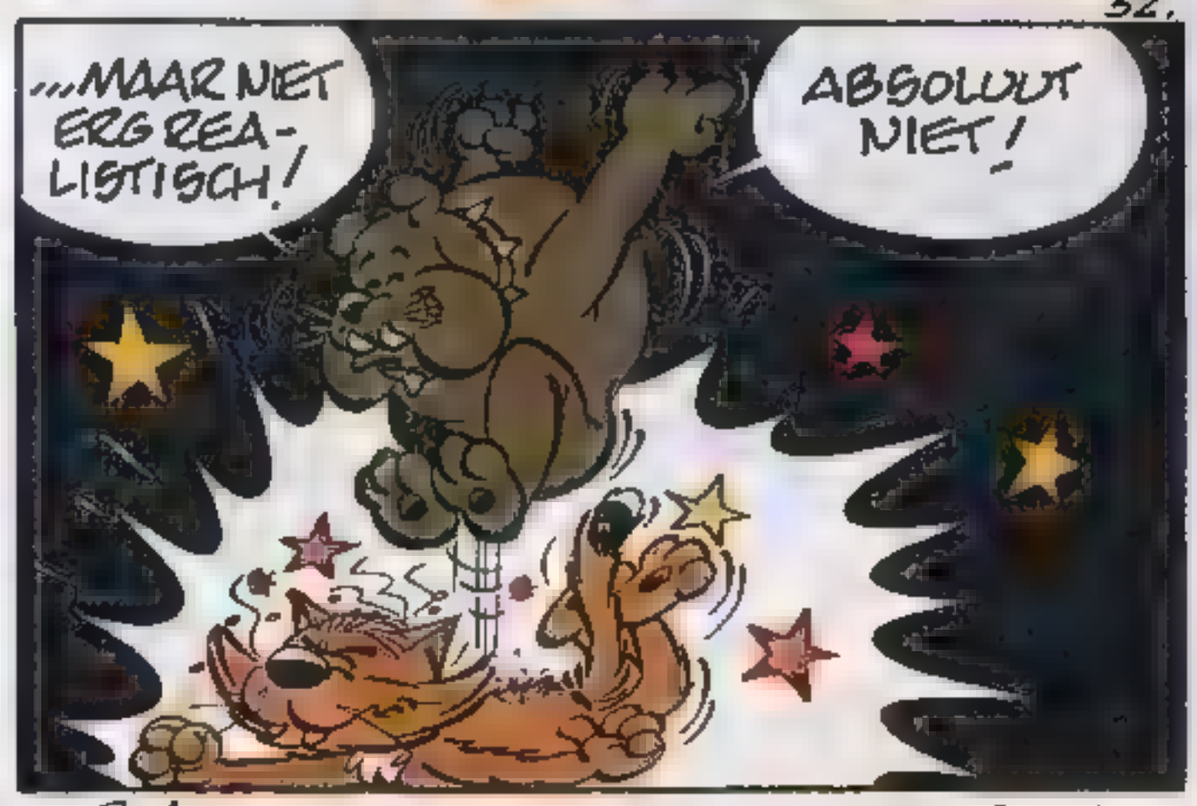

Richelle Cadot

GORD

SAMENVATTING: Gord vernemt van Nairobi dat Flipper zich in het Pajuju bevindt om een belangrijke zaak te bespreken met de Barst... Wie is het jonge dat als geschenk moet dienen voor «de Barst»?

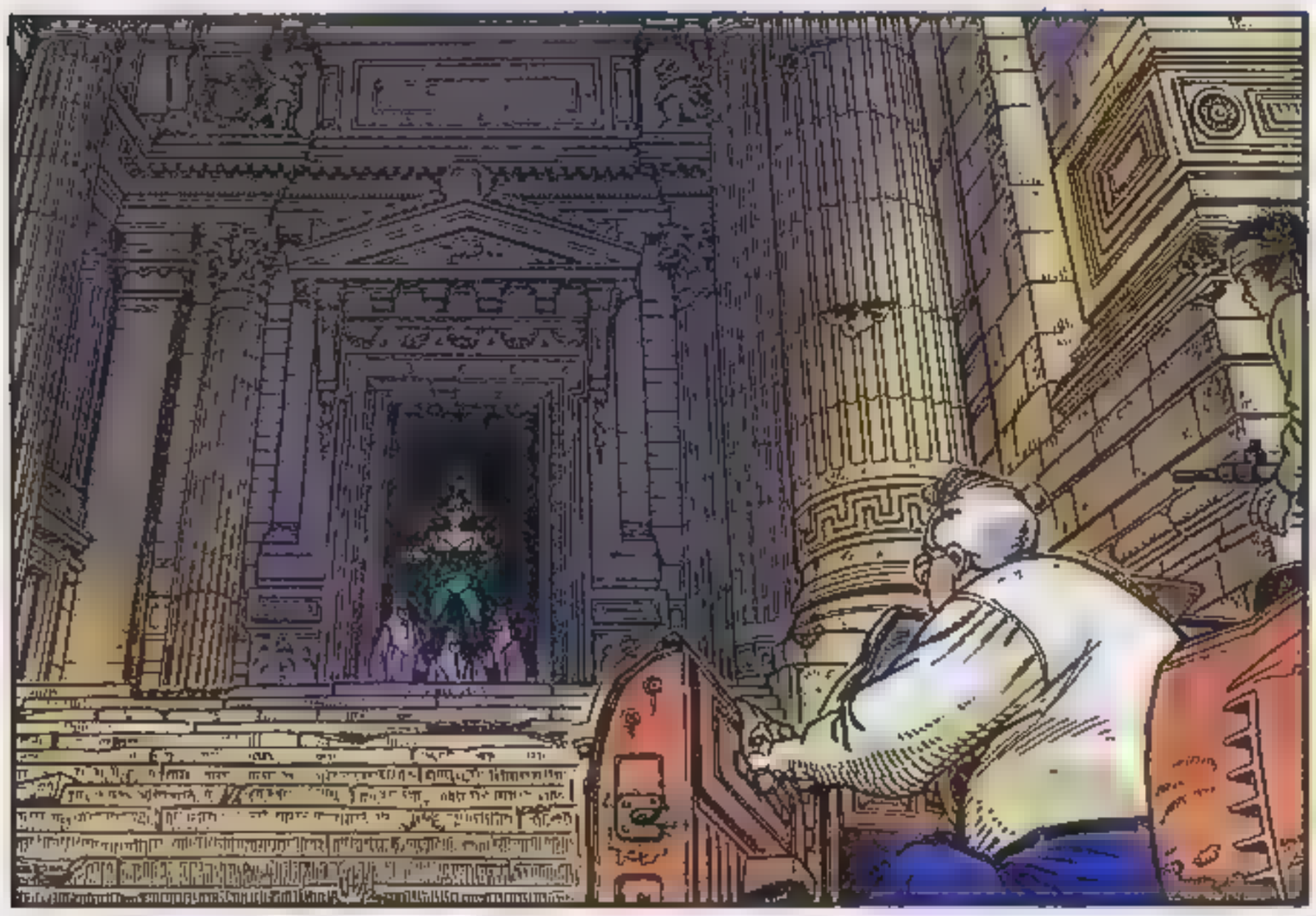

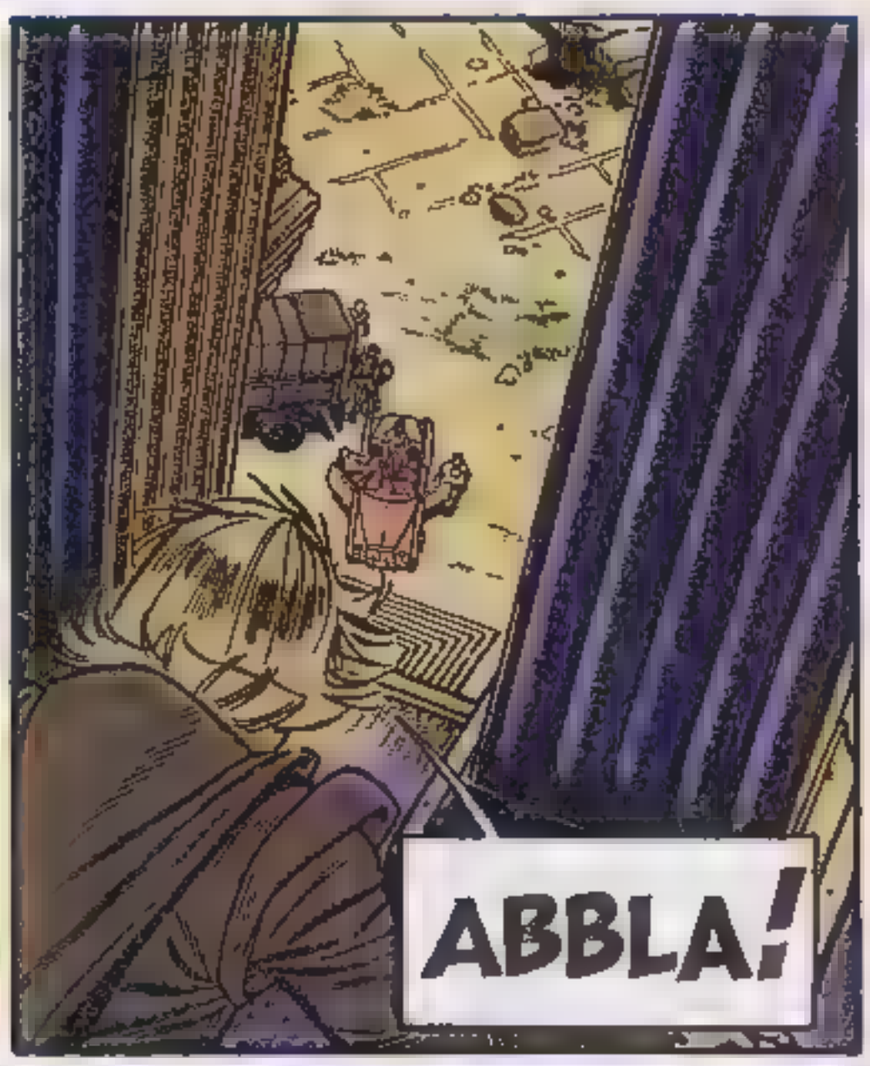

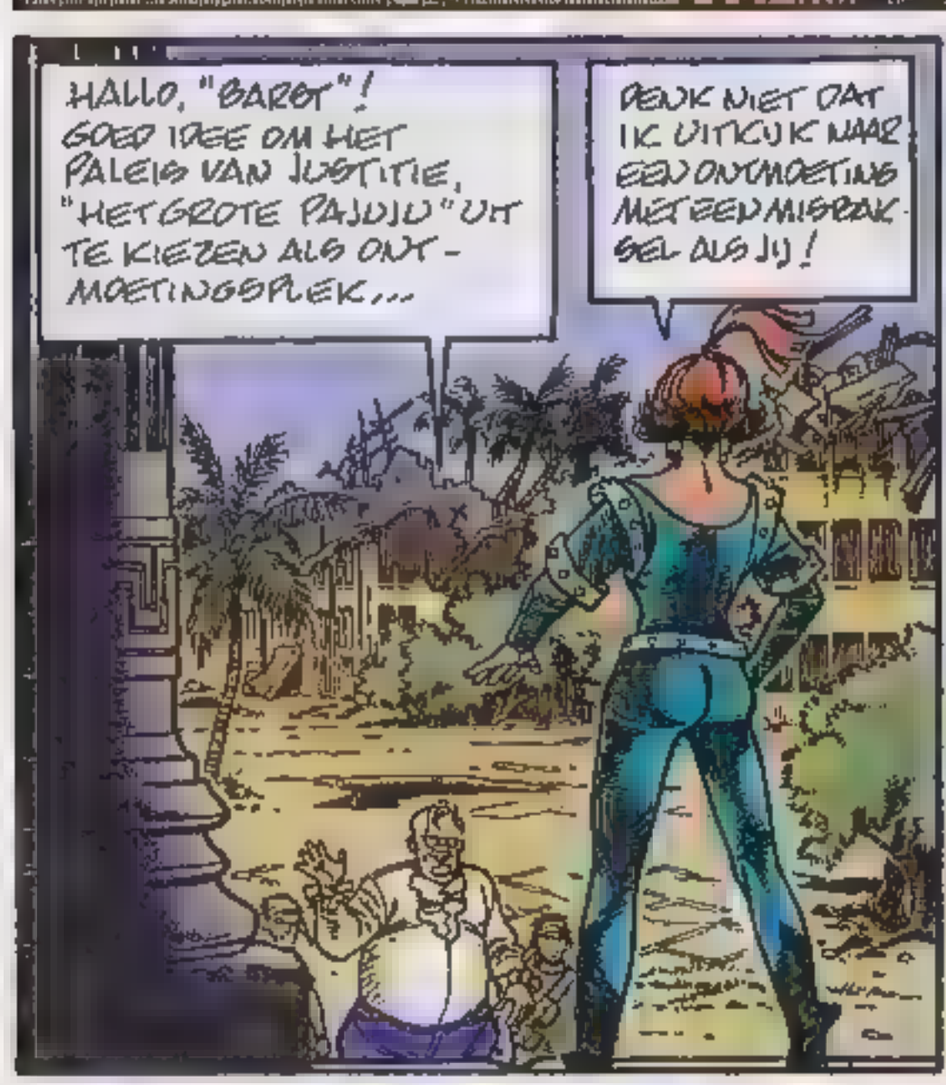

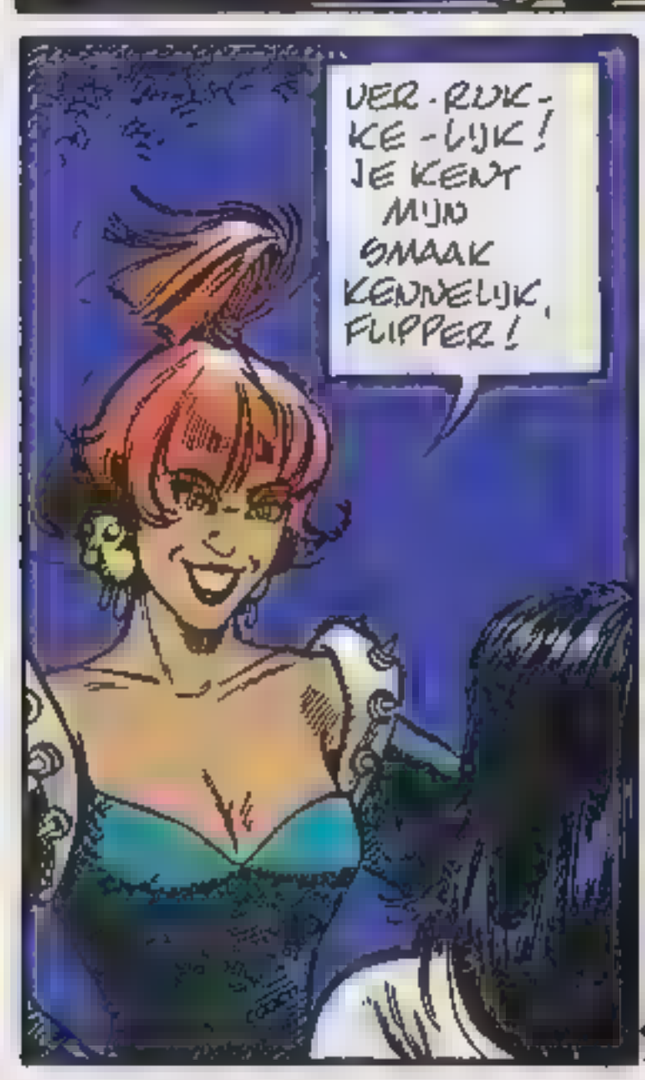

SLA OM

CHRISTIAN DENAYER
FRANZ

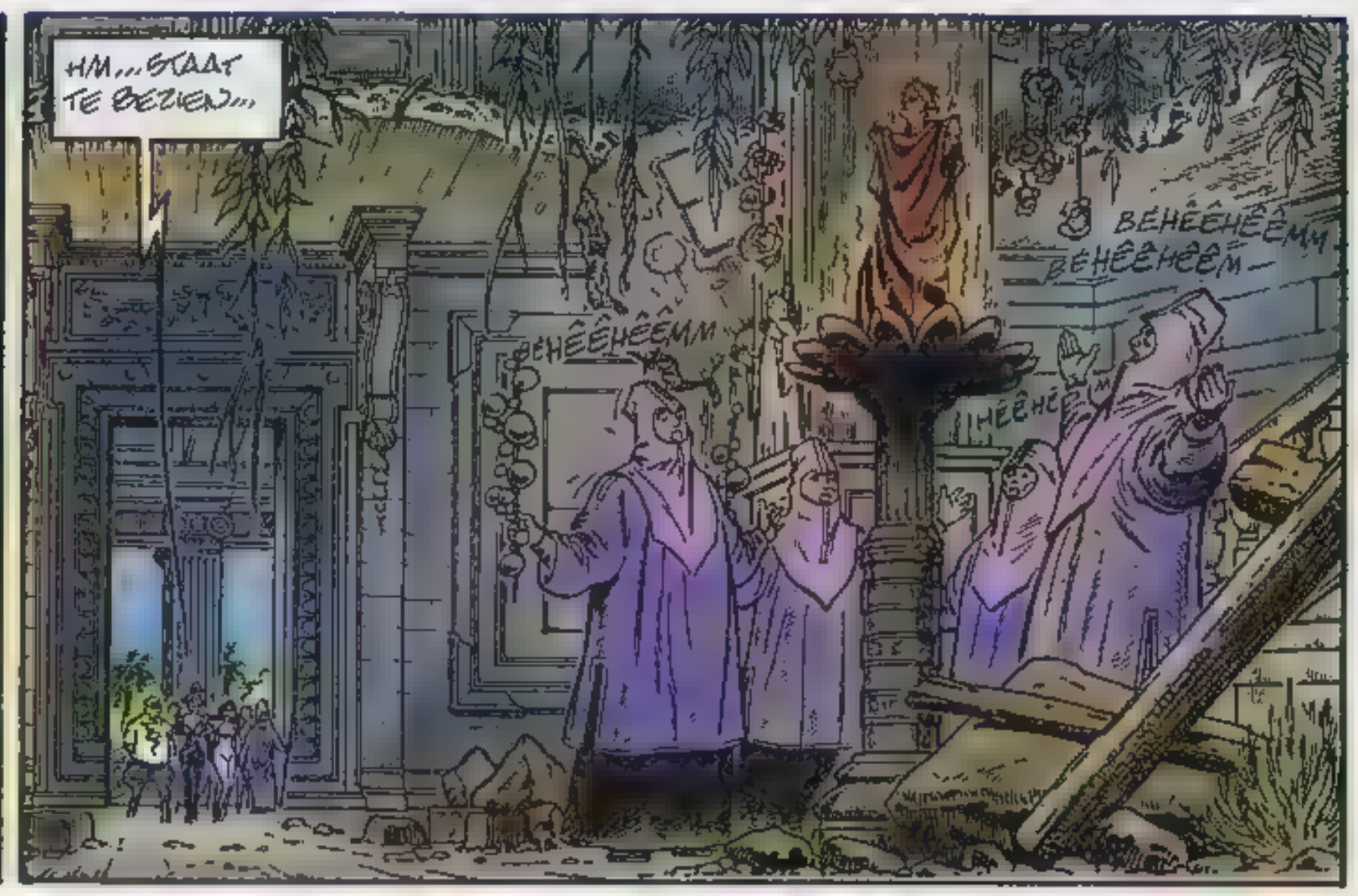

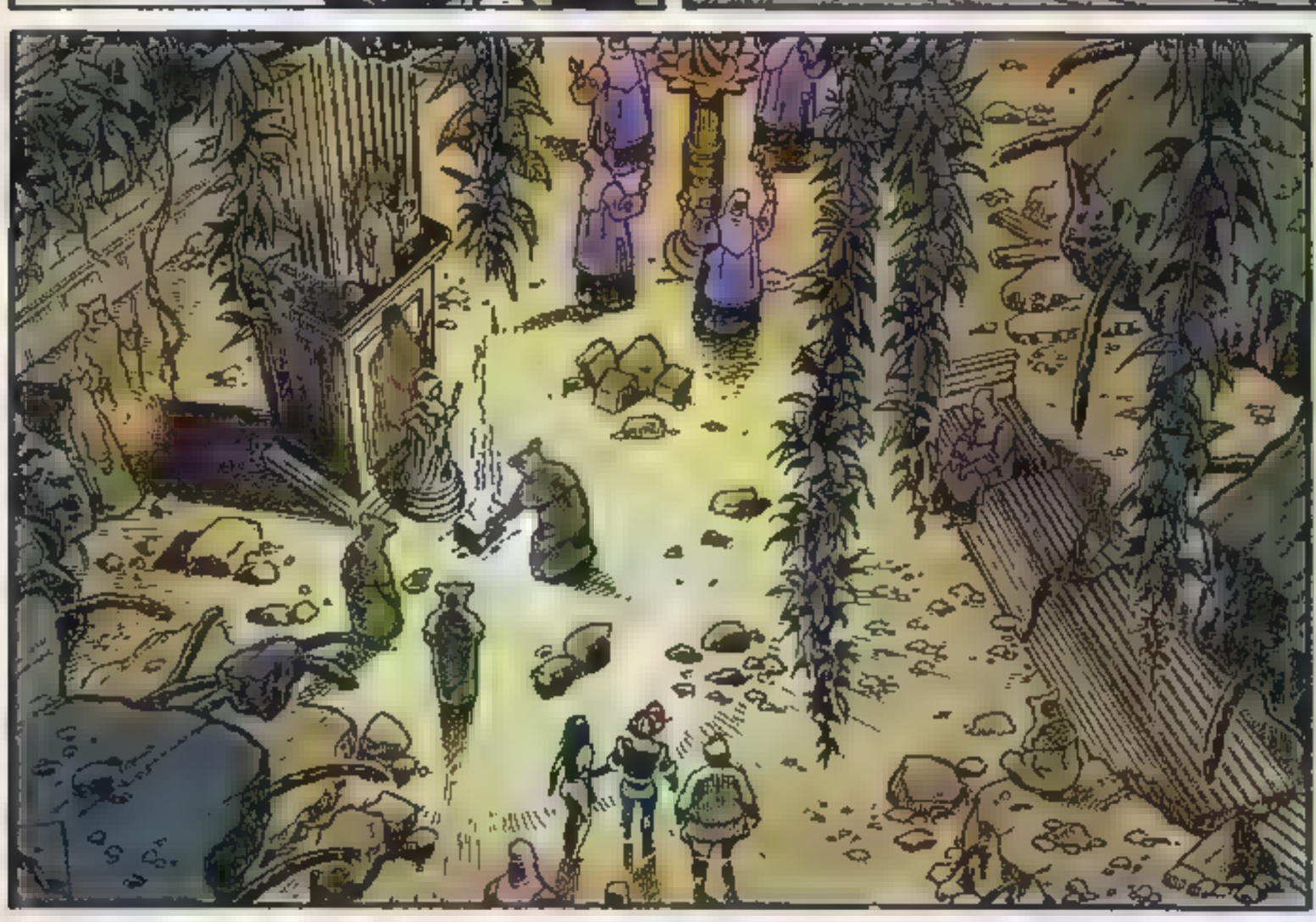

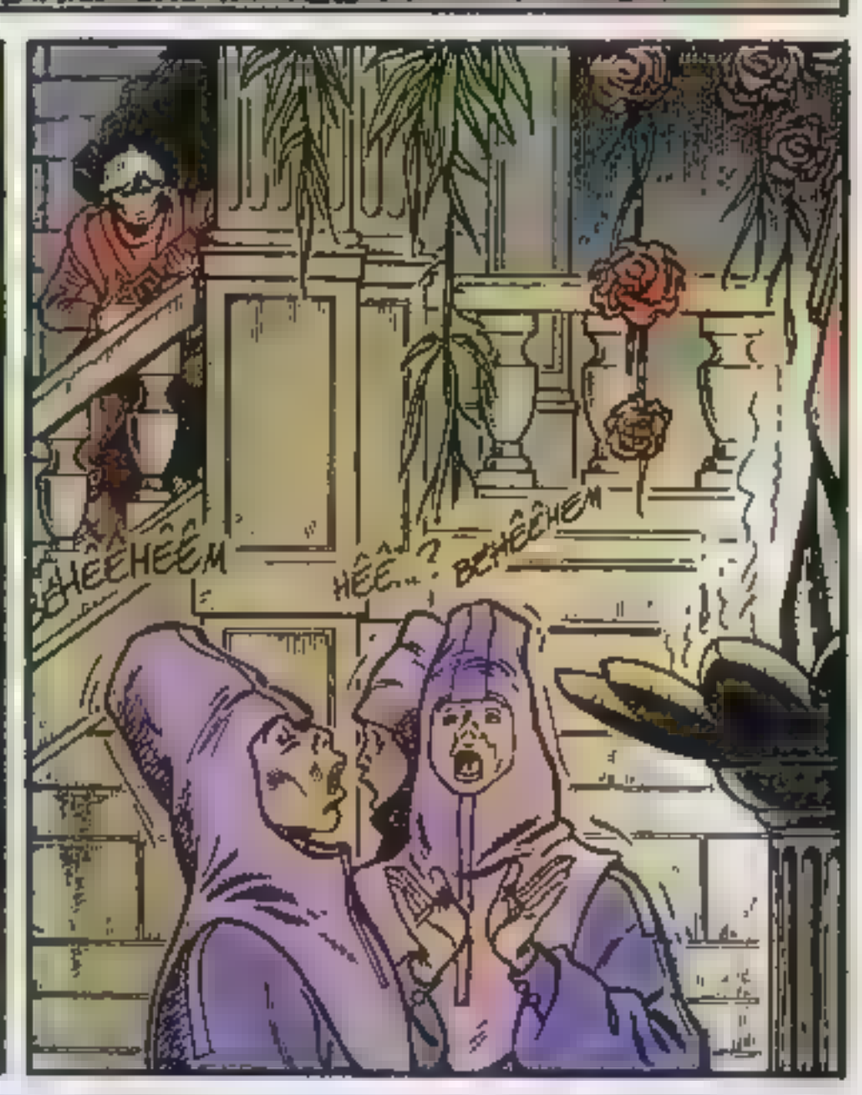

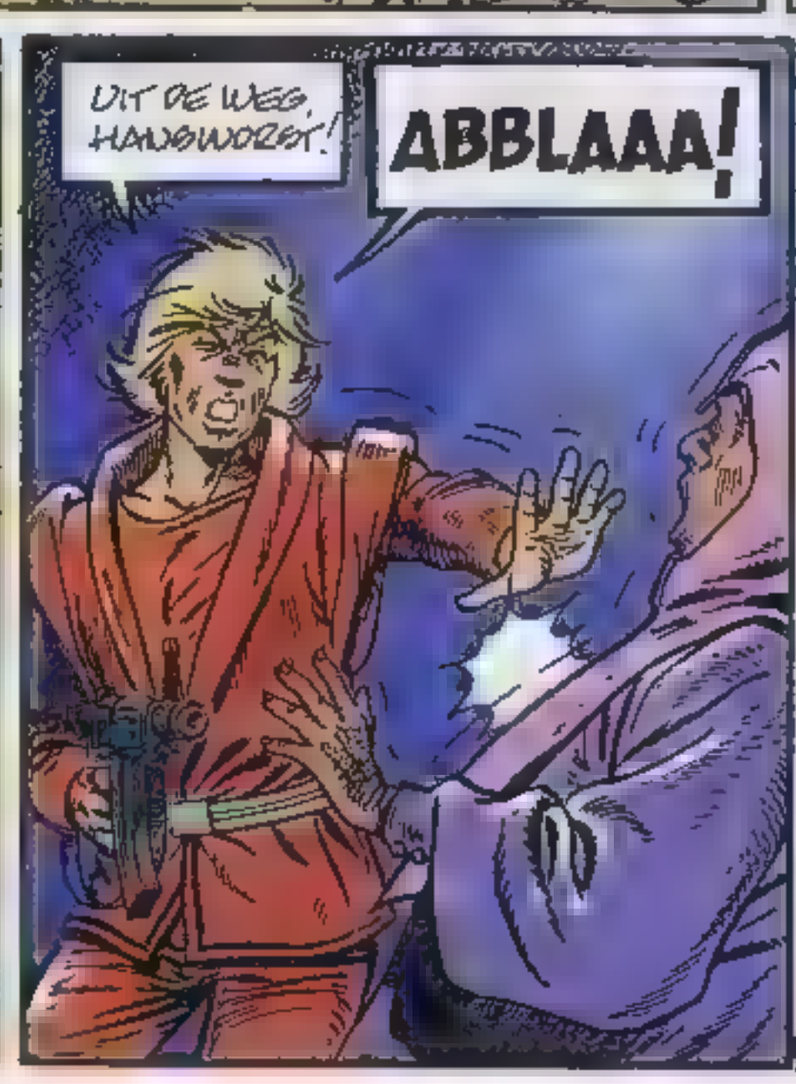

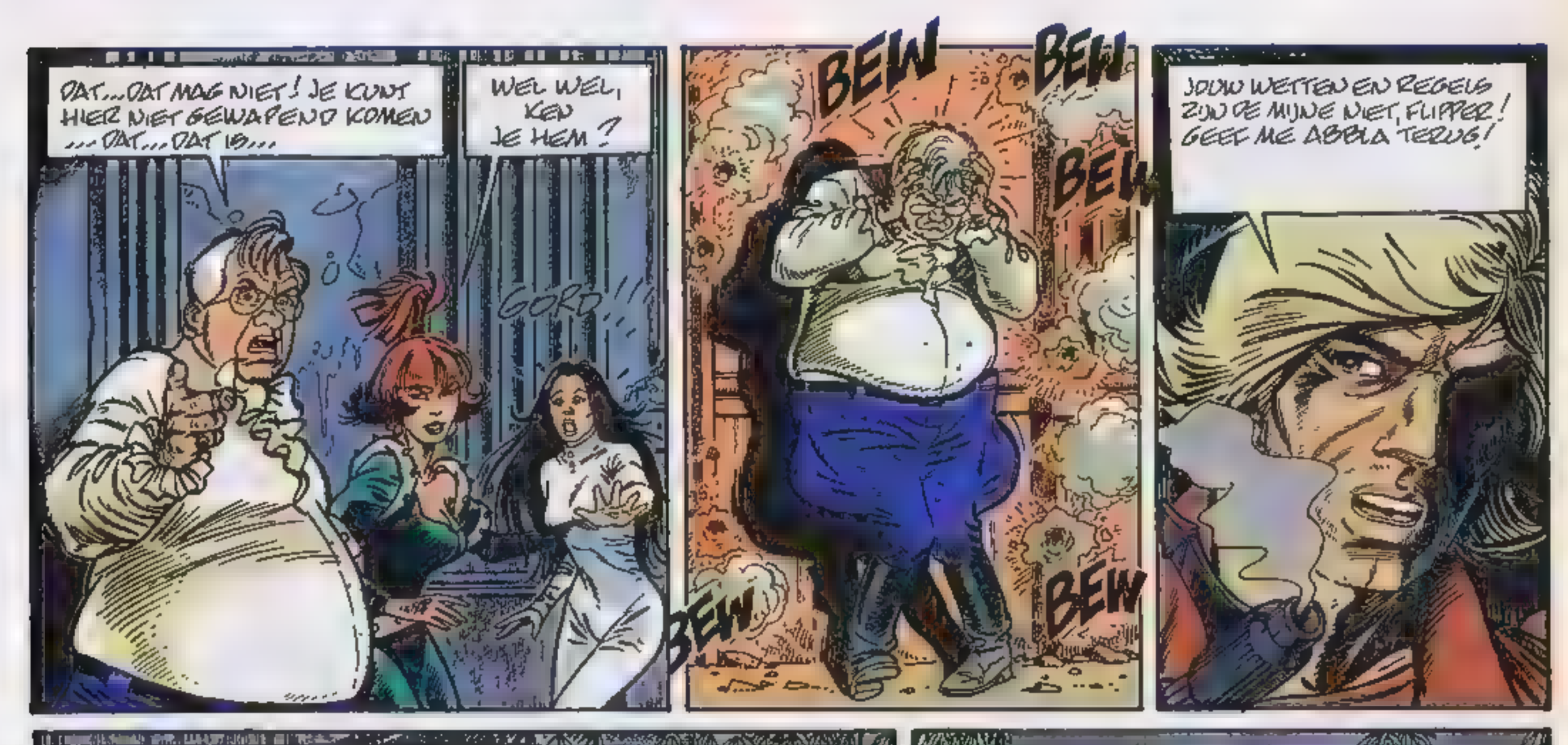
DAT...DAT MAG NIET! JE KUNT HIER NIET GEWAPEND KOMEN ...DAT...DAT IS...
WEL WEL, KEN JE HEM?
GORD
BEW
BEW
BEW
BEW
JOUW WETTEN EN REGELS ZIJN DE MIJNE NIET, FLIPPER! GEEF ME ABBLA TERUG!

ALS JE ÉÉN VINGER BEWEEGT GRAAF IK EEN TUNNEL TUSSEN JE OREN!
BEEHÊÊÊM.. BEEHÊÊÊMM...
BEE HÊÊM, BEE HÊÊÊM..
BEEHÊÊÊM BEEHÊÊM
KOM, ABBLA! VERDORIE, SNELLER DAN TOCH!
SNELLER!!
BEEHÊÊM...
BEEHEEMM...
...HÊÊM HEEM...

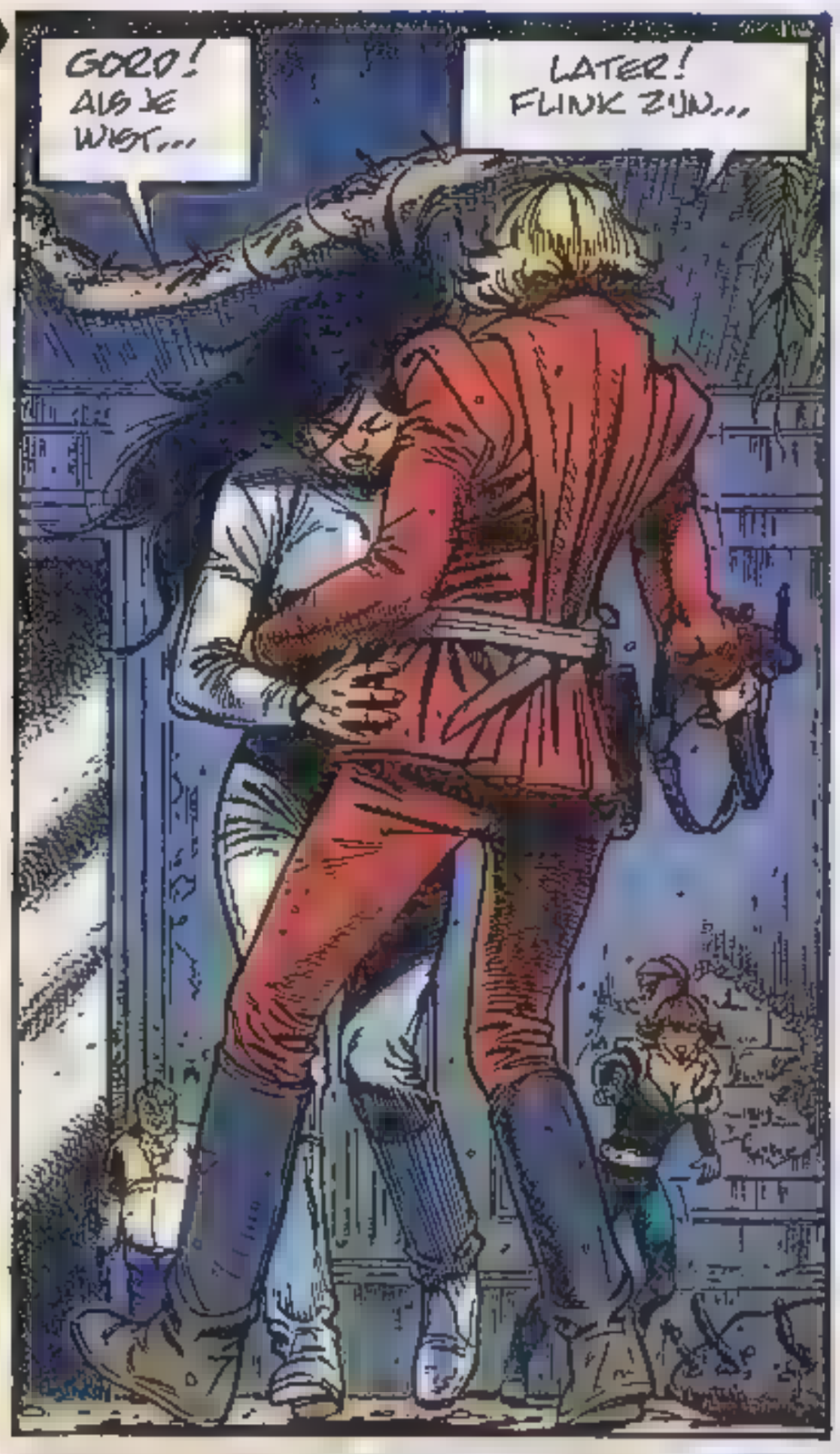
GORD! ALS JE WIST...
LATER! FLINK ZIJN...

REN NAAR DE TRAP EN NAAR BOVEN! IK KOM BIJ JE ZODRA IK KAN...

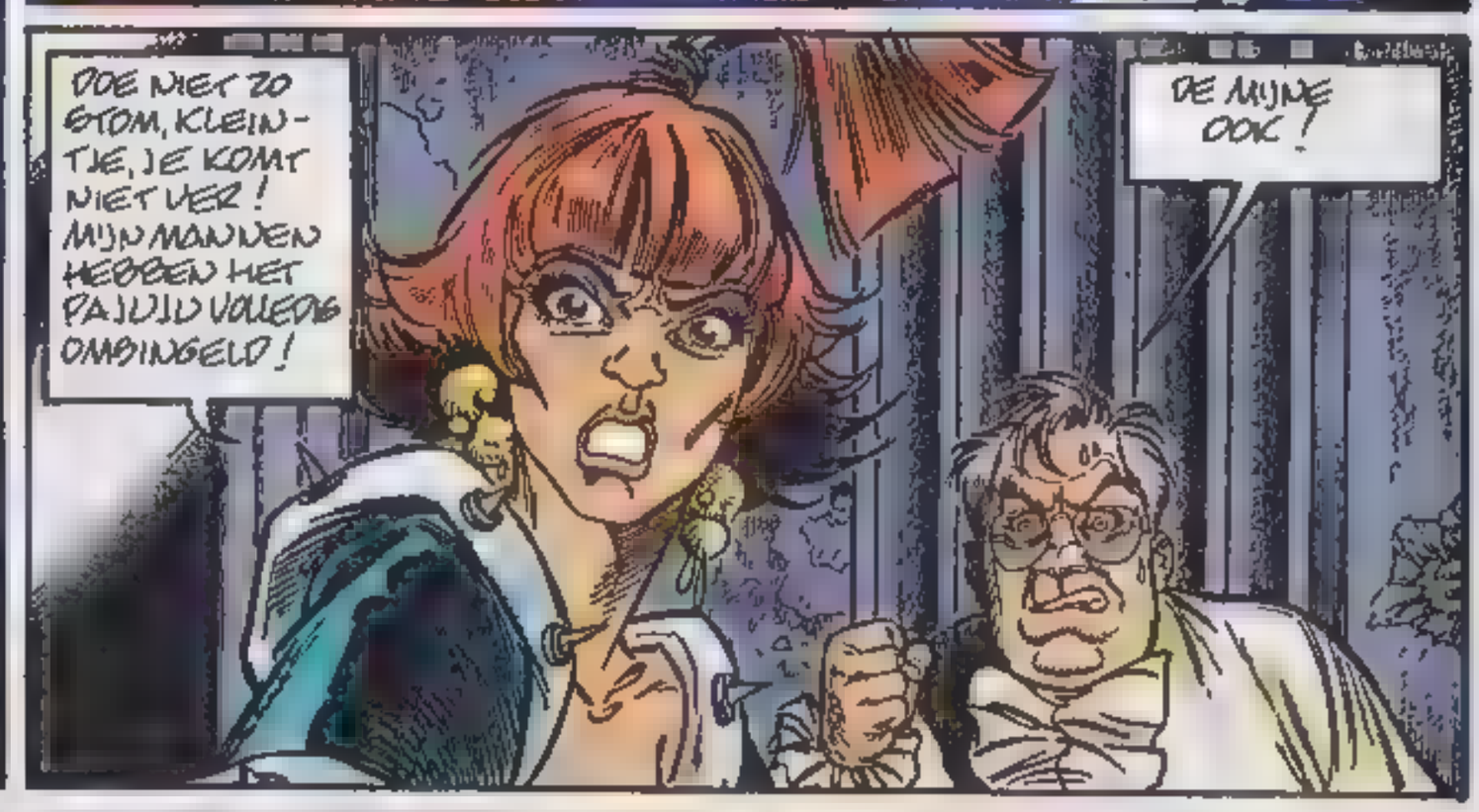
DOE NIET ZO STOM, KLEIN-TJE, JE KOMT NIET VER! MIJN MANNEN HEBBEN HET PALUIS VOLLEDIG OMSINGELD!
DE MIJNE OOK!

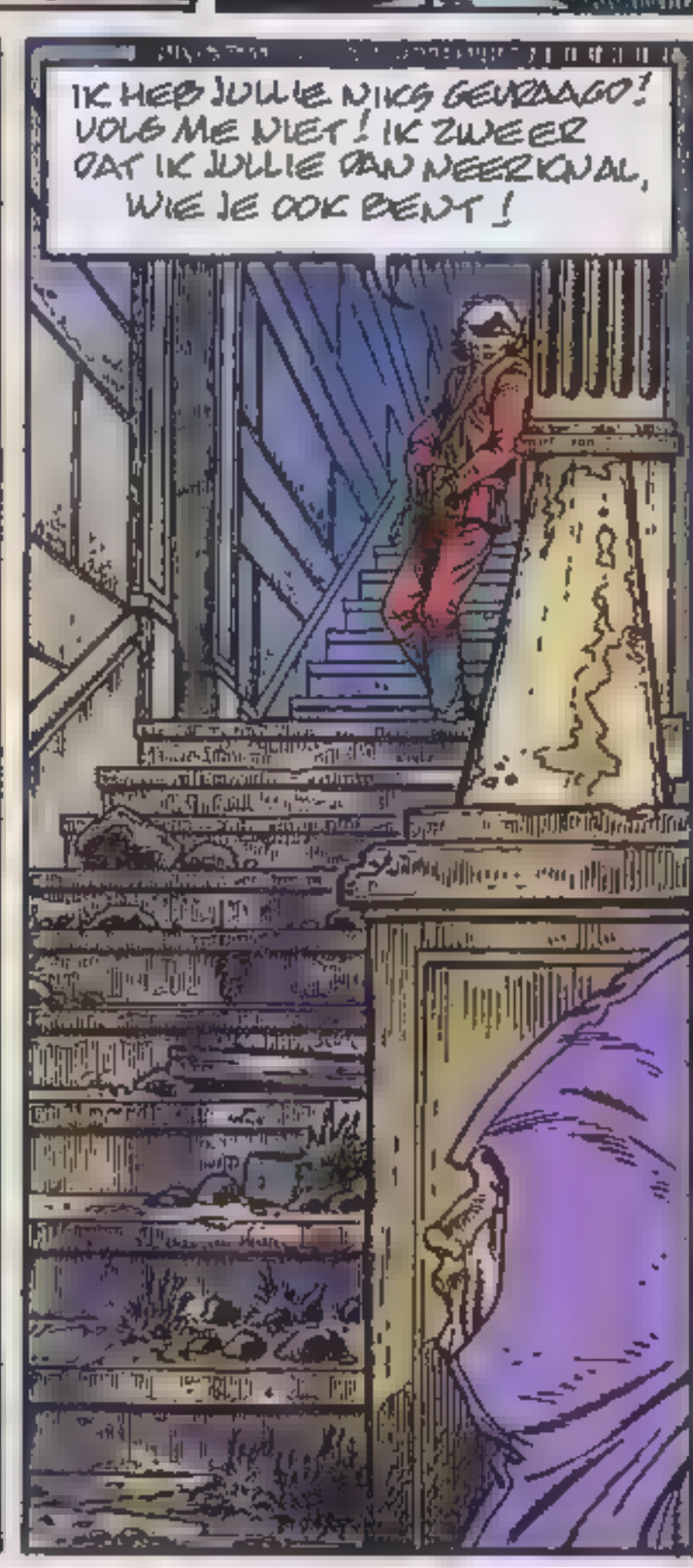
IK HEB JULLIE NIKS GEVRAAGD! VOLG ME NIET! IK ZWEER DAT IK JULLIE DAN NEERKNAL, WIE JE OOK BENT!

LAAT MAAR, BROEDER BHNOU. WE HEBBEN ZE.
HUH!
NAAR BOVEN! STEEDS VERDER NAAR BOVEN!

"EN TOEN VOELDEN ZE DE WIND"
MIJN EERSTE ALBUM
IS NU VERSCHENEN BIJ
DE LOMBARD UITG.!

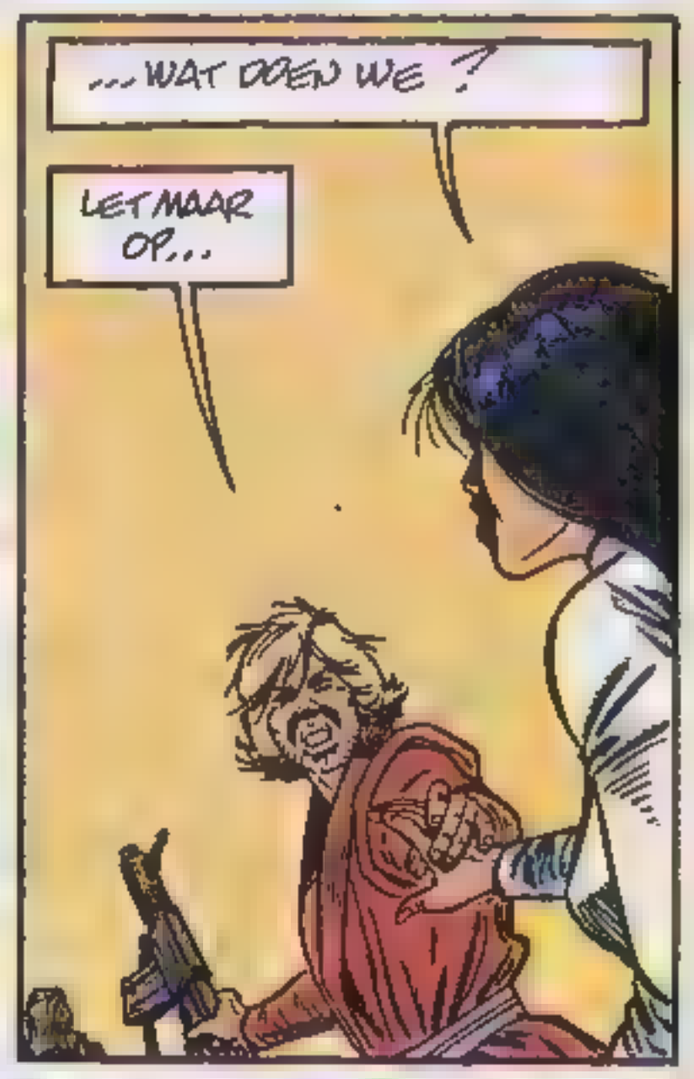

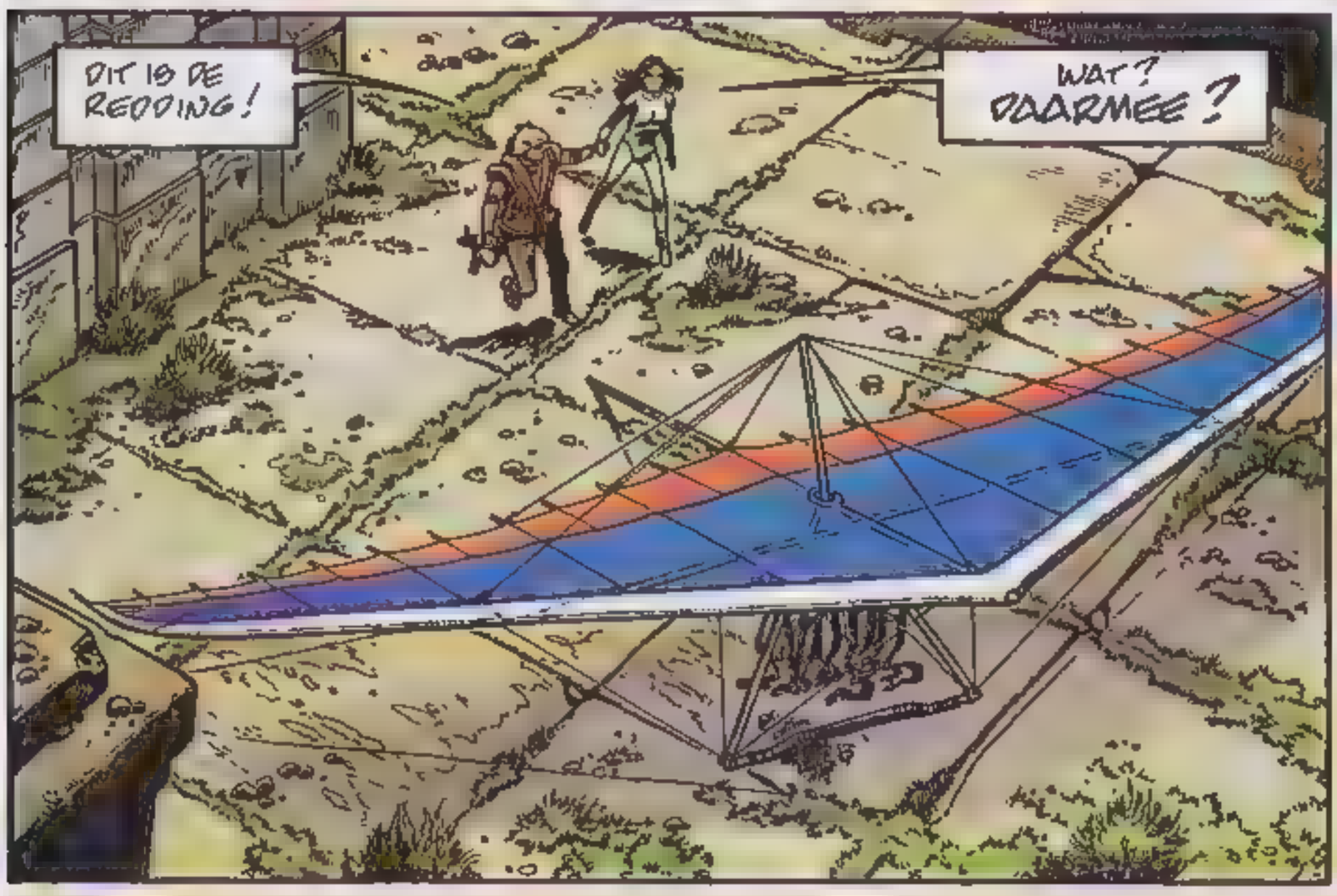

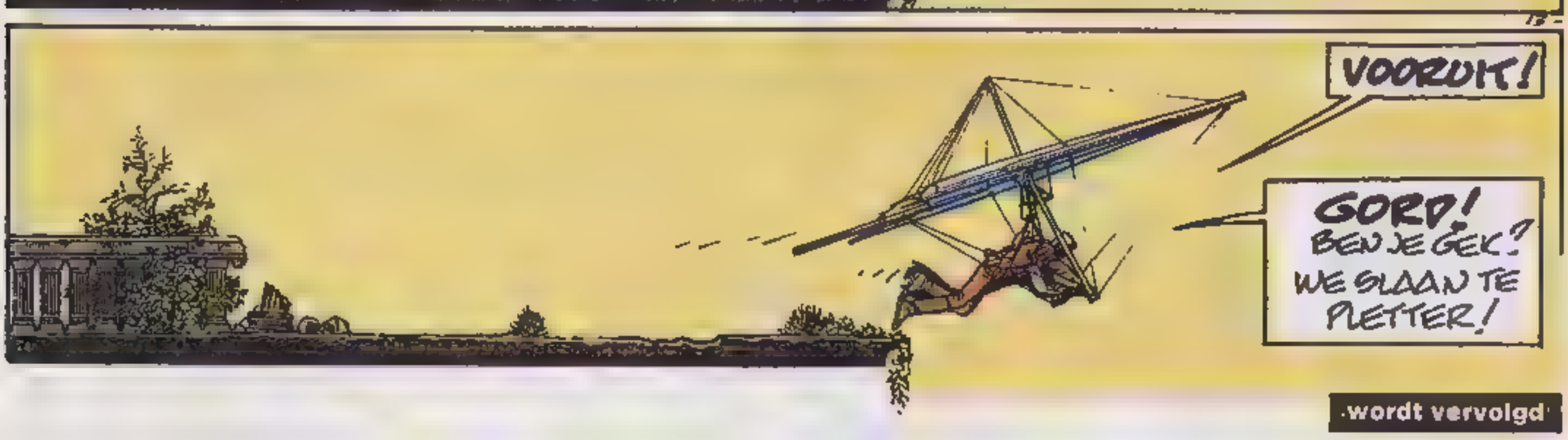

·wordt vervolgd·

DE GRIEKSE TEMPELS ANDERS BEKEKEN

ENKELE DEFINITIES

1. **Architectonisch** - bouwkundig, volgens de regels van de architectuur.
2. **Dorisch** - Griekse bouwstijl gekenmerkt door soberheid.
3. **Entablement** - bovenste deel dat de bekroning (de kroon op het werk) van het bouwwerk vormde. Het entablement omvat de architraaf, de fries en de kroonlijst.
4. **Voegwerk** - het dichten van de naden in metselwerk.
5. **Miltos** - leemsoort die door de inwerking van zuurstof rood wordt. Verwerkt in verf.
6. **Takel** - hefwerktuig bestaande uit twee katrollen en touwwerk.
7. **Achtersteven** - achterste gedeelte van een schip
8. **Boeg** - ook wel steven, voorste gedeelte van een schip
9. **Tappen** - taps (schuin)-toelopende pennen die hijsen mogelijk maakten bij het vervoer.
10. **Triglief** - ornament (versiering) van de Dorische fries.

De Grieken blijven ons verbazen. Jullie kennen natuurlijk allemaal wel het Parthenon, het «levend» bewijs van een uitzonderlijke architectuur, weloverwogen, evenwichtig... Wij hebben er ons gevoel voor harmonie en proporties op allerlei gebied aan ontleend. Van de getuigenissen van de Griekse beschaving hebben echter niet alleen de architectuur en de beeldhouwwerken, maar ook de achterliggende ideeën, de filosofie, een onuitwisbare invloed op onze Westerse kultuur gehad. De Griekse kunst is dan ook voor alles het symbool van de Europese beschaving geworden.

Maar wie zitten er «achter» deze tempels en antieke bouwwerken? Dat zijn mensen zoals wij, architekten, metselaars, steenhouwers, meesterknechten... Als we de esthetische kant van deze getuigenissen van het verleden laten voor wat het is, is het interessant om er achter te komen hoe men in werkelijkheid deze tempels bouwde. Waar bijvoorbeeld het marmer vandaan kwam en hoe de bouwplaats van zo'n gigantisch projekt eruit zag. Met dit soort vragen in het achterhoofd togen Belgische en Griekse archeologen op onderzoek. De resultaten daarvan zijn onlangs aan de openbaarheid prijsgegeven op een buitengewoon interessante tentoonstelling in Brussel. Daar was niet alleen de technische kant van het bewerken van marmer en het bouwen van tempels te zien, maar ook was er aandacht voor de sociale, economische en financiële aspekten van een dergelijk grootschalig projekt.

1. Grafische voorstelling van een Dorisch entablement. In het zonlicht is de glans van wit marmer verblindend, daarom schilderden de Grieken hun tempels gedeeltelijk. (tekening ongeveer honderd jaar geleden gemaakt door J. DURM). Foto: H. CHRISTIAENS

De marmergroeven

Ten tijde van Pericles stond marmer in het oude Griekenland hoog aangeschreven, vooral wit marmer de meest zuivere soort komend van Naxos, Paros, Thasos... Behalve om zijn «slijtvastheid» (het moest de «tand des tijds» kunnen weerstaan), werd wit marmer toegepast vanwege zijn kleureffect. Het accentueerde de verschillen tussen geverfde en ongeverfde gedeelten (foto 1).

Er bestonden tijdelijke marmergroeven, ingericht ten behoeve van een specifiek bouwwerk of beeldhouwwerk en permanente groeven. Bij deze laatste was een hele organisatie nodig om de marmerblokken uit te houwen, ze te verkleinen voor transport en voor het afvoeren van puin. De benodigde gereedschappen werden ter plekke vervaardigd en gerepareerd in timmerwerkplaatsen en smederijen. Zo waren er houwelen, mokers, hamers, priemen, beitels, polijststenen enz... Als de blokken eenmaal uit de groeven gehakt waren, moesten ze met behulp van hijswerktuigen verplaatst worden. Die waren er in soorten en maten. Het vervoer vond meestal plaats over water, de minst kostbare manier. De brokken werden in schepen geladen. De kosten van vervoer over land waren ook toen al hoog door veelvuldig gebruik van hout en arbeidskrachten. De bewaking van de slaven en gevangenen die in de marmergroeven arbeidden, was de taak van militairen, die van bovenaf toezicht hielden.

Hoe werden die enorme brokken marmer vervoerd?

Het vervoer van zware, kolossale voorwerpen vormde destijds een reëel probleem of het nu om brokken steen, boomstammen of gedeelten van een beeldhouwwerk ging. Soms moest wel tientallen kilometers gebied met heuvels en dalen worden overbrugd. Om inzicht te krij-

2. Maquette van een voertuig op twee wielen. Schaal 1:10. Maquette van Doris VANHOVE. Foto R.U.G. H. CHRISTIAENS

gen in de verschillende vervoersmethoden in het oude Griekenland, heeft men alle erkende archeologische werken moeten uitpluizen en de gegevens gerubriceerd om ze nader te kunnen bestuderen.

WAT MOEST MEN ZOAL NADER BESTUDEREN?

- Antieke marmergroeven waarin men speciale wegen en hellingen aanlegde.
- Stenen met inscripties met berekeningen van grote bouwwerken zoals in Athene, Epidaurus of Delphi.
- Vazen waarop interessante afbeeldingen zoals vrachtschepen zijn aangebracht.
- Aardewerk beeldjes van voertuigen en bespannen wagens.
- Wrakstukken van schepen, ontdekt en bestudeerd door onderwater archeologen.

Om een goed inzicht te krijgen over de toepassing van technieken in de Oudheid, bestudeerden archeologen de oude werken en vergeleken de werkmethoden daarin met die van andere volkeren (etnografische vergelijking). Ook bouwden ze overeenkomstige modellen, om er in het echt mee te kunnen experimenteren. Er bleken duidelijk verschillen te bestaan in het vervoer van kleine ten opzichte van grote voorwerpen. Voor kleine vrachten werden muilezels of runderen gebruikt. Er bestonden wagentjes en karretjes die door die dieren getrokken werden (foto 2). Runderen waren trouwens de trekdieren bij uitstek in het hele Middellandse zeegebied vanaf de Oudheid tot aan het begin van de twintigste eeuw. Het paard daarentegen werd voor het trekken van strijdwagens, uiterlijk vertoon en het houden van races gebruikt. Voor het vervoer van grote voorwerpen maakte men vaak eenvoudigweg gebruik van boomstammen. Ze dienden om erover te rollen, als hefboom of als spil. Sommige zuilsegmenten wogen echter meer dan 5 ton. Er moesten dus ook speciale constructies gemaakt worden om die in schepen te laden of ze te lossen. Soms hadden de schepen een «dubbele achtersteven», d.w.z. dat boeg en achtersteven opliepen om het aanleggen te vergemakkelijken (foto 3). Dankzij het werk van scheepsarcheologen kan men zich een beter beeld vormen, hoe die vrachtschepen er in het oude Griekenland uitzagen.

Ook bijvoorbeeld van symmetrische of ronde schepen, die geheel verschilden van de oorlogsschepen (galeien) met twee of drie rijen roeiers. Deze vrachtschepen van zo'n 12 tot 15 m lengte, hadden zeilen en een twintigtal riemen. Ze konden 100 tot 200 ton vracht vervoeren. Voor langere schepen die over het algemeen zeer stabiel waren kon de lading oplopen van 400 tot 500 ton.

3. Attische vaas met zwarte figuren en koopvaardijschip. «Rond» schip met oplopende voorplecht en achtersteven. Tweede helft VIe eeuw. Collectie: rijksmuseum Meermano-Westreenianum, Den Haag Inv. 619/836.

De constructie van een tempel

Slechts bij uitzondering zijn de praktische en technische kant van de constructie van een tempel, onderwerp van studie geweest. Het was dus een opmerkelijk stuk werk, dat werd uitgevoerd door specialisten van het Archeologisch Seminarium van de Staatsuniversiteit van Griekenland in samenwerking met het Belgische opgravingscomité aldaar.
Wij kunnen kennis nemen van hun resultaten d.m.v. een zeer gedetailleerde maquette, die de verschillende fasen in de bouw van de tempel van Poseidon weergeeft. Deze tempel, gebouwd in de tijd van Pericles (444-440 v. Chr.) wordt ons volledig uitgewerkt getoond (foto 4. Maquette, overzicht werken). Ik zal niet alle fasen van de bouw de revue laten passeren, maar me beperken tot enkele gedeelten van dit gigantische werk. De Griekse architekt of zijn directe assistent had de leiding over de bouwactiviteiten, waarmee beeldhouwers, steenhouwers, timmerlui, smeden en metselaars zich bezighielden. Als de marmerbrokken qua kwaliteit of afmeting niet aan de eisen voldeden, werden ze teruggestuurd naar de marmergroeve.
Iedere steen was al voor aankomst op de bouwplaats voorzien van een controlemerk (een letter uit het alfabet) dat zijn bestemming aangaf. De grote blokken marmer werden met grote precisie op maat gemaakt omdat de Grieken metselspecie noch kalkvoegmateriaal gebruikten. Het was dus noodzakelijk dat alle stenen precies in elkaar pasten. Er werd bij de bouw gebruik gemaakt van stellages.
Iedere zuil werd opgebouwd uit segmenten, die aan elkaar bevestigd werden door ijzeren pennen die er met lood in waren vastgezet. Ingebrachte tapeinden dienden om de segmenten te kunnen hijsen. Wanneer de delen exact op hun plaats stonden werden de tapeinden vervolgens weer verwijderd. (foto 5)
Nadat de zuilen compleet en volledig gericht stonden werden ze voorzien van verticale groeven (cannelures). Daartoe werden de groeven tevoren door de handwerklieden gemarkeerd met een in rood gekleurd smeersel gedrenkte lijn (foto 6). Vervolgens werd dan de groef met behulp van een beitel van boven naar beneden langs de rode lijn uitgehakt.
Daarna werd de zuil door middel van een leemlaag beschermd tegen eventuele beschadigingen (foto 7).
Op de bouwplaats gebruikte men evenals in de marmergroeve diverse hijswerktuigen (foto 8). Een ervan met een takel om de zuilsegmenten op te hijsen (foto 9).
Er was een grote verscheidenheid aan gereedschappen; men beschikte over vijlen, schaven, waterpassen, hamers, linealen, schraapijzers, boren en bijlen om balken te bewerken.
Een kompas gebruikte men veelvuldig, b.v. bij het uitmeten van de ornamenten die de tempel versierden en om de omvang van de segmenten af te bakenen.
Op veel bouwplaatsen was de kans op arbeidsongevallen niet denkbeeldig, daarom was er een kleine hulppost ingericht om ter plaatse «Eerste Hulp» te kunnen geven. Indien nodig kon men er b.v. spalken aanleggen bij gebroken lichaamsdelen.
Opnieuw een bewijs van de verfijnde kultuur, die onze Westerse beschaving zo sterk beïnvloed heeft.

6

4

5

9

4 t/m 8. Maquette van de tempel van Poseidon te Kaap Sounion. Schaal 1:25. Afm. 255 × 203 cm. Maquette: Doris VANHOVE. Foto's: R.U.G. - H. CHRISTIAENS.

4. Overzicht bouwplaats.
5. Detail van 4. Weghalen van de tappen uit de zuilsegmenten.
6. Detail van 4. Twee arbeiders markeren de verticale groeven met behulp van een lijn.
7. Beschermende leemlaag tegen beschadiging van de zuil.
8. Verschillende hefwerktuigen. a) Met handvat, heft tot 300 kg. b) met een zuilsegment, heft tot 10 ton.
9. Detail van 8. Hefwerktuig dat een zuilsegment tilt.

7

8

JEAN-MARIE, JEAN-MARIE... PFAFF

DE «NUMBER ONE» OP HET VOETBALVELD, SCHENKT JULLIE:

20 PRACHTIGE FOTOALBUMS MET ZIJN AFBEELDING, GECREËERD DOOR HENZO!

Niet alleen is Jean-Marie Pfaff onze «number one» op het voetbalveld, maar ook op het gebied van de show-business staat hij zijn mannetje. Hij stapt in de voetsporen van de allergrootsten van het witte doek en de music-hall door als motief te dienen om verschillende produkten te lanceren. Aldus, lanceert Henzo, Europa's grootste albumfabrikant een volledig nieuw gamma artikelen met de afbeelding van onze beroemde doelman. Het assortiment bestaat uit 15 verschillende artikelen: fotoflips, mappen met elastiek, pennezakjes, gevulde schooletui's, kleurpotloden, vulpensetjes, enz... Om tot zes motieven te komen, werden niet minder dan 107 exclusieve opnames van onze Jean-Marie gemaakt. Het is onder het aspect van charmeur, dat vele van zijn supporters hem hier zullen terugvinden!

Om de verschijning van dit nieuwe gamma waardig te vieren, biedt Henzo aan 20 lezers de mogelijkheid, één van deze prachtige stukken uit dit assortiment de winnen: nl. het heel luxueuze fotoalbum! Hoe? Door juist te antwoorden op deze vraag:

VRAAG:
Bij welke club debuteerde Jean-Marie als doelman?

Antwoord ons snel op een gewone briefkaart en stuur het naar de Redaktie (1/11 P.-H. Spaaklaan — 1070 Brussel) en vermeld duidelijk naam, voornaam en volledig adres.

ISSN 0023 - 5024
Het weekblad Kuifje moet verkocht worden tegen de verplichte prijs. Het mag niet in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend. Tekeningen en manuskripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

DE LOMBARD UITGAVEN
P.-H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20
Uitgever: Lucien LOTTEFIER, Theodor Rooseveltstraat 46 1040 Brussel
Redactie: J.-L. VERNAL, Martine VIENNE
Fotogravure: DE SCHUTTER N.V.
Offsetdruk: DE BIEVRE, p.v.b.a. - Brasschaat

Advertenties voor België: Tel.: 02/522.56.00

ABONNEMENT
GELDT NIET VOOR NEDERLAND

	BELGIE	BUITENLAND	
		+ verzending	TOTAAL
3 maanden	520 BF	—	—

KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven Nederland B.V.
Postbus 341, 2100 AH Heemstede
Telefoon 023 - 290190 / 290192 / 280712
ABONNEMENTSOPGAVE/KLACHTEN
P.V.O.-abonnementen service
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-2940 toestel 411
Abonnementsprijs: 3 maanden: 32,50 fl.
Adreswijziging: **4 weken** van te voren **schriftelijke** opgave via wikkel rond KUIFJE
Annuleringen: opzegging **4 weken** vóór het einde van de abonnementstermijn **schriftelijk** opgeven
ADVERTENTIES
Special Media b.v.
Postbus 3300, 1001 CA Amsterdam Telefoon: 020-222 366

VOLGENDE WEEK

4 VOLLEDIGE VERHALEN

Mr. Edouard in
«Kiki ziek» door Didgé

«De Boekaniers»
door D. Mérezette en G. Dewamme

Golden Island
«Eerste contact»
door Tsili en Didgé

«Vector for Bogey!»
door F. Nicole en J.Y. Brouard

En het vervolg van de avonturen van Rik Ringers, William Hazehart, Gord en «Het graf van Antiochus»...

JULIE, KLAARTJE, CÉCILE EN DE ANDEREN...

SIDNEY BOM

IN DE 4e BUNDELING VAN ONZE AVONTUREN ZIJN WIJ "VROLIJK EN VRIJ" (LOMBARD UITG.)